PAMĚTNÍ KNIHA

OBCE HRÁDEK

U Lázní Bohdaneč.

KRONIKA MÁ 295 OČÍSL. STRAN

Místní národní výbor Hrádek
okres Pardubice

Úvod.

Usnesením obecního zastupitelstva v Hrádku ze dne 4/12 r. 1926 byl jsem já, Jan Maršíček, správce školy v Hrádku, pověřen, abych založil tuto kroniku.

Přijal jsem tuto těžkou i zodpovědnou práci rád z lásky k tomuto dílu a začal jsem psáti v roce 1927.

Nejsem zdejší rodák, narodil jsem se 21. VI. 1886 v osadě Rameny, části to vsi Bařkovice, polit. obec Libouň, okres soudní Vlašim na úpatí zlatorudného vrchu Roudný, kdež se dobývá zlato v pěkně zařízených dolech. V doškové chalupě zdědil jsem lásku k venkovu a k selské hroudě, třebaže mě život zavedl k vznešenému povolání učitele.

Bydlím se svou rodinou v Hrádku od 1. září 1926, doufám však, že za pomoci občanů kroniku řádně založím i povedu.

Na věčnou paměť uvádím dále jména ochotných občanů.

Posloupnost usedlíků str. 25 vypracoval p. Frant. K. Potěšil, říd. učitel v Pardubicích.

V Hrádku dne 1. ledna 1927.

Jan Maršíček.

Polohopis obce.

Hrádek leží 6 km sev. záp. od města Pardubic, 3·5 km na vých. od města Lázně Bohdaneč. Do Pohránova je 1 km, do Doubravice 2 km.
Leží 228 m nad hladinou moře na křídové planině, která byla v dávných dobách dnem křídového moře. Hrádecká planina je jedna z osmi planin křídových okres. hejtmanství pardubického, která vystupuje jako hráz uprostřed roviny pardubické od Kunětické hory k Bohdanči, dělíc ji v rovinu Ždánicko-opatovickou a Polabiny u Pardubic. Na této planině úzce spojen je křídový útvar s vyvřelinou. Půda je lehčí než v okolí vinou spraše pískové naváté v dobách třetihorních. Jemný písek sahá do různé hloubky. V něm hlouběji je plno oblázků různých nerostů. Pod pískovou vrstvou leží opuka, která byla vyzvednuta v dobách těch bobtnajícím čedičem, jenž vyvřel jako Kunětická hora do výše 305 m, avšak opuku hrádecké planiny neprorazil, pouze nadzvedl, čímž právě povstala tato planina.
Přebaže Hrádek leží výše než okolní obce, má mokrý spodek, zejména na pozemcích sev.-vých. ode vsi. Vlhká pole, vyžadující drenáže, nedají se tak brzy zjara obdělávati. Vlhko vy-

stupuje i v domech a překáží vzrůstu stromů v zahradách.

Na západní straně přiléhá ke vsi les. Lesy lemují hrádecký katastr na západě, severu a jihu. Pouze východní hranice je prázdná a otvírá výhled přes Pohránov k Srchu. Za jasných dnů vidět je k jihu na Železné hory, k sev.-vých. až na Orlické Hory a za zvlášť jasných dnů na Sněžku v Krkonoších.

Ves leží u silnice z Pardubic do Dolan. Náves táhne se od obou silnice u stavení čp. 16 na západ, sklánějíc se k obecnímu rybníčku. Zde mezi silnicí a rybníčkem stávala pravděpodobně původní ves zvaná Hrádek Velký, jak svědčí poloha i popisná čísla. Od rybníčku vystavěny byly v pozdějších dobách domky po obou stranách cesty, které byl v r. 1926 na podzim dán od vilky čp. 44 přímý směr k čís. pop. 4. Zde začínala v dřívějších dobách druhá část vsi zvaná Hrádek Malý táhnoucí se po záp. svahu Hrádecké planiny. Novostavbami domků spojují se obě části obce a zanikají názvy Velký a Malý. Přistavěním čp. 35 t. j. hostince Havelkova, čp. 37, bývalé kovárny a čp. 42, školou prodloužil se tvar obce, takže délka vsi od hostince Havelkova po silnici, návsi a ulicí ke Kudrnově usedlosti měří 1200 m.

Podnebí

je celkem mírné. Průměrná roční teplota obnáší 10 ° Celsia. Zima r. 1927 byla téměř bez sněhu. Ovzduší obsahuje následkem okolních bažin, rašelinišť, lesů i vod - jezera - dosti par, takže se často vznášejí nad krajem mlhy. Proto není zdejší podnebí příznivé lidem s chorobami plic - souchotinářům - a rheumatikům. Následkem povýšené polohy obce foukají zde silněji větry.

Katastr.

Celková výměra jeho obnáší 194 ha, 70 a, 35 m².
Z toho připadá

	ha	arů	m²
role	126 "	56 "	49 "
louky	24 "	13 "	57 "
lesy	18 "	61 "	51 "
pastviny	17 "	55 "	60 "
rybníček	– "	14 "	85 "
cesty a veřej. statek	4 "	10 "	35 "
zastavěná plocha	2 "	57 "	98 "

Této plochy přibývá stavbami domků, pro něž obec prodává 1 m² za 3 Kč. Obecní pozemky čítají 47 ha 44 a 89 m², veřejný statek 4 ha 24 a 62 m², vody 8 a 86 m².
Na pozemcích říká se: Na Ohradě, Na Málkově, Na Křemenci, Na Loučkách, Na hranicích, U Kačkovskýho (Na Kačáku), Na humenci, V Rozkoši, V Brodcích, V Paštatech, Na husáku, Na širokých, Ve stráni.

Úřední příslušnost.

Soudním, politickým i školním okresem, berním úřadem i berní správou patří obec do Pardubic. Poštovní, telegrafní i telefonní úřad má v Lázních Bohdánči. Četnickou stanici nyní v Doubravici, dříve v Bohdánči. Lékařským obvodem též k Bohdánči. Na nádraží nejblíže do Rosic n/Labem, osobní zastávka nejblíž ve Stéblové, autobusová zastávka v Doubravici.

Ráz obce.

Hrádek čítá v začátku r. 1927 celkem 44 popisná čísla, jichž nynější držitelé uvedení jsou v „Posloupnosti usedlíků." Pamětní kniha pardubického panství udává zde v roce 1840 domů 24. Přibyla tedy za 86 let 20 domů t. j. 83·8%.

Staré selské dřevěné chalupy byly přestavěny. Ty chalupy a statky s rákosovou a došťovou krytinou mají zděné zdi.

Starobylý ráz zachovala si obytná část statku čp. 2 s pěknou dřevěnou lomenicí a štítem, dále čp. 16 s dřevěným srubem (spýcharem) a původní dřevěnou stodolou o nízkých stěnách a příkré střeše rákosové.

Prvotní popis. čísla, statky a chalupy mají veliké dvory a stodoly dále od obytné části směrem do polí. Jsou to starousedlíci.

K nim náležejí čís. pop. 1., 2., 3., 5., 8., 9., 10., 11., 13., 15., 16.

Cizincovu pozornost upoutají hezké branky a vrata do dvorů. Jsou buď dřevěné s vyřezávanými hlavicemi sloupů nebo zděné se sloupy ozdobenými kalichy, vásami ap.

Na návsi u čís. 30 postavena je hasičská kůlna, vedle ní stojí dřevěná zvonička se stříškou. Před čís. 2 stojí kamenný kříž (odtud název u Křížeckých) se zahrádkou a 4 kaštany.

Obec má elektrické světlo, na návsi svítí však jen 1 lampa u hasičské kůlny. V některých domech, hlavně větších usedlostech svítí se dosud petrolejem. Tak v čís. 1., 13, 15, 14. Také se mlátí elektřinou.

Pamětihodná je dubová alej po hrázi bývalého rybníka Rozkoše vedoucí k Bohdarči. Dub před čís. pop. 4. měří v objemu 6·30 m. Dutina jeho zarůstá korou; hostila často včely. Stromy tyto chráněny jsou památkovým úřadem.

Na návsi jsou 2 studny. – Usedlosti mají zahrady s ovocnými stromy málo pěstěnými. Aleje scházejí, jen podél silnice vysázeny jsou švestky. Štěpnice scházejí, jen p. Jos. Šafařík v čís. 14. štěpuje plůňata. Zato květinové zahrádky před okny mají

majitelé všech téměř stavení. V nich pestří se pěkné květiny. V poslední době hledí si štěpování plánček i p. Jos. Koštál v čís. 41.

Obyvatelstvo.

V obci žije dle sečtení v únoru 1927 celkem 243 obyvatel, z nich 136 mužů a 107 žen, vesměs národnosti československé. Některá příjmení jako Wirth, Fořtík, Žumr, Ackerman, Štumr ukazují německý původ. Jména dávných držitelů usedlostí vymizela. Nejstarší příjmení = Hejský. Dle církevní příslušnosti je 125 římských katolíků a to 66 mužů a 59 žen. K církvi československé hlásí se 110 obyvatelů, z nich 64 mužů a 46 žen. Bez církevní příslušnosti je 8 obyvatel, tak zvaných „bez vyznání".
Roku 1840 bylo zde 203 obyvatel. Přibylo 40.
Katolíci patří farností k Rosicům, českoslovenští mají duchovní správu v Pardubicích.

Spolky.

Sbor dobrovolných hasičů čítá 41 členů. Starostou jeho je p. Hrubý Václav z čís. 2, velitelem p. Pouda Jos. z čís. 34, jednatelem p. Žumr Čeněk z čís. 38.

Spořitelní a záložní spolek „Raiffeisenka" má sídlo ve škole. Stojí tam jeho pokladna. Předsedou je p. Pouda Jos. z čís. 34., pokladníkem p. Fořtík Bedřich z čís. 13.

Je zde i „mlátící družstva", které má společ-

nou mlátičku.
Z politických organisací je tu „Domovina" (agrární); předsedou p. Nechvíle Jos. z čís. 19. K ní hlásí se hlavně drobní zemědělci. Národně socialistická organisace s předsedou p. Žumrem Čeňkem čís. 38 má členy dělníky a domkáře. V r. 1927 ustavena organisace strany lidové s předsedou p. Hubým Jos. čís. 2, důvěrníkem p. Stejskalem Jos. čís. 29. K ní hlásí se nejvíc větší hospodáři „sedláci."

Obecní zřízení.

Hrádek je samostatnou obcí. S Pohránovem rozloučena je od r. 1919.
Od voleb v r. 1923 je starostou obce p. Josef Pauda čís. 34, náměstkem p. Fr. Konečný čís. 17, I. radním p. Jos. Nechvíle čís. 19, II. radním p. Václav Kudrna čís. 4, pokladníkem p. Fr. Thér čís. 21. Členy obecního zastupitelstva jsou pp. Žumr Čeněk č. 38, Jos. Koštál č. 41, Jan Štumr č. 24, Fr. Havelka, 36, Václav Hruška č. 30, Václav Bydžovský č. 32. Náhradníci: pp. Fr. Pešitel č. 3, Jos. Kramář č. 27, Ant. Soukup, 37, Jos. Halda, č. 22.
Finanční komise: předseda p. Jos. Nechvíle č. 19, členové pp. Václav Bydžovský, 32, Jan Štumr 24, Fr. Pešitel, 3, Jos. Halda 22, Jedřich Peřtík, 13.
Osvětová komise: předseda p. Jan Štumr, 24,

jednatelem p. Jos. Koštál, 41, pokladníkem a knihovníkem p. Jos. Šafařík, 14, který má u sebe knihovnu obecní, dále členy pp. Fr. Pešitel, 3, Jos. Hrubý, 2.-Obecní posel, hajný, ponocný p. Hýsek Fr.
O vzdělání stará se spolek divadel. ochotníků s předsedou p. Čeňkem Žumrem, jednatelem p. Vác. Vlasákem; hraje se nyní ve II. třídě školní budovy na vlastním jevišti. Režisérem je místní učitel.
Žactvo zdejší školy hraje na tomto jevišti.
Podotknouti dlužno, že u Konečných na čís. 17 mají 5lampové radio, kde poslouchá hodně lidí všechny evropské vysílací stanice i New York.
Školní obec Hrádek má přičleněnou obec Pohránov. Předsedou je p. Jos. Topič z Pohránova, členy pp. Jos. Douda a Jos. Koštál z Hrádku, Fr. Šafařík z Pohránova a správce školy. Náhradníci: p. Václav Kudrna z Hrádku a p. Fr. Havelka.
Nová školní budova postavena byla r. 1923. Má čís. pop. 42.

Zaměstnání, živnosti.

Obyvatelé jsou téměř všichni zemědělci. Lehčí půda nedává tolik úrody jako v okolních rovinách. Je mokrá spodina vadí. Pěstují se obilniny, brambory a čekanka, které zde říkají „cikorka". Cukrovku pěstují nepatrně.
Domkáři i prostí dělníci chodí za výdělkem do

„Explosie", továrny na třaskaviny v blízkém Semtíně a do cukrovaru v Rosicích. Tento výdělek umožňuje chudším rodinám slušnější život. Rolníci však si stěžují na nedostatek pracovních sil, zejména ve žních.

V obci jsou dva hostince v čís. pop. 3 a 35, jeden obchod a řeznictví v čís. 30, jeden krejčí v čís. 34 a 2 obuvníci, v čís. 14 a 36.

Obyčeje, zvyky, řeč.

V obci „shazovali kozla" a „stínali kohouta". Oba obyčeje zanikly po roce 1890. Zapomíná se i na „koledu" a „pomlázku". Dosud pálí se „čarodějnice" v předvečer 1. máje. O čarodějnicích stříkají lidé svěcenou vodu na pšenici, aby hodně rostla. Pro tuto vodu chodí na „bílou sobotu". Z kočiček svěcených dělají křížky a zapichují na vrata a dveře, pruty zapíchnou do obilí. „Máje" se tu nestaveji, o „sv. duchu" staví však obec 4 máje ke křížku na návsi.

Lid šatí se po městsku dle módy. Starých krojů nespatříš, ani nábytku.

Řeč má jichylky od spisovného jazyka. Křikop místo přikop, místo v říká se u, kreu, koneu, Václau... Holubník zovou „krb", místo řízl se do prstu, „říz" se do prstu. Mnozí „kdákají" a

cákají." „Kdák (t. j. kdo pak) to poudal? dák to bylo.?"

Příživiska „votroku" se též ozývá. Děti říkají květináči „karhánek", místo kloplýtl říkají „já jsem brk". Místo studna, sukně říká se studeň, sukeň.

Trochu historie.

Kdy byl Hrádek založen, neví se bezpečně. První písemná zmínka uvádí její až r. 1436, tedy až po neštastné bitvě u Lipan. Jisto je, že byl založen o pár století dříve. V kterém asi století, to prozrazuje poloha, tvar i jména obce.

Nejstarší vesnice zakládané našimi slovanskými praotci byly dle výzkumů učenců (L. Niederle, J. L. Červinka, V. Haudek) stavěny okrouhle kolem návsi, (sluly okrouhlice), a vznikaly v pohanských dobách od nejstarších dob až do konce IX. století.

Mladší jsou vesnice, které mají tvar ulicový; domy stavěny jsou po dvou stranách podélné návsi - Hrádek - a vznikaly ve stoletích IX, X. i XI.

Nejmladší vesnice jsou rozptýlené a zakládány byly ve stoletích XI. a XII.

Ještě mladší jsou Lhoty a Lhotky (v Čechách je jich přes 300), neboť vznikaly za posledních Přemyslovců ve XII. a XIII. století.

Dle jména jsou nejstarší osady ty, které dostaly jméno čelední (patronymické) t. j. po svém zakladateli. Jsou zakončena na ice, any, y (Živan-ice, Chval-Chvalečice-, Pop-ovice, Chotěšany, Polany.) Do IX. století.

Mladší jsou osady se jmény přisvojovacími (possesivní) na ov-ín a měkké koncovky- (Pohránov, Svítkov, Semín, Chotec, Drahouš a j.) Vznikaly v IX., X., XI. století. Málokteré jsou okrouhlice.

Nejmladší vesnice dostávaly jména z povahy krajiny. (Bukovka, Habřina Vlčí, Jedlovka, Kladruby, Polná, Přelouč, Chlumec, Skalice, Hradiště, Hrádek, Ústí, Světlá, Lysá, Podolí, Újezec.) Vznikaly ve stol. XI., XII. Nejsou mezi nimi okrouhlice.

Dle těchto výzkumů dá se souditi, že Hrádek byl založen ve století XII.

Jména Hrádek

znamená menší hradební místa buď vodou, močály, příkopy, valy, hradbami a j.
Osad tohoto jména je hojně ve všech slovanských (i poněmčelých) zemích.
Neznamená však vždycky místa, kde stával hrad či hrádek, i bez hradu byly vesnice ohrazeny (Ohrazenice.)

Náš Hrádek

ukazuje místa na rovině mezi lesy obklopené močály a vodami, že cest k němu nebylo, leda přes úzké hatě (=stezky zřízené z otepí klestí a kulatých dřev.) Jest známo, že naši předkové taková „hradiště"

rádi osazovali. Hrádecká lesnatá planina obklopená se všech stran vodami, močály se dobře za hradiště° hodila. V zachovaných záznamech, (viz další state!), se uvádí: Ta ves k lesu „přisedá" (otrocký překlad z němčiny), což je důkazem mého tvrzení.
Slyšel jsem i pověst, že tu nablízku stával hrad a uvádím ji ve stati „Pověsti"; to však není důkaz.

Písemné památky.

Král Zikmund za služby vykonané potvrdil Diviše Bořka z Miletínka purkrabím pražského hradu a 21. září 1436 zapsal mu v 4.500 kopách grošů českých zboží již v roce 1421 po zkáze opatovického kláštera zabrané z valné části samovalně. K tomu zboží kunětickému náležel i Hrádek.
Dne 27. června 1488 zastavil Jindřich, syn krále Jiřího, Vilému Zubovi z Landšteina a na Uhlumci pro stavší dluh 1400 kop grošů čes. i ves Hrádek, která k jeho panství náležela.
Dne 8. ledna 1491 připadl Hrádek Vilémovi z Pernštejna a za Jaroslava z Pernštejna byl dne 21. března 1560 prodán Hrádek jako statek zápisný královské koruně

české za císaře Maxmiliána II.

II.

Urbář panství pardubického a kunětického, založený r. 1494 p. Vilémem z Perštejna - chová se v Národním muzeu v Praze.

Ves Hrádek.

Tu platí úrok peněžitý na české groše. V této vsi toliko dávají slepice.

1. Jan Vachtele (po něm byl Vaňáč) 2½ čtverti,
2. Kuneš, hajný (Matouš Kaškú) 1 čtvrt, druhý půl lánu, 2 jitra,
3. Brzník (Jan Helhubka) 3 čtverti,
4. Pechánek (Burián, Vávra) 1 čtvrt,
5. Krkánek (Václav, Bartoň, Bareš) půl lánu půl prutu,
6. Jan Holoubek (Václav Krkánek) 3 čtverti,
7. Jiřík (Jan Kaška) 1 lán 1½ čtverti.

Suma úroku svatojirského a havelského po 2½ kopách 29½ groších. Suma slepic ½ kopy a 2.

III.

V 15. století připomínají se Boček a Martin, bratří z Hrádku. (Archiv český XVII., str. 159.) Dne 2. prosince 1513 přibylo k zboží Viléma z Perštejna i dědictví Martina Radíkovského z Hrádku. (Archiv čes. XVII., str. 561.) Dne 17. května 1576 prodala Vilémovi z Perštejna i Kateřina, dcera Jana Hrádky

z Hrádku dědictví po Martinovi a Bořkovi z Hrádku za 607½ kopy grošů čes. (Archiv čes. XVII., 230, 261.)

IV.

Z register rybničních z r. 1496.

Léta P. 1496 stala se jest smlúva mezi pánem Jeho Milostí skrze pana Jana Zdechovského a Pavla Kubáta (úředníkeů panských) mezi Kekanem z Hrádku; ztopeno mu prut lesu rybníkem Jezerem i oddáno mu od pána J. M. za to zase jiného lesu tolikéž; a vybráno k stavu 3 jitra rolí, i oddáno mu za tu rolí 2 jitra lúky u Hrobic. A on z toho pánu J. Mti. děkuje a dobrovolně k tomu přistupil bez přinucení.

Léta téhož a téhož dne stala se jest smlúva mezi pánem J. Mti skrze p. Jana Zdechovského a Pavla Kubáta a Prokopem z Hrádku, že mu bylo zatopeno luk 3 jitra rybníkem Jezerem i oddáno mu bylo od pána J. Mti zase tolikéž lesu u Hlavé. A on toho dobrovolně od pána J. Mti přijal.

Z register rybničních r. 1500.

Jiříku Kaškovi škodu, kteráž jest se mu stala rybníkem Semtínem zatopením a podmokáním luk a lesuov, za ty škody pán Jlt. dává mu 3 kopy m.

tak, aby sě na ty peníze stavěl; a ty peníze aby dány byly Vítkovi, a Vítek těmi penězi aby sám jeho tesařům platil, pokudž jich stačí. A k tomu které sě mu louky zatopily rybníkem Jezerem Starým, kteréž jemu nyní topí neb dotopovati bude, za ty za všecky škody ty tři kopy jest dobrovolně přijal a proto což bude moci, aby toto užíval a což nebude moci, to jeho škoda. A k tomu jest přistoupil dobrovolně a jich ti pána ani jeho ti potomkuov věčně vinúti ne-má on ani jeho potomci.

Vaškovi louka, která sě jest zatopila rybníkem Jezerem Starým 5 čtvrtí provazce, za to jest jemu oddána lesem v panském, v Hlavách tolikéž. A to jest dobrovolně přijal atd.

Bartoň Žid, co sě jemu zatopila aneb ještě zatopí rybníkem Starým Jezerem luk i polí, za to je mu oddáno z Pojhránova pole Janečkovské 28 záhonuov přes jednu hony vzdělí nad cestú. A toho atd.

Ruchek Krkan, co sě jemu zatopila rybníkem Jezerem Starým, palouček, za to jest jemu dáno 10 záhonuov polí orné z Pojhránova z Janečkovské vedle toho, kteréž Bartoňovi dáno. A to jest dobrovolně atd.

Hrádkovským sě pouští za obec, kteráž sě jim zatopila rybníkem Kalkovem a Sta-

rým Jezerem, za to aby pásli, když by koli rybníci pusti stáli, kdež by mohli po rybníčích, a k tomu aby pásli po lesích bez škody pána J. Mti krom smytí (mýtin); a to aby budúcně trvalo bez překážky pána Jll. a Jll. budúcích potomkuov, voni i jejich budúcí potomci a to jim pán J. Mti ráčil dáti, aby tím lépe pod Jllti mohli seděti.

Z register rybničních r. 1507.

Hrádkovští mají po lesech pásti i w rybníka za to, že jim obec vytopena; podle Dúbravské obce pásti majíc i w rybníka, pokudž požívati budú moci.

Z register 1513.

Vaněk z vesnice Bystrce dostal za to, co se jemu zkazilo zatopením rybníka Bohdáneckého i stromy z panských lesuov pod Hrádkem, v Pilmonkách tak slove.
(Ves Bystrc či Bystřec byla zatopena rybníkem Rozkošem a z urbáře vymazána při počtu sv. havelském r. 1548.)

V.

Urbář panství pardubického z r. 1580
v pardubickém museu.
Rychta Hradištská - list 339.

Ves Hrádek.

1. Jakub Koutský (po něm Václav Kotek ko-

lem r. 1651) platil každoročně 25 grošů čes., 4 slepice,
2. Václav Michera (Martin Šup) 28 gr., 4 slepice,
3. Martin Kapička (Jan Vřídil) 27 gr., 6 slepic,
4. Petr Červinka (po něm Václav Matoušek) 18 grošů, 3 slepice
5. Martin Krkánek (Ondřej Hejský, grunt spálený), 6 grošů, 1 slepice ze 4 jiter kopaniny nad rybníkem Valkovem (Malkovem), ze 3 jiter nad Semtínem v Horkách, nynější čp. 3.
6. (Martin) Matěj Rumpolt (Jakub Kačina, grunt pustý zůstane), 28 grošů, 6 slepic,
7. Václav Nasavrtský (Václav Hulík, grunt spálený, 42 groše, slepic 7
8. Jan Holický (Jiří Kotek), 41½ gr., 1 slepice.

VI.

Ves Hrádek.

Z knihy smluv a prodejů, chované v pově-
dubickém museu. Sv. 30., list 470-471.

Viktorin Kalhous prodal statek (dle mých vý-
zkumů nynější čp. 9.) v těch právech a me-
zích jak ~~od~~ starodávna jest Matěji Černé-
hovi za sumu 170 kop gr. míšeňských. Za
tu sumu má zavdati 65 kop, ostatku sumy
placení peněz gruntovních a soudě r. 1641
po 5 kopách do zaplacení.
S přídavky těmito: klisny dělné 4, kříběce

roční 1, krávy dojné 3, jalovice roční 1, volek roční 1, ovec 10, svině plemenná 1, prasata 3, husy s houserem 3, slepice s kohoutem 30 (a dále jmenuje nářadí i nástroje, též zbroj: plech, peklhaub - přilba, ručnice meč).
Rukojmě za grunt dobrého hospodáře a za gruntovní peníze rukou společnou a nerozdílnou slíbili zejména tito: Havel Vltava, rychtář a Jan Rys, soused obtud.
Stalo se v Pardubicích v sobotu po památce rozeslání apoštolů (t.j. 21. července) l.P. 1640.
Ta suma všechna i se závdavkem nadepsanému Vikt. Kalhousovi náleží.
Za r. 1640 Matěj Černík položil závdavku 65 kop, tím puštěn z práva na cedulí Vikt. Kalhousovi.
Za r. 1641 Matěj Černík nemaje odkud bezelstně peníz gruntovní opatřiti a shledati pro velikou chudobu, není položeno nic.
R. 1642 a 1646 Matěj Černík pro velikou obtížnost vojenskou nepoložil nic.
R. 1647, 1648 nepoložil nic, umřel.
Za rok 1649 Anna „černice" položila peníz gruntovní 5 kop, puštěny Viktorinu Kalhousovi.

G. 30., list 122-123.

R. 1637 ve středu po sv. Petru v okovích (t.j. 5. srpna) prodal Jan Platěnský,

písař pojezdný s rychtářem a skonšely statek bez suršků (čp. 11.) sirotků Štěpána Sachačka Vác. Matouškovi, který se k tuč, mateři těch sirotků přiženil, za 250 kop grošů (asi 52.500 Kč, kdyby cena stříbra byla stále tatáž.)
Zaručili se Martin Derekvický, rychtář a Jiřík Doubrava.

Z téže knihy l. 274.

Jan Platěnský prodával v přítomnosti – r. 1638 – Václava Derekvického, vlastního bratra nebožtíka zahradu (zahradou se jmenovala malá usedlost) sirotků Martina Derekvického (čp. 3) Ondřejovi Hejskému, který se k Anně, manželce po nebožtíkovi, přiženil za 130 kop gr. míšeň. Část kupní ceny měl Hejský spláceti. Ale je zaznamenáno: Za r. 1637, 1638, 1639, 1640 a 1641 jsouc ten grunt příčinou zplundrování od lidu vojenského k zpuštění přivedeny, za ta léta nepoložil nic. V roce 1647, 1648 podobně.

Z téže knihy l. 318.

Týž prodal statek sirotků Pavla Zycha (čp. 8) Jakubu Kačinovi r. 1638 za 250 kop gr. míšeň. I ten měl spláceti po částech. Neplatil od r. 1637 až 1640 pro zpuštění lidu vojenského, dál v r. 1642

a 1648 pro velikou obtížnost vojenskou nic.

Z téže knihy l. 392.

Týž prodal zahradu pustou, prázdnou a na stavení rozbořenou i na polích neosetou (čp. 10) r. 1641 po Tomáši Němastilovi (?) velmi nečitelné) a manželky jeho pozůstalé Jiříkovi Kotkovi za 75 kop. Rukojmě: Jan Řídil, rychtář a Jan Rys, konšel.

Z těchto zpráv vysvítá jak byl Hrádek vypálen a sužován vpády vojska ve válce 30ti leté.

Urbář panství pardubického

z r. 1617 a 1657.

Rychta hradištská.

Ves Hrádek.

Michal Prucha	- 4 slepice	čes. grošů	25 - 1617
Václav Kotek	- 4 "	"	50 - 1651
Jiří Mařín	- 6 "	"	27 - 1657
Jan Řídil	- 6 "	"	54 - 1657
Adam Malý	- 4 "	"	28 - 1617
Martin Šup	- 4 "	"	56 - 1657
Matěj Kukla	- 3 "	"	18 - 1617
Václav Matoušek	3 "	"	36 - 1657
Matěj Rumpelt	6 "	"	28 - 1617
Jakub Kačina	6 "		56 - 1657

Vít Bubák - 1 slepici čes. grošů 6 -1617
{Ondřej Hejskej 1 " " 12 - 1657
Tento druhý v r. 1657 též z jedné kopaniny, která drží 4 jitra nad rybníkem Válkovem (Malkovem) 29 grošů a
z druhé nad Šentýnem v Horkách též 29 grošů
Kašpar Vasavtský 7 slepic čes. gr. 42 -1617
{Václav Hulík 7 " " 84 - 1657
{Václav Karčák 1 " " 9 - 1617
{Jiří Kotek 1 " " 9 - 1657

Suma osedlých lidí 8. Ta ves lesům přisedlí. (Napsáno v r. 1617 i 1657)

Z knihy smluv o prodeji v pardubickém museu. G 11., list 204, 205.

Dne 22. prosince 1654 byl prodán statek Martina Šupa (nynější čp.) tchyně Martinou Filipovi za 170 kop grošů míšeňských. Rukojmí: Jiří Kotek, rychtář a Jan Řídil, konšel. (Též psán jinde Vřídil.)
Grunt ten prodal Matouš Filip r. 1658.

Robotní výkup

občanů hrádeckých v aboliční knize z r. 1777, která se chová v pardubickém museu.

čís. pop.	Usedlost.	Usedlík	Platil dop. 1777 zl.	kr.	Měl dříve robotu dní ornou	zemnou		Platil z domu zl.	kr.	potom z pozemků zl.	kr.
1.	Sedlák	Matěj Žák	4	57½	104	–		5	–	28	31¾
2.	Pololáník	Václav Pareš	3	35	52	–		4	–	22	12
3.	Chalupník	Jan Hejský	2	½	–	104		3	–	12	37
4.	Výměnek k čís. pop. 5.							–		–	–
5.	Poblánník	Jan Přibík	2	10¾	52	–		4		14	33
6.	Obecní pazderna				–	–		–		–	–
7.	Panská myslivna				–	–		–		–	–
8.	Pololáník	Jan Polák	3	19	52	–		4		23	16
9.	Pololáník	Matěj Machek	3	14½	52	–		4		21	55¾
10.	Chalupník	Jan Škřivan	–	34¼	–	104		3		2	47
11.	Chalupník	Matěj Kalous	1	33½	–	104		3		10	32
12.	Panský domek u Oplatila.										
13.	Chalup.	Jan Kmoníček	1	33½		104		3		10	16
14.	Zahrádkář	Václav Kříčenský	1	10		52		3		–	–

Kniha výkupu z roboty založená r. 1777
Ves Hrádek str. 39.

Vidě 9/1. 28. Kedy, okres. kol. inspektor.

Posloupnost usedlíků.

Roku 1928 čítá Hrádek 46 popisných čísel.
Původně bylo zde 7 statků - viz str. 15 - r. 1494, které vzrostly na 8 statků - viz str. 18 a 19 - r. 1580. Jsou to dnešní čísla popisná 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11. K nim náležely všecky pozemky v katastru hrádeckém; byly to tedy statky veliké. To trvalo až do r. 1770.
V létech 1770 začaly se statky drobiti. Toho roku povstalo od čísla 11. číslo 13, od č. 9. číslo 14, od č. 2 číslo 15 v r. 1780 a v r. 1783 od č. 1 číslo 16 a konečně r. 1796 na obecním pozemku č. 17. Měl tedy Hrádek do konce 18. století 13 popis. čísel. Drobení trvalo dále, takže ani jeden statek nezůstal v původní velikosti.
Poněvadž zápisy v pozemkových knihách jsou zachovány až po r. 1700, nelze úplně zjistiti držitele = majitele jednotlivých starých popisných čísel již od dávných dob.
První číslo značí str. knihy gruntovní O, druhé číslo stranu hlavní gruntovní knihy, třetí číslo vložku nových knih pozemkových.
Zápisy o posloupnosti je třeba stále doplňovati.

Číslo popisné 1. - O.575 - 1/3 - v. 1.

Od 14. II. 1734 po Janu Žákovi Matěj Pecák, manžel jeho vdovy, převzal grunt v ceně 404 kop gr. míš.
30 dubna 1744 Matěj Žák, syn Jana Žáka.
5. března 1788 Josef Žák.
6. dubna 1825 Josef Žák mladší.
11. října 1828 Josef a Anna Žákovi.
12. listopadu 1861 Jan a Anna Webrovi za 4000 zl. ř. č.
17. července 1887 Frant. Webr.
9. prosince 1887 Frant. a Anna Webrovi.
25. ledna 1889 Frant. Hrubý a Anna.
1. února 1898 Václav Hrubý a Kateřina.
1930 Frant. Hrubý a Anna roz. Burdová z Hrádku čp. 15.
5. října 1953 Bohuslav Kaniř a Marie, rozená Hrubá

Číslo 2. - O 563. - 12/13 - v. 2.

Od 20. VI. 1720 statek sirotků Jana Všetečky ujal Tomáš Všetečka za 366 kop.
12. VII. 1756 Jan Všetečka ml. (umřel neženat).
10. XI. 1759 Josef Všetečka.
27. VII. 1771 Václav Bareš, manžel druhé Všetečkovy ženy Mařeny.
15. VI. 1780 Jan Hrubeš.

4. X. 1798 Vojtěch Hubeš.
15. XII. 1831 Matěj a Anna Štěpánkovi.
16. III. 1840 Matěj a Anna Černých.
4. VI. 1842 Jos. Sobotka
16. XII. 1855 Jos. Pavlíček a manželka Kateřina.
15. III. 1874 František a Anna Hrubých.
15. IX. 1908 Jos. Hrubý.
11. VII. 1909 Josef Hrubý a Růžena.
1930 František Hrubý, syn
1975 Ladislav Hruška a Marie (dcera F. Hrubého)

Číslo 3. O. 588 - 23/24 - v. 3.

Od 17. VII. 1713 od sirotků Václ. Hejského, star. přenechán jednomu z těch sirotků Václavovi (128 kop gr. m.)
25. XI. 1737 Jan Hejský.
23. XI. 1776 Jan Hejský.
30. III. 1790 Václav Hejský.
15. XII. 1796 Jan Hejský.
31. VIII. 1814 Jan Hejský s manželkou Annou Kalhousovou.
28. IX. 1844 Jan Hejský.
22. XI. 1864 Jan Hejský s manžel. Kateř. Hynkovou z Osic.
12. III. 1883. František a Františka Těšitelovi.
1938 Václav Horák s manž. Marií, roz. Těšitelovou.

Číslo 4. – Hl. kn. 33. – v. 4.

Výměnek k čís. 5; byl zřízen r. 1834, z kamene vystavěn 1849.

Od 14. VIII. 1834 Jan a Kateřina Jiráskovi.
9. X. 1840 Jos. Jirásko.
10. X. 1841 Václav Hruša.
25. I. 1849 spoluvlastnicí Anna, roz. Žumrová.
23. II. 1860 (Anna zemřela 30. XI. 1851) Václ. Hruša sám.
12. V. 1874 Frant. a Anna Koštálovi.
24. V. 1898 František Koštál nezletilý.
21. XII. 1911 Frant. Koštál.
11. XII. 1911 Václav a Marie Kudrnovi.

1948 František Veverka s chotí Martou - koupí

Číslo 5. O. 551. - 36/38 - vl. 5.

Od 16. II. 1731 po Jakubu Přibylovi koupil starší bratr Jiří za 272 kopy gr. míšeň.
29. I. 1757 Jan Přibyl (jinde psán Přibík).
31. V. 1786 Jan Březina.
20. IV. 1798 Jan Jirásko.
15. XII. 1828 Jan Jirásko a manželka Kateřina
19. V. 1876 Josef Hubý (za 1500 zl. r. čís.)
10. XII. 1878 " " a manžel. Marie roz. Poláková.
27. III. 1909 Frant. Hubý a Anastazie Forštíková
1965 usedlost po úmrtí Anastazie předána státu, když žádný ze synů nechtěl být dědicem.

Číslo 6.

Obecní zvonice - nyní přídeň.
r. 1962 - zbudována za pomoci občanů obce.

Číslo 7.

Dříve panská myslivna, nyní hájovna „Explosie", továrny v Semtíně. Eduard Pospíšil, hajný.
v r. 1959 koupil myslivnu Rudolf Jirásko s choť Annou od n. p. VCHZ Synthesia.

Číslo 8. - O. 541. - 52/54 - vl. 8.

Od 10. I. 1728 od Kašpara Křička Jiří Křičko za 276 k. gr. m.
8. II. 1738 Jos. Polák.
14. XI. 1748 Jan Polák.
2. VII. 1788 Matěj Polák.
15. III. 1815 " " a Kateřina, manželka
6. VII. 1852 Frant. Polák a man. Anna Svobodová z Lívic.
2. I. 1890 Anna Poláková
21. IX. 1891 Albín a Viktorie Ludvíkovi
10. XI. 1923 Viktorie Ludvíková, vdova (hospodář se zastřelil.)

1957 František Kučera s chotí Blažencou se odstěhovali do Koštěnic a usedlost převzala místní JZD, které zde zřídilo vepřín a sýpka. Dlouhou dobu v obytné místnosti byla úřadovna MNV, klubovna ČSM.

Číslo 9. - O. 529. - 64 - vl. 9.

Od 15. V. 1717 statek nápadníkú Jana Kalhousa Lukáši Kalhousovi za 310 kop gr. míš.
23. XI. 1742 Jan Kachek.
19. I. 1747 Matěj Kachek.
11. III. 1785 Jos. Kachek (byl rychtářem 1817).
21. III. 1817 Jos. Havelka a manž. Dorota
9. X. 1840 Dorota Havelková
4. III. 1852 Václav Havelka domek a 40 měřic, zbytek 50 měřic 3⅛ m matka jeho Dorota.

15. II. 1864 přepustila Dorota zbytek manželům Františkovi a Kateřině Havelkovým.
26. XI. 1877 Frant. a Kateřina Havelkovi.
13. II. 1895 Václav a Anastazie Havelkovi (Václav † r. 1927.
1927 Václav Havelka, syn a Růžena Havelková

Číslo 10. - O. 597 - 76/77 - vl. 10, chalupa.
Od 9. II. 1723 Jiří Polák přepustil Jos. Polákovi za 60 kop gr. m.
28. II. 1738 Jos. Kalhous.
25. I. 1754 Jan Skřivan.
25. II. 1790 Václav Skřivan a manž. Kateřina r. 1831.
12. XI. 1840 Karel Wirth.
1. IX. 1849 Jan Wirth.
22. XII. 1854 " " a manž. Dorota roz. Poláková
(odprodali 1854 pole 1 jitra 1568 □ sáhů Fr. a Kat. Němcovým k č. 2 v Hradišti na Písku.)
15. XI. 1918 Josef Wirth a Anna roz. Forstíková z č. 13.
18. 3. 1969 Josef Virt s choti Zdenou, roz. Čeňkovou z Pohránova
—syn—

Číslo 11. O. 576 - 87/88 - vl. 11.

Od 1. IX. 1696 od sirotků Matěje Kalhousa Mikuláši Kalhousovi za 400 kop gr. míš.

26. V. 1741 Bartoloměj Kalhous.

9. VI. 1758 Matěj Kalhous.

10. IX. 1770 " " rozdělil statek; polovici přenechal švakru Janu Kmoníčkovi, povstalo č. 13.

25. II. 1790 Václav Kalhous, nejstarší syn Matějův.

16. I. 1817 Václav Hejský.

31. III. 1836 Jan Hejský.

15. IV. 1840 Václav a Kateřina Hejských.

5. IX. 1860 Jos. Hejský, syn.

9. XII. 1865 " " manž. Rosalie roz. Štěpánková, = (1200 zl. r.č.)

5. VI. 1900 Vincenc a Emilie Machačovi.

1926 Emilie Machačová, vdova.

1957 po úmrtí pí Machačové přercalo hospodářskou část místní JZD, obytnou část Miloslav Hlásný s choť Olgou.

Číslo 12. Dříve panský barák na Oplatile.
Obec prodala stavební místa ve výměře 200 sáhů
za 600 Kč, na němž postavili domek z cihel
r. 1920 Josef a Františka Pleskotovi (bydlili ve třídní.)
v r. 1932 převzal syn Václav Pleskot s chotí
Boženou roz. Hrubešovou ze Srchu.
1970- syn Miroslav s chotí Marii roz. Venzarovou
ze Stéblové.

Číslo 13. - O. 524 - 100/101 - vl. 13.
Od čís. 11 polovici od 10. IX. 1770 Jan Kmoníček.
7. II. 1817 Václav Kmoníček.
19. XI. 1821 " " a manž. Kateř. roz. Škodová
7. III. 1844 Jos. Kmoníček (r. 1842 odprodal 2 měřice za
100 zl. konv. min. Václavu a Anně Knížkovým k vy-
stavění baráku čís. 26, (nynější čís. 21. v Pohránově),
které patřilo do r. 1921. k Hrádku - č. 26.

21. V. 1852 Jos. Kmoníček a manž. Františka, roz. Ročková.
16. VI. 1855 Jan a Magdalena Hejských.
1. VI. 1864 Jan Hejský sám.
18. VIII. 1877 " " a manž. Anna.
12. II. 1881 Václav a Kateřina Fořtíkovi.
1. III. 1923 Václav Forštík.
6. IV. 1923 Bedřich Forštík a manž. Marie roz. Roudová z čís. 34 v Hrádku.
1. 9. 1958 František a Božena Rejmontovi (koupí). Přidělí majitelé odešli do pohraničí

Číslo 14. O. 538 - 110 - vl. 14.

Od 26. VI. 1773 Václav Křičenský (postavil barák na pozemku kat. Machka od čís. 9.
17. VII. 1799 František a Kateřina Košťálovi.
15. VII. 1803 Václav Křičenský,
22. II. 1826 Jan a Kateřina Líšťkovi.
1. V. 1826 Jos. a " Štěpánkovi.
6. VII. 1831 Matěj Kroužel.
24. VIII. 1831 Josef a Marie Danihelkovi (Josef † 1839)
1. VI. 1862 Jan Danihelka
1. II. 1864 " " a manž. Kateř. r. Vltavová- (Jan † 19. VI. 1864.)

13. III. 1865 syn Václav a matka Kateř. Ranichelková
(Václav + 30. IX. 1865)
21. XI. 1865 matka Kateřina znovu provdaná Šafaříková =
9. VII. 1874 Jos. Šafařík nezlet. (zemř. 20. II. 1874)
27 III. 1876 Josef a Magdal. Šafaříkovi. Přestaveno 1929.
Přestavěný domek převzal v r. 1936 syn Václav
s chotí Boženou roz. Kochanou z Přelovic.
Václav Šafařík v r. 1962 zemřel a majitelkou zůstává
manželka Božena.
1974 – přejímá syn Miroslav
1976 – Mir. Šafařík trag. zahynul při motonehodě, majitelkou se
stává sestra Liduška. Pronajímá manželům Petroričkým.

čís. 15 O 570 – 115/116 – vl. 15.

Vzniklo jako zápis na 1/3 od čís. 2, maj. Václ. Bareš.
Od 15. II. 1780 Václav Bareš sám.
12. XI. 1788 Jan Prorok.
4. X. 1798 Jan Bareš.
30. I. 1802 Václav Trla a Kateřina, vdova po Barešovi.
6. VIII. 1831 Kateřina Trlová,
18. XI. 1831 Jos. Havelka.
24. XII. 1836 Jan Havelka, syn.
18. X. 1842 " " , manž. Kateřina roz. Tomášková
27. IX. 1868 Josef Havelka (za 1528 zl. r. m.)
19. IX. 1870 " " a manž. Anna
26. II. 1874 Anna Havelková, vd. (Josef + 18. IX. 1873.)
8. VI. 1874 Josef Fortík.
30. I. 1903 Hynek a Františka Burdovi.
r. 1934 přejímá usedlost Josef Hrubý (z čísla 1.), který
si vzal za ženu Boženu Hrubou. V r. 1960 Jos. Hrubý zemřel,
majitelem se stává syn Josef.

čís. 16. O. 582 - 125/126 - vl. 16

Vzniklo od čís. 1.

Od 3. IV. 1783 Matěj Žák.
17. VII. 1806 Václav Bubeník na čas hospodář.
19. I. 1811 Václav Černík " " " .
1. XI. 1824 Rosalie, dcera s manž. Fr. Prorokem.
28. XI. 1850 Jos. Prorok koupil část 40 měřic za 600 zl.
27. III. 1851 " " sám
9. III. 1864 " " s manž. Barborou roz. Tože-
nílkovou z Podolšan (měla 1794 zl. věna).
17. X. 1868 Barbora Prorocková
16. XI. 1892 František Prorok a Marie roz. Povolná ze
14. VII. 1922 Václav Prorok Svinčan.
14. V. 1923 " " s manž. Annou Zahradní-
kovou ze Živanic (23.000 Kč)
věna.

1975 syn Václav.

Čís. 17. C. 603 - 135/130

12. III. 1796 Jan Hejský koupil r. 1793 od obce pozemek 25 loket šíře i délky a držel ho bez gruntov. zápisu.
Od 26. XI. 1828 Jos. Veverka; koupil jej za 120 zl. konv. m. a grunt teprv zapsán.
6. X. 1843 Matěj Veverka (+ 23 XI. 1848).
11. XII. 1866 Anna Veverková
10. IV. 1867 Jos. a Marie Ruškovi (Marie + 4. I. 1858)
29. X. 1867 " a Magdalena " roz. Jánská
1. XI. 1867 Frant. a Kat. Havelkovi čp. 9.
1. XI. 1872 Václav Havelka.
3. III. 1874 Josef a Marie Konečných.
21. III. 1902 František a Marie Konečných.
r. 1930 přestavěno na jednopatrový dům.
r. 1936 Josef a Anežka Konečných
1970 přijímá syn Josef, byt. jednotka v 1. poschodí vlastní manž. Zdenek a Květa Bajerovi (Květa r. Veverová dcera Jos. a Anež. Konečných).

čís. 18.

Toto číslo pop. měl barák nyní čp. 25 „na Boudách“, obec Stéblová na hrázi, nyní silnici, od r. 1806. Roku 1921 Václav a Kateřina Svatoňovi koupili od obce stavební plochu výměry 200 □ za 600 Kč postavili tu domek z cihel, jenž dostal č. 18. r. 1940 se stává majitelem Václav Kudrna, který si vzal za manželku Jiřinu Svatoňovou.

čís. 19. O. 559. – 143/144 – vl. 19.

29. X. 1829 Jan Bílek postavil kovárnu na obec. pozemku 100 □ sáhů.
6. XII. 1852 Frant. a Kateř. Bílkovi (za 300 zl. konv.m.)
22. II. 1878 Jan a Anna Kokšovi.
7. I. 1897 Václav Hebký s manž. Apolenou.
29. IX. 1899 Frant. a Marie Pleskotovi.
11. XI. 1905 Josef a Marie Nechvílovi.
1. XII. 1931. Václav a Marie Šakařovi roz. Nechvílová

Čís. 20 vl. 20

Na pozemku od čp. 9. za 60 zl. konv. m. r. 1835.
† 29. I. 1879 Václav a Anna Bažantovi.
23. IX. 1898 Vincenc a Marie Bažantovi.
† 15. X. 1835 Václav a Magal. Vováková.
21. X. 1841 Barbora Vorlová.
1939 přejímá syn Vincence Bažanta - Bohumil Bažant, který si vzal za manželku Anežku roz. Smrčkovou z Němčic.

Čís. 21.

Vystavěn na pozemku od č. p. 9.
22. V. 1847 Matěj a Anna Kalvodovi,
28. VII. 1847 Magdalena Kalvodová.
1. XII. 1853 František a Magdal. Těrovi
15. V. 1902 Jan Těr, polovici.
24. I. 1902 Frant. Těr " . správně Thér.
11. V. 1906 Anna Thérová, polovici.

č. 22. Na pozemku od č. 8.

25. X. 1835 Jiří a Anna Ruškovi.
12. X. 1838 Jan Rušek
7. III. 1858 Frant. a Rosalie Kudrnovi (za 560 zl. k.m.)
31. X. 1865 Frant. Kudrna, polovici.
27. XI. 1877 cukrovar v Přelouči polovici.
16. II. 1885 za 30 zl. koupil polovici Kudrnovu ve
dražbě Václav Polák.
29. XI. 1887 Václav Polák polovici
15. I. 1888 Jan a Anna Kosinovi.
5. III. 1903 Františka Kosinová
1905 Jos. Halda a manž. Františka Kosinová
r. r. 1955 J. Halda, zemřel.
r. r. 1966 dochází k demolici, pozemek kupuje Viktor Dyšaný z Pardubic.

Číslo 23. Na pozemku od č. 8 za 84 zl.

15. X. 1835 Matěj a Anna Kmoníčkovi.
25. III. 1842 Mariana Nádlová.
31. XII. 1874 Barbora Trojanová.
10. II. 1882 Jos. Trojan, polovici.
17. VI. 1899 Josef Perný a Barbora.
27. XI. 1916 Jos. Perný polovici.
1. IV. 1925 Josef. a Františka Pernýchv
1945 Marie Pešková - sestra J. Perného
1974 syn Josef Perný - prorealil demolici stodoly a přístavěl garáž

Číslo 24.

27. II. 1838 Josef a Alžběta Kudrnovi. Alžběta + 1865.
28. X. 1867 Jan Kudrna, syn - polovici.
4. III. 1869 Jan " a manž. Marie. Jan + 23. III. 1869
21. XI. 1870 Marie Kudrnová (provd. Havelková)
28. XII. 1870 Václav a Marie Havelkovi.
16. V. 1908 Vincenc a Anna Poláčkovi.
10. IV. 1914 Josef a Emilie Topičovi
24. XI. 1917 Frant. Šturmová
1968 - syn Šturma Bohumil s chotí

Čís. 25. Od čís. 5 za 80 zl. konv. m.

27. II. 1838 Václav Slavík.
1. IX. 1838 Václav a Magdal. Vítkovi.
12. IX. 1845 Václav Vítek nezletilý, († 23. IV. 1852.
12. VI. 1854 Jos. Vítek.
16. II. 1862 Frant. Buliček.
9. II. 1871 Marie Buličková.
22. II. 1880 Josef a Anna Kachačovi.
16. I. 1888 Marie Bourová.
6. VIII. 1918 Marie Věverková.
1966 Miroslav Boura

čís. 26

Toto číslo mělo původně stavení čís. 21. v Pohránově, ale pak převedeno do Pohránova (viz str. 33, č. 13.)
Roku 1925 koupili Josefa a Josefa Líčkovi od obce pozemek ve výměře 200 □ za 550 Kč a postavili tu cihlový domek, jenž obdržel zrušené čís. 26.
Prodloužen o chlév s kolníčkou v p. 1933.
1949 Václav Vlasák-koupě
9.7. 1960 Josef a Marii Vlasákovi
V r. 1960 přístavba 2. místnosti.

čís. 27. Od č. 9. za 40 zl. konv. m.

22. VIII. 1853 Jan Koníř vystavěl a 6. X. 1854 oceněn byl na 1382.20 zl. kon. m.
7. XI. 1884 Hynek a Františka Kramářovi.
27. IX. 1922 Josef a Marie Kramářovi.
1968 Zdeněk a Marie Ledvinkovi

čís. 28.

4. III. 1882 Václav a Anna Hýskovi.
2. VI. 1888 Frant. a Marie Hýskovi.
27. X. 1924 Josef a Františka Akmanovi.
1931 přestaven - 1933 Františka Akmanova.
1960 Josef a Milena Akmanovi

čís. 29.

15. IX. 1876 Jan a Anna Svatoňovi.
18. II. 1894 Jan polovici.
15. X. 1895 Josef a Anastasie Stejskalovi.
1938 František Kosina
1976 manželé Sieglovi provádějí přestavbu na vilu o 2. byt. jednotkách.

číslo 30. Od čís. 3.

Václav Hruška a manžel. Josefa.
1950 Josef Hrubý s chotí
1974 Albína Hrubá - vdova

Čís. 31. Od č. 9.

Václav Havelka prodal od č. 9 dne 4. XII. 1871 Janu
Svatoňovi 200 □ sáhů za 65 zl. konv. m.
1. XI. 1872 náležel pozemek Václ. a Kateř. Vlasákovým
30. VI. 1881 vystavěn domek a náležel z Rosic.
Václavu Vlasákovi.
30. XII. 1881 polovice Magdal. Vlasákové.
14. VII. 1909 Josef a Josefa Vlasákovi.
1. 10. 1958 Václav a Marie Vlasákovi

Čís. 32.

3. VIII. 1870 Josef Bažant.
26. III. 1897 František a Františka Bydžovských.

Čís. 33.

15. VIII. 1869 Jos. Hádle.
6. XII. 1886 Kateř. Hádlová koupila při dražbě.
9. IX. 1887 Jos. Kosina a Jos. Vašíček.
15. IV. 1894 Marie Vašíčková polovici.
13. VIII. 1906 Frant. a Anna Vašíčkovi
11. XI. 1916 Anna Vašíčková (František padl ve svět. válce.)
odr. 1938 Jan Vašíček s chotí Růženou.

čís. 34.

7. II. 1896 Matěj a Kateř. Roudovi

23. VIII. 1901 Josef a Františka (roz. Staňkavá z Černé) Roudovi (Josef, starosta obce † 14. XII. 1928)

1929 Františka Roudová, vdova.

Albín Douda s chotí Emilií.

1976 syn Josef

čís. 35. – vl. 50 – hostinec, od čís. 2.

14. X. 1902 František a Františka Havelkovi.

od roku 1956 Hostinec Jednoty, prvním vedoucím místní občan Čeněk Žumr. až do svého onemocnění.

Od 15. 12. 1958 Marta Klinkáčková s manželem a dcerou.

Od 14. 11. 1959 Eržen Marel s chotí Ludmilou.

Od 2. 6. 1961 Josef Zilka s chotí Jarmilou.

Od 31. 7 1962 vedl hostinec J. Čada, dojíždějící ze Semtína.

Od 12. 12. 1963 Růžena Branalýska s manželem Jaroslavem.

Od 4. 11. 1968 Marie Klementová s manželem a rodinou. (přešli z hostince pod Kuň. Horou).

Čís. 36. Od č. 8.

Roku 1899 koupili František a Františka Havelkovi 800 sáhů pole od č. 8 za 200 zlatých r. č. a vystavěli tu domek.

v roce 1939 Sotona František
" - 1966 Milan Stehno s chotí Dášou roz. Sotonovou.

Čís. 37. - Od č. 15.

R. 1904 koupil Jos. Vosáhlo 400 sáhů pole od čp. 15 a postavil tu kovárnu. Cena pozemku 100 zl. r. č., avšak čp. 15 dostalo za pozemek výměnou 1 korec = 800 sáhů obecního pole, neboť obec chtěla tu míti kovárnu.

Vosáhlo prodal však kovárnu r. 1909 za 4.200 K Antonínu a Anně Soukupovým, kteří ji přestavěli na hospodářský domek.

Od roku 1938 Josef a Otilie Soukupovi

Čís. 38.

R. 1906 koupili František a Anna Kalhousovi
400 sáhů pole od č. 34 za 200 Kč a kousek obecního pozemku
a postavili zde hospodářský domek.
od r. 1927 Josef Kalhous, syn
1935 syn Milan Kalhous s rodinou.

Čís. 39.

Toto číslo má výměnek u čís. pop. 2. Byl vystavěn

Čís. 40.

Roku 1928 koupili Josef a Anna Vyčítalovi od obce pozemek ve výměře 163 sáhů za 400 Kč a postavili tu cihlový domek. Omylem - viz 47.
Toto číslo má výměnek u čísla 23. (u Pernýchů)

Čís. 41.

R. 1923 koupili Josef a Marie Koštálovi od obce 265 sáhů obecního písníku za 769 Kč a vystavěli tu cihlový domek.
odr. 1946 Jindřich Hrubý s choti Marii roz. Koštálovou

č. 42.

R. 1922 koupila obec Hrádek od čís. 16 pole ve výměře 800 sáhů za 6.500 Kč a postavila tu r. 1923 nákladem 245.000 Kč dvoutřídní obecnou školu s bytem pro správce školy. Obec Pohránov přispěla nákladem 30.000 Kč, továrna „Explosia" v Semtíně darovala 80.000 Kč; obec obdržela subvenci 20.000 Kč. Stavbu provedl p. K. Teplý, stavitel v Pardubicích. Škola má svou vlastní kroniku.

1966 škola zrušena. Z 1. učebny se adaptuje prodejna Jednoty, z 2. uč. je tělocvična ve správě MNV.; do adaptované bytovky se stěhuje v r. 1968 ing. Kr. Haták s rodinou.

Ve školní bytě bydlel od zal.
Od r. 19 do 19 Jan Maršíček, řed. školy s rodinou.
Od r. 1931 – 1942 Jar. Kaukal, " + —— ← ——.
Od r. 1942 – 1966 Oldř. Hybský, " + — ← ——.
r. 1966 – 1968 se byt přestavuje a v r. 1968 zde bydlí ing. Kr. Haták

čís. 43.

R. 1926 koupili ~~Václav~~ Jaroslav a Božena Pleskotovi obecní pozemek - písník - měřící 171 sáh za 513 Kč a vystavěli tu domek z cihel.

~~1970 přejímá syn Miroslav s chotí Hanu roz.~~ .....

1970 Jiří Hlaváček s chotí (dcera ~~za Stěbalové~~ manž. Pleskotových),

Čís. 44.

R. 1927 koupili Boh. Hejský a manž. Marie roz. Pažantová od obce kus písníku výměry 177 sáhů za 531 Kč a stavěli tu villový domek, kterýž pro nedostatek potřebného kapitálu nemohli dostavěti.

R. 1930 Šafařík Jos. a manželka Šafaříková Marie koupili domek za 28.000 Kč a dostavěli.

Čís. 45.

Roku 1928 koupili Čeněk Zumr s manž. Annou roz. Kalhousovou od obce kus písníku měřící 299 sáhů za 657 Kč a vystavěli tu domek z cihel.

R. 1933 jednu polovinu koupil p. Franc. Kalhous za 13.600 Kč.

Číslo 46.

Jan Bendák s manželkou Kateřin. roz. Šafaříkovou z Pohránova koupil část pole měřící 690 sáhů za 6.000 Kč od čís. 16. a roku 1928 postavil zde hospodářský domek s cihel.

1968 syn František s choť Emilií. Vroce 1969 a sice 19.9. začali přistavovat bytovou jednotku v 1. poschodí pro dceru Marii prodanou za Jos. Kyčeru z Pardubic.

Číslo 47.

Josef - Anna Vyčítalovi koupili od obce pozemek ve výměře asi 300 sáhů a na něm postavili domek o 2 místnostech a chodbě v r. 1928. Poz. cca 650 Kč - dom. 25.000.
R. 1933 v září prodán p. Skumovi za 21.000 Kč.
Od r. 1934 v majetku manželů Václ. Anny Svatoňovských
v roce 1958 přistavěny další 3 místnosti.

Číslo 48.

Toto číslo obdržela márnice na hřbitově.

Číslo 49.

František Mužík s Marií Mužíkovou, roz. Kudrnovou postavili si na pozemku Schána p. Kudrny V. č. 4 cihlový ob. domek (3 místn a chlév) na ploše 120 sáhu. Stavba provedena v r. 1934.

Číslo 50.

Roku 1934 koupili manželé Václav a Božena Vinklerovi od pob. p. Jos. Wida kus pozemku 11·10 a a postavili du zděný domek – pozměřů 11·8m x 8·65m – se 4místnostmi a chlévem.
V roce 1973 provádí přístavby garáže, sklepa a úpravy bytu syn Zeleneč.

Pokračování viz na str. 133 – 135.

Pověsti.

Vypráví Jos. Forštík, výměnkář čp. 15.

Na povýšeném místě, co jsou původní stavení, stál nejprve hrádek t. j. menší hrad dřevěný s kamennou podezdívkou a na „vinici", co je továrna „Explosia", byl větší hrad, po němž prý se zachovalo zdivo až do našich dnů.

Z pamětí osadníků.

Vypráví Frant. Konečný čp. 17.

Dobře si pamatuji, co mi vyprávěla moje babička:
Hrádek byl ohrazen plotem. Do návsi vedly 2 branky, dolejší byla u rybníčka, horejší u čp. 15. Branky se na noc zavíraly, aby divoká zvěř = vlci, vepři nevraxili do vsi. Za zimních večerů obcházeli vlci vesnici. Pustil-li některý hospodář domácí svini na zahradu a ona říčela, uslyšeli to divocí kanci a hnali se k zahradě, říčeli a vráželi do plotu. Když šli lidé do Bohdanče, čekávali na sebe u dolejší branky a ozbrojeni holemi, zapalovali

cestou lesem slaměné vichy, aby ohněm zaplašili vlky. Vlci bývali nebezpeční po celý rok. Hospodář Trla z čp. 15 - hospodařil v l. 1802-31, oral s koňmi u lesa, kde je nyní obecní hřbitov. Hříbátko poskakovalo u kobyly. Náhle se vyřítili z lesa vlci a roztrhali hříbě. Hospodář přeskel postraňky, skočil na koně a jen tak tak ujel.

Z vyprávění Jos. Hubčka, výměnkáře čp. 5:
Protože nebyla silnice, jezdilo se do Pardubic na Pohránov a lesem „Jaroškem" na Ohrazenici. O trzích čekávali na sebe 3-4 vozkové, aby se spíše ubránili, kdyby na ně vyrazili divocí vepři v Jarošku.

Jos. Paršťák, výměnkář čp. 15.:
R. 1856 o „božím těle" zapálil kterýsi tulák stavení čp. 2. Oheň se rychle šířil a brzy zachvátil téměř celý Hrádek. Lidé byli ponejvíce v kostele, hasilo se primitivně, voda se nosila v plátěných pytlích; ruční stříkačka nestačila. Shořela všecka stavení mimo čp. 13. Lidé spěchali domů; Svatoň z č. 29 a Nováček z obecního domku utíkali z Pardubic a schvátili se na nohy. Měli památku do smrti. Po ohni byla stavení vystavěna ze zdiva v nynější podobě.
R. 1913 vyhořela od blesku stodola čp. 1. Zápis v obec. protokole z 19. VII. 1913 svědčí, že obec přispěla poškozenému částkou 50 K.

Jos. Hrubý č. 5 a Jos. Forštík č. 15, výměnkáři vypravují jak se žilo v Hrádku v létech 1860-1880:

Sklízeli jsme sotva polovinu úrody, co nyní. Špatná a mokrá půda, umělých hnojiv nebylo, mělčeji se oralo. Stéblo bylo slabé a klas malý. Seli jsme hlavně oves; žita se vvadilo málo, pšenici a ječmen jsme nemohli síti, nevedly se. Sílo se jarní žito a do něho čočka, též se sílo vikev, hrách a len. Selo se do záhonů o 6 brázdách.

Dobytek vepřový, hovězí i koně se pásli od jara do podzimu, koně i v noci. Podél výhoní byly platy. I husy a kozy se pásly; husa bývalo hodně. Musilo se pásti, nebylo kmenů; louky byly samé bahna a mokřiny. Chodilo se tu po „stoličkách"; to byly kopečky ze sítí a husté trávy. Často se zabořil dobytek i kůň do bahna a musil býti vytažen. Hodně se krmila řezankou a pěsličkou.

Brambor jsme sázeli málo a na hrobky. Neokopávali jsme je, ale okopávali. Místo brambor jsme sázeli více řepu a mrkev, neboť sloužily za pokrm.

Bylo mnoho zvěře. Letní zajíci, stáda srnců, bažanti i koroptve spásavali osení, zajíci ohlodávali i řepu.

Přeba byla úroda poloviční, mlátilo se

po celou zimu; jen cepy, mlátičky jsme neznali. Ty se objevily kol r. 1890. Pak přišly žentourky. Mláceti pomáhali sousedům příbuzní a lidé z třídně. Po mlácení bylo z největší části živobytí chudého lidu. Továrny nebyly, chudý se tlačil k sedlákovi. V každém statku i v chalupě byl čeledín a děvečka. Čeledín míval 48 K roční mzdy a měl práci na 5-6 koní. Po práci řezal řezanku. Děvečka mívala ročně 24-30 K, záhon brambor, kousek lnu; někdy dostala surové plátno nebo kanafas.
Metrický cent žita býval za 10-12 K, ovsa za 6-8 K, brambor za 2 K. Tele stálo 10-15 K, kráva 60-100 K, husa 2-3 K, selátko stříbrný dvacetník = 40 hal.
Peněz se nedostávalo. Přede žněmi bylo nesnadno vypůjčiti si ve vsi zlatník = 2 K. Bylo však více poctivosti; sousedu sousedu půjčoval bez úpisu, beze svědků a bez obavy, že bude ošizen.
Strava byla chudá. Ráno se jídala česneková polévka s bramborami, zelná polévka, či zapražená řepa s omáčkou. V poledne bývala polévka, jáhly, často hrách nebo kroupy. Večer se jídala mrkev, vařené mléko s chlebem nebo zelná polévka. V chudších domácnostech jedli třikrát denně řepu nebo mrkev. K svačině - při práci v polích - býval

tvarok s chlebem, při orbě homolky. Chléb se pekl z vikve; brzy ztvrdl a rozpraskal. Lepší chléb byl z čočky, ale i ten byl modrý, svažený a trpký. Pěžce se zažíval a způsoboval i žaludeční nemoci.
Sladilo se medem. Pila se hodně kořalka. Někde ji jedli ráno s nakrájeným chlebem. I polévka z piva se vařila. Později, tak okolo roku 1895 připravovala se polévka cikorová. Usušila se totiž čekanka, upražila v hrnci, utloukla v díži a dala se do vlhkého sklepa. Pak se z ní vařila polévka; do ní lámal se chléb.
Maso se jedlo zřídka kdy a málo, třebas bylo laciné - libra za 20 haléřů. Žeslábl žaludek nesnesl ani masové polévky a po mase bývaly bolesti. Jen o zabijačkách se jedlo maso více, ale musilo se začíti opatrně. Zrnkovou kávu jsme neznali. Když se objevila později u kupců, nevěděli jsme, jak ji vařiti.
Oblek býval jednoduchý. Košile se šily z domáckého režného plátna, byly hrubé, vydržely však až 4 roky. V Malém Hrádku jsme měli 3 tkalce - Mádlo, Thér, Hrůša, - tenkrát byl tkadlec v každé vsi. Prádlo se bílilo na slunci vodou, nežehlilo se, nýbrž válelo. I svrchní oděv byl plátěný. Ve všední den jsme nosili bílé „planty",

to byly dlouhé plátěné kabáty se šosy, které se při orbě couvaly po klíně. Ženy nosily plátěné kytle a zástěry. Později se planty barvily. V Bohdanči byli barvíři.
Kalhoty byly kožené = koženky. Pro všední den byly z kozlí kůže. Sahaly jen po kolena. Byly pěkně vyšívané. Dole se uvazovaly řemínky. V zimě se nosily kožíšky i dlouhé kožichy, žluté i bílé, obojí vyšívané.
V neděli jsme oblékali šaty z vřetenového sukna, bledě olivového. „Také jsme nosily dlouhé sukně plátěné, různě zbarvené", poznamenává babička, výměnkářka. „I celé šaty z plátna."
Muži nosili na krku kartounový šátek přestřižený v půli z čípu do čípu. Na hlavě mívali beranici, v neděli též vysoké klobouky z hrubé vlny. Ženy nosívaly šátky i veliké šaty s třásněmi.
<u>Obuv</u> byla z hrubé hovězí kůže. Nejčastěji jsme nosili vysoké boty, méně „perka" t. j. nízké boty s gumami „pery" po stranách. Ženy obouvaly sněrovací střevíce. Po domácku nosili muži i ženy pantofle; nejvíc v neděli. Dětem se kupovala obuv vždy větší, setřilo se obuví; do města chodili jsme bosi, obuv jsme nesli v rukou a teprve před městem obouvali. Děti chodily dlouho bosy, až do šedivek, (podzimu)

Že špatných jídel povstávaly žaludeční a střevní nemoci, hlavně z chleba. Že tu bylo kolem plno rybníků – Oplatil, Rozkoš, Šemtín, Malkov, Jezero –, byl vzduch plný par a neřádů. Z bahen vycházely zimnice. Nejhorší byla zimnice „čtvrtodenní"; vracela se totiž každý čtvrtý den. „Když mi bylo 7 let, rozstonal jsem se na zimnici a ležel jsem 1½ roku," vypravuje děd Hrubý.

Často řádíval svrab a kožní vyrážky, hlavně u dětí.

Nemoci léčili lidé sami. Na lékaře nebylo peněz. Proti zimnici užíval se koňský roh, horečka se léčila pijavkami. Nemocný po nich zeslábl. I lékaři předpisovali pijavky a pouštěli krev žilou. Proti svrabu a vyrážkám vařili lidé všelijaké masti. Nemoci se zažíkávaly a zakuřovaly. V tom se vyznal dobře Jan Matýsek z „bud". Doktor se volal, až když byla smrt na jazyku. Někdy bývalo pozdě.

Parforsní hony

byly hony na jelena, laň neb i divokého kance. Začínaly 1. října a trvaly do zámrzu, nejdéle do vánoc. Pořádány byly šlechtou v různých obcích. Také v Pohránově a Hrdlku.

K jedenácté hodině sjelo se panstvo obého pohlaví, přijel honmistr se 2 pomocníky a přivezen byl v krytém voze „kus," který byl štván. Úderem poledne vypustili jelena na Koníčově louce u Olšin. Jelen vyskočil, zvětřil situaci a pustil se nejčastěji ku Stéblové. Asi po 1/4 hod. vyjel honmistr se psy a pomocníky, za ním panstvo na pěkných koních a pronásledovali jelena. Psi vyslídili stopu. Jelo se přímo, třeba po osení, nebať škoda bývala zaplacena. Ustvaný jelen hledal často spásu ve staveních (stodole, chlévě, kůlně.) Při tom odehrálo se plno humorných scén. Někdy psi jelena potrhali a také jelen utekl nadobro, když psi ztratili stopu.

R. 1873 byl tu císař rakouský Frant. Jos. I. a čís. Alžběta; též poslední císař rak. Karel Poslední tu byl as r. 1900. Poslední „halali" byla r. 1913. Lid vzpomíná jak si vydělal pár desetníků za držení koní i jiné služby a jak počítal škodu dle stop v osení. Škoda pro obě osady činila až 1.100 K rak. Vyplatilo ji okres. hejtm., rozdělil starosta.

Vypráví Frt. Šafařík z Pohránova, 8.

Svídnice, 18. X. 29

Podpis ministra a předsedy vlády československé republiky p. Frant. Udržala, rolníka z Rovně na Pardubicku, který tohoto dne při projíždce krajem navštívil i naši ves v průvodu p. J. Kroužela, rolníka z Křičeně, člena zemského výboru, a přijal deputaci občanů z Hrádku a Pohránova.

Občané shromáždili se před školou, kde p. min. předsedu přivítal starosta obce p. Fxt. Hubý z čís. pop. 5 projevuje mu dík za péči o blaho občanů a rozvoj zemědělství s prosbou, aby byl vždy ochráncem republiky proti útokům z kterékoliv strany.

Na prahu školy přivítal jej správce školy Jan Karšíček prose o podporu školství, neb ono je základem blahobytu lidstva.

Starostovi odpověděl: „Konal jsem jen svou povinnost a tu musíme konati všichni."

Správci školy vyslovil pochvalu, že o zdejší škole a o něm slyšel mnoho pěkného a zakončil: „O školu musíme pečovati vždycky."

Potom vyslechl stesky a přání občanů obou obcí zejména prosbu starosty, aby továrna „Explosia" v Semtíně vykoupila obec

Hrádek a občané aby byli přestěhování ně-
kam na zbytkový statek.
Pan min. předseda vše vyslechl pozorně, tu
vzal v úvahu, tam slíbil pomoc. Při lou-
čení se se správcem školy poznamenal p.
Jos. Kroužel: „Občané, vážte si svého dobrého
učitele!"

Škola po dostavění r. 1923.

Doba válečná.

Dle vyprávění p. Frant. Šafaříka, výměnkáře z Pohránova čp. 8, který byl za války starostou spojené obce Hrádek - Pohránov.

Dne 26. července 1914 před 6. hod. ranní přinesl zvláštní posel telegram okres. hejtmanství: Starosta nebo náměstek nevzdalujte se z obce, jest mobilisace!
Zpráva se rozletěla po vsi; byl podiv, úlek, úděs. Ve 4. hod. odpol. přivezeny byly na kočáře vyhlášky o mobilisaci. Byla právě pouť. Byla po chuti. Hosté ujížděli domů. Ti, kteří měli dle vyhlášek rukovati a jejich příbuzní, naříkali. V hostinci u Havelků byla zábava. O 6. h. přijel četn. strážmistr Kadečka a zakázal zábavu. Hudba však hrála do 2. hod. ranní. Kapelník zahrál „Loučení", které byla doprovázena zpěvem.
Dne 27. VII. rukovali: Jos. Douda č. 34, Václav Vlasák č. , Václav Hrubeš č. 8, Václ. Hejský č. , Antonín Bažant č. , Jos. Forštík č. 13, Frant. Štumr č. ; byla to smutné loučení. Ale byla útěcha: „Vojna nemůže dlouho trvat".
Dne 4. srpna přišlo nařízení, že obec musí dodat 3 povozy s plachtami, koňmi se zásobami krmiva a kočím. Obstarány takto: Václ. Havelka č. 9 dal vůz a 1 koně, Alb. Ludvík, 8 1 koně; kočí Jos. Pleskot. Jos. Vrt č. 10 1 koně, Jos. Hrubý č. 2 1 koně, Frant. Hrubý čp. vůz;

koči Frant. Virt. Hynek Burda č. 15 vůz a koně, Václ. Hubý č. 1 koně; koči Jos. Racek.
Koči Jos. Pleskot zjednal za sebe Frant. Kneta. Frt. Virt byl poslán z Pardubic domů co přebytečný, Frt. Knět i Jos. Racek se více nevrátili, jsou nezvěstní.
Brzy rukovalí: Jan Kudrna a dne 9. září Frt. Konečný, Ant. Novák.
Dne 4. října byla vojen. přehlídka (odvod) ve Vys. Mýtě. Odveden Jindř. Koštál. Vrátil se co legionář. Do konce r. 1914 byly ještě 2 přehlídky v Pardubicích.
Začátkem r. 1915 bylo zakázáno volné hospodaření, hlavně prodej obilí a dobytka. Vařízeny soupisy zásob a předepisovány dávky. Obci předepsáno odvésti a dovézti 52 1/2 q obilí. Přejímací cena: pšenice 41 K rak., žito 34 K, ječmen 24 K, oves 20 K. V únoru 1915 byl v obci výkup přebytečného obilí. Vykoupeno 12·20 q pšenice po 31 K, 15·50 q žita po 22 K, 20 q ovsa po 19 Kč.
Dne 14 února 1915 pořízena úřední statistika: 32 koní, 198 hovězího dobytka, 30 koz, 157 vepř. kusů.
Dne 22/2, 29/3, 23/4 a 10/6 1915 byly opětné přehlídky. Výsledek přehlídek: dne 1. srpna 1915 byli na vojně: Ant. Soukup, 37, Jos. Hubý, 2, Václ. Hruška, 30, Frant. Konečný, 17, Jos. Racek, 6, Jos. Kliga, 6, Jos. Vyčítal, 19, Jindř. Koštál, 19,

Fxt. Šturm, 38, Václ. Svatoň, 38, Jos. Havelka, 36, Václ. Hubeš,* 8, Vinc. Machač, 11, Fxt. Kramář, 27, Jos. Kramář 27, Václ. Fořtík 13, Frant. Fořtík, 13, Fxt. Kment, 5, Jos. Horyna, 7, Jos. Topič, 22, Jos. Vlasák, 32, Václav Vlasák,* 32, Jos. Bydžovský, 31, Vinc. Bydžovský, 31, Fxt. Thér, 25, Vinc. Bažant, 20, Fxt. Vašíček, 20, Václ. Veverka, 21, Jos. Douda,* 34; hvězdičkou poznamenaní odešli již dříve, uvedení k vůli statistice, že 30 mužů bylo již na vojně.

Dne 12a 16. června 1915 byly tu mrazy, že zmrzly téměř všecky už po druhé oorané brambory. Zejména v nížinách zmrzla nať až po samou zem.

V dubnu 1915 daroval okres. výbor ze svých školek do všech obcí v okresu po 3 lipkách, aby je obce zasadily na památku 500leté památky Mistra Jana Husi. V Hrádku byly zasazeny na návsi před Tělocvičnou čp. 3.

Dne 11.VII., 15.X. byly zase vojenské přehlídky (odvody). Dne 9. října 1915 narukovali na vojnu: Jan Vašíček, Bedřich Fořtík. Starosta obce musil předepsané dávky obilí rozpočítati na jednotlivé hospodáře. Bylo z toho dosti mrzutostí. Když bylo předepsané množství odvedeno a lid ujištován, že více odváděti nebude, byl

z nenadání nařízen výkup „přebytečného“ obilí. Prováděl jej výkupní komisař za vojenské asistence. Vojáci byli tu 4 dni a byli živeni na obecní útraty, což činilo 128 tehdejších korun rakouských.
V r. 1915 byly vypsány válečné půjčky. Obce byly vybízeny, aby upisovaly ze svého jmění. Proto obec Hrádek upsala obnos 5.000 Kč. Půjčky byly vymáhány i od jednotlivců. Lidé nejevili příliš ochoty podporovat válku na zničení Slovanů. To se nelíbilo nadřízeným úřadům. Proto byla do vsi poslána četnická hlídka, starosta musel předvolati všechny vojenské služby zproštěné muže – v Hrádku k p. Fr. Hubým čp. 5. –, kteří byli donucováni upisovati, neboť v případě neuposlechnutí musili by jíti na vojnu. Proto upisoval nebo sliboval upsati každý na čas zproštěný dle své možnosti. Pak mohl až do zavolání zůstati doma. Válečné půjčky byly obnovány v následujících letech ještě několikrát. Upisovali je i vojáci v zázemí, aby dostali 8 denní dovolenou.
V r. 1915 počal se odvádětí hovězí dobytek. Určovala ho komise jmenovaná starostou – Jos. Douda, 34, Frt. Hubý, čp. 5 – Bylo o jedno soužení ve vsi více.

Dobytek byl odváděn čili rekvírován dle počtu dobytka tak, aby na každých 20 měr polí zbyly 2 kusy hovězího, by mohla býti obdělána půda. Bylo nářku, pláče i hádek. Od r. 1916 dodávalo se při každé rekvisici 2½ q živé váhy. A rekvisice byly téměř každý měsíc! V r. 1916 byli jmenováni výkupní komisaři - Jos. Kroužel z Křičeně, Koblížek z Lečné, Malý ze Žďánic, kteří obcházeli vesnice v okolí a určovali odvedené kusy. Vařízeny přísné soupisy dobytka. Dojnice byly roztříděny, od každé musilo se odvádět 1 kg másla měsíčně. Kdo nemohl odvésti, musil doplatiti v penězích. Dojnice se nerekvírovaly. Dobytka ubývalo. Byla rekvírována proto ráčí telata - za cenu 130-180 Kč. Hlavně r. 1917 a 1918. To chodila vojska - nejvíc Maďaři - na rekvisice! Byla zle. I z poraženého prasete musilo se odvésti 2 kg sádla (bez kůže!). Sběratelem tuku určen Jos. Hrubý čp. 2.

Následkem častých rekvisic dobytka byla pole hůře obdělávána - méně hnojiva - muži na vojně - umělá hnojiva nebyla - obdělávali starci, děti a hlavně ženy. Oraly i obilí posekaly. (Paní Konečná z č. 17 sekala obilí sama.)

Úroda byla menší. Obilní komisaři

prohlíželi obilí na stojato, počítali panáky a mandele, dělali zkoušky při výmlatu, předepisovali dodávky obcím a domácí komise je měly rozvrhnouti. Výkupy děly se stále za vojenské asistence. Aby co nejvíc obilí zbylo, bylo v r. 1917 předpisováno, kolik osoba smí sníst. Nejdřív 300 gr, pak jen 250 gr chleba denně! Do mlýna směl hospodář odvésti jen předepsané množství na „mlecím výkaze". Co by bylo více, nesměl mlynář vzíti, sice hrozilo zabavení častými prohlídkami i zavření mlýna. Lid obilí, brambory schovával před slídícíma očima komisařů i je zakopával. „Nejsvědomitější" komisař byl Vláček, soud. adj. z Kut. Hory. Ten 15. května 1918 s 5 vojáky bral vše, nač přišel. Vadával lidem pakáží zlodějských, nebot nemohl nalézti tolik, aby se „nahoře" pochlubil. Vojáci byli lidštější (léší z rekonvalescentu); přehlíželi při prohlídce úmyslně tu a tam odkryté zásoby. A přec zásob ubývalo. Proto se další rekvisice spokojily 10-5 kg obilí.
I sena se muselo odváděti. Zprvu dobrovolně, pak rekvisicemi.
Bylo dosti bídy i hladu (r. 1918) už i tady ve vsi. A což ve městech! I sem chodil městský lid vyměňovat zboží za

potraviny. Mimo náš lid, musilo zemědělství živiti válečné uprchlíky. Dne 6. VII. 1916 bylo sem posláno 18 uprchlíků, židů z Haliče. Ti byli zásobováni cukrenkami, chlebenkami, kávenkami (na žitnou kávu) mléčenkami, moučenkami, mýdlenkami, tabáčenkami a j. „enkami" jako náš městský lid a bezzemci ve všech. Těch lístků byla víc než zásob. Váleční uprchlíci odstěhovali se odtud až r. 1919. Odvody mužů prováděny stále. Odváděli se už i mrzáci a hoši 17letí, kteří na vojně volali maminku a někteří sešli se tam se svými otci. Již v r. 1916 konal se odvod dosud osvobozených starostů a radních ve Vys. Mýtě. Radní P. Hubý č. 5 odveden - starosta neschopen. Ale i radní byl pak vojen. služby zproštěn. Toho roku nařízeny odvody ročníků 1865-72! Z Hrádku šlo 12 mužů a odvedeni: Hynek Burda č. 15, Grant. Prorok, čp. 16, Albín Ludvík, 8, Josef Stejskal 29, frt. Kalhous 38. Dne 15. XII. 1916 ruckovali: frt. Těchvíle, frt. Hýsek, frt. Kosina. V r. 1917 byly dva odvody, 9. IV. a 3. V. Šel nejmladší ročník 1899. Pak byly ještě další odvody mužů již několikrát přechlížených. Měl-li obě ruce, nohy a hlavu, byl uznán schopným.

Přehled stavu mužstva v Hrádku dne 28.X.1918 ukazuje, že téměř každý muž okusil „slastí" vojny v zázemí a mnozí pekla front.

1. Bažant Vincenc slouží,
2. Burda Hynek zproštěn na neurčito,
3. Bydžovský Josef slouží,
4. Bydžovský Václav dovolená do konce roku,
5. Bydžovský Vincenc zajat, ruský legionář
6. Douda Josef zproštěn 30.IV.,
7. Forštík Bedřich slouží,
8. Forštík Bohuslav v nemocnici,
9. Forštík Frant. slouží,
10. Forštík Václav zproštěn do 30.XI.,
11. Halda Jos. propuštěn, doma,
12. Hrubeš Václav slouží u děl.,
13. Hrubeš Frant. padl r. 1914,
14. Hrubý Frant. č. 5, radní zproštěn do 1.XII.,
15. Hrubý Jos. č. 2 zproštěn na neurčito,
16. Hruška Václav zproštěn na neurčito,
17. Hýsek Frant. slouží u pěchoty 98 pluku, it. leg.
18. Hýsek Josef " u děl.,
19. Kalhous Frant. propuštěn nadobro,
20. Konečný Frant. č. 17, zproštěn na neurčito,
21. Konečný Frant. nezvěstný,
22. Koštál Jindř. pěš. pl. 98, zajatec, legionář,
23. Kramář Frant. slouží,
24. Kramář Jos. slouží u 98 pěš. pl.,
25. Kramář Stanislav slouží,
26. Koštál Jos. zproštěn na neurčito,

27. Kučera slouží,
28. Kudrna Frant. slouží v poli u děl.,
29. Kudrna Václav zproštěn na neurčito,
30. Ludvík Albín " " " ,
31. Luka Jos. č. 6 slouží u 18 p. pl.,
32. Machač Vincenc zproštěn na neurčito,
33. Nechvíle Frant. slouží u myslivců,
34. Nechvíle Jos. zproštěn, superarbitrace,
35. Nechvíle Václav slouží u 98 pěš. pl.,
36. Prorok Frant. zproštěn na neurčito,
37. Prorok Josef, slouží u technick. odděl.,
38. Racek Jos. padl 1916,
39. Racek Frant. pracuje pod vojen. doz. v továrně,
40. Soukup Ant. slouží u střel. pl.,
41. Štumr Frant. padl 1915,
42. Thér Frant. slouží u zákopníků,
43. Svatoň Václav slouží u 18 pěš. pl.,
44. Vašíček Frant. padl 1915.,
45. Veverka Václav slouží u dělostřel.,
46. Vlasák Josef zajat v Rusku,
47. Vyčítal Jos. slouží,
48. Plch Václav, hajný zproštěn na neurčito.

Roku 1918 bylo znáti i u úřadů, že již není ta rakouská přísnost a válečná nálada. „Starosto, pomáhejte lidem, co můžete! Když chtějí válčit, ať platí podpory!", řekl mi okres. hejtm. dr. Strobach. Praskla válečná nálada na frontách a trpělivost doma. Přišel 28. říjen, den svobody i v Hrádku tolik očekávaný.

Doba poválečná.

Stručné záznamy z obecního protokolu a vyprávění.

Obecní zastupitelstvo obce Hrádku (Hrádek-Pohránov) usneslo se ve schůzi dne 30. prosince 1918, aby obec Hrádek byla rozloučena na obce Hrádek a Pohránov. Usnesení bylo nadřízenými úřady vyhověno.

V r. 1919 byly vypsány volby do obcí. V Hrádku zvítězila kandidátka drobného lidu. Volilo se dle nového volebního řádu republ. čsl. od 21 let. Nové 12 členné zastupitelstvo zvolilo si dne 2. července 1919 za obec. starostu p. Jos. Poudu, domkáře čp. 34., který je tu na fotografii z r. 1927.

Ustanoveny odměny ročně: starostovi 600 Kč (původně 100 K, od 20/2 1917 200 K), náměstkovi a 2 radním po 30 Kč, pokladníkovi 200 Kč, ponocnému a hajnému 300 Kč.

Nájemníci v obec. bytech, že musejí platiti nájemné.

S novým zastupitelstvem přišel do obce cí-
lejší život. Již 12. října 1919 usnáší se obec.
zastupitelstvo, by se odprodala stavební mí-
sta Jos. Košťálovi pro čp. 41 a Jos. Pleskotovi
pro čp. 43. za cenu Kč za 1 sáh.
Ve schůzi obec. zastup. dne 8. prosince 1919
navrhuje p. Frant. Konečný z čp. 17, aby na
pořad schůzí dáno bylo zřízení obecné
školy v Hrádku. To se uskutečnilo ve schů-
zi obec. zastup. dne 11. ledna 1920, kdy na
návrh p. Frant. Těšitele z čp. 3 bylo všemi
12 hlasy usneseno, aby byla v Hrádku po-
stavena 2 tříd. obecná škola.
Obecnímu zastupitelstvu tehdejšímu, ze-
jména navrhovatelům, budiž čest! Na
věčnou paměť zde opis podpisů členů:
Jos. Douda, star. obce, Frant. Těšitel čp. 3, Václav
Hubý čp. 1, Jos. Hubý čp. 2, Frant. Konečný čp. 17,
František Havelka čp. 35, Frant. Havelka čp.
Frant. Bydžovský čp. 32, Frant Hubý čp. 5,
Václav Svatoň. čp. 18, Frant. Racek čp. 6, Hynek
Burda čp. 15.
V tomto roce zakládala se továrna „Explosia"
v Semtíně. Zápis o schůzi ob. zast. z 24. dub-
na svědčí, že obec jako soused byla zvána
k jednání a že své požadavky zaslala akc.
společnosti do Prahy. Zápisem z 22/VII. 1920
stanoví 72 Kč výloh při schůzích o postave-

ní továrny. Továrna slibovala okolním obcím různé výhody. Hrádku slibovala, že sama svým nákladem postaví 3 tříd. obecnou školu; občané měli dovézti stavební materiál. Této výhodě zvolení zástupcové obce nerozuměli a přijali raději od továrny obnos 80.000 Kč jako dar na stavbu školy. Tímto neblahým rozhodnutím poškodili značně obec, která se stavbou školy zadlužila. Továrna postavila mezi Hrádkem a Pohránovem elektr. transformátor, do něhož zavedla z pardubické elektrárny proud kabelem. Obec. zastupit. se usnesla 4 září 1921, že obec postaví z tran. do obce vrchní vedení.
Smlouva mezi „Explosií" a okolními obcemi byla vyhotovena u tehdejší okresní správní komise v Pardubicích dne 4. prosince 1920. Jedná se v ní i o náhradách za škody způsobené ohněm či výbuchem. Za obec Hrádek podepsáni: Josef Douda, Frant. Pešitel a Frant. Konečný.
Ale obec. zastupitelstvo usnáší se již 16. října 1921 žalovati „Explosii" pro nedodržení smlouvy. Frant. Pešitel byl pověřen vyjednati právní zastoupení s JUDrem Janem Frýbou v Pardubicích. Jednalo se o dodržení úmluvy a zavedení elektr. vedení. Spor byl urovnán.

Dne 12. listopadu 1921 zvolilo obec. zastupitel. místní školní radu: Jos. Hrubý čp. 2, Jos. Douda čp. 34, Frant. Havelka č. 36, náhradníci Frant. Havelka čp. 35, Václ. Hrubý čp. 1, Václ. Svatoň čp. 18. Ale ve schůzi ob. zastup. 6. VI. 1922 ujednáno 7 hlasy z 11 přítomných, že stavbu školy provede obec. zast. a pověření: Jos. Douda, Jos. Hrubý č. 2, Frant. Havelka čp. 35, Frant. Hrubý čp. 5, Frant. Těšitel č. 3. Dne 11. VI. 1922 schválilo plány na stavbu školy, dne 18. VI. 1922 schvaluje kupní smlouvu s Václ. Prorokem č. 16 o koupi kusce pole na školu za 6.500 Kč.
Pak vypsalo soutěž na stavbu a 30. července 1922 zadalo stavbu K. Teplému z Pardubic za obnos 216.487·99 Kč (za nejnižší nabídka ze tří došlých.) Dne 27. září usneseno ve schůzi obec. zastup., aby si obec vypůjčila 100.000 Kč na stavbu školy. Výpůjčka byla učiněna u míst. spořitel. a zálož. spolku, který byl za tím účelem založen na popud Jos. Douda, starosty obce dne / 1923.
Dne 24. dubna 1923 učinilo obec. zastup. usnesení, by byla vyměřena silnice Srch-Pohránov-Hrádek-Pohdaneč a 26. června 1923, by rozvodná síť byla majetkem obce; stavba sítě zadána firmě R. Petr a spol. Velké Opatovice, Morava za 22.500 Kč. Dohledem i vyjednáváním pověřeni Frant. Hrubý, 5, Frant. Konečný, 17.

Dne 15. července 1923 byla odhalena pamětní deska padlým na školní budově - bytě říd. učitele. Deska má nápis: Oběti světové války 1914-18. Hubeš Josef + 1914, Konečný Frant. + 1918, Štumr Frant. + 1915, Racek Jos. + 1916, Vašíček Frant. + 1915. Věnuje obec Hrádek 19 15/VII. 23. Desku pořídila firma Jos. Doležal - Pardubice za obnos 500 Kč. Ve zdi za deskou byl uložen pamětní spis obce. Slavnost zahajoval starosta obce Jos. Douda za veliké účasti občanstva i z okolí. Slavnostním řečníkem byl Karel Bok, říd. učitel v Srchu. Slavnost se vydařila i hmotně, výtěžek věnován na hasičský sbor.

Dne 28. září 1923 usneseno dáti 1 veřejné světlo k hasičské kůlně. Dne 7. října 1923 byla ve škole společná schůze obec. zastup. a míst. škol. rady, kdež opatrování školy svěřeno konečně míst. škol. radě; dluhy bude splácet obec. Pohránov dal 30.000 Kč jednou pro vždy.

Dne 31. prosince 1923 schvaluje obec. zastupitel. obec. rozpočet na rok 1924 se 600% k přímým daním a dluží se 20.000 Kč u p. Jelínka z Rosic n/L, aby zaplatila staviteli dluh v obnosu 30.789.89 Kč.

Obec však dluží se dále. Dne 4. března 1924 usnáší se obec. zastup o půjčce 7.570 Kč na transformátor.

U křižovatky cesty se silnicí u Forštíkovy zahrady byla obecní váha můstková. Obec ji prodala dle ujednání obec. zastup. dne 29. IV. 1924 p. Jos. Hrubému čp. 2 za 1.100 Kč.
Obec. zastup. dne 21. VIII. 1924 prodává staveniště Jos. Líckovi pro domek čp. 26, 1 sáh za 3 Kč.
Dne 27. dubna 1924 byly v Hrádku nové obecní volby. Zvoleni: starostou opět Jos. Douda, náměstkem Frant. Konečný čp. 17, Vincenc Machač čp. 11 (zemřel r. 1926) a Václ. Kudrna čp. 4. radními. Za zemřelého V. Machače zvolen pak Jos. Nechvíle čp. 19. - Ostatní na str. 8.
Obecní rada navrhla dne 26. XI. 1924, by se od Pleskotů čp. 12 vyměřila ulice dle regulační čáry k č. 41 a pozemky potřebné k ulici vykoupiti nebo vyměniti. Obecní zastupitel. dne 12. XII. 1924 činí usnesení, aby obec prodala veškeré obecní pozemky, kterých neužívá, sousedním majitelům po 800 Kč za 1 sáh, neb aby je pronajala.
V r. 1924 dokončena byla elektrisace v obci a válcována okresní silnice.
V září 1924 udál se výbuch v Semtíně, při němž zabiti 3 a zraněno 7 dělníků. Výbuch otřásl budovami v Hrádku.
V r. 1925 opravena byla hráz a cesta u rybníčka „Návesníku", pronajata obecní pastvina drobným žadatelům za 2000 Kč. Námitky B. Forštíka a spol. zamítnuty obec. zastup.

dne 20. května 1925. Dne 10. října 1925 učinilo obec. zastup. významné usnesení: „Na parcele 340 ponechá se místo pro obecní hřbitov." To byl první krok k vystavění obecního hřbitova. V téže schůzi usneseno pojistiti rozvodní síť proti požáru a povinnému ručení. Provedeno u Hasičské pojišťovny - zástupce Č. Žumr čp. 45.
Ve schůzi 13. pros. 1925 pověřen byl založením a vedením pamětní knihy B. Forštík čp. 13.

Dne 15. listopadu 1925 byly všeobecné volby do Nár. Shrom. V Hrádku obdrželi do sněmovny hlasů:
lidovci 24, republikáni 47, čsl. social. 44, soc. demokraté 2, komunisté 6, strana práce 1.
Dne 4. března 1926 ve schůzi obec. zastup. provedena výměna pole Jana Štumra při nové ulici za dvakrát veliký kus obce čkat. 338/3; útraty platila obec. Dne 14. III. ujednáno, že se Janu Štumrovi prodá zbytek 338/3 za 1000 Kč korec; výlohy prodeje platil Jan Štumr.
Dále prodala obec, dle schůze obec. zast. 4/12, stavební místa Jos. Vyčítalovi na čp. 40, Boh. Hejskému na č. 44, Č. Žumrovi na č. 45; sáh po 3 Kč.

Dne 23. května byl v Hrádku župní hasičský slet a slavnost za veliké účasti občanstva ze širého okolí.
Dne 24. května 1926 byla v Hrádku ve škole první československá mše. Výstupy z církve řím. katol. ani v r. 1926 neustaly.

V červnu 1926 byly tu obrovské lijáky, Labe se rozvodnilo tak, že nebyla pamětníkůi podobné zátopy. Širé roviny, luka, pole, lesy byly pod vodou. Škoda byla obrovská. Podzim byl slunný, do vánoc nepadal sníh. V r. 1926 obdržela obec 20.000 Kč subvence na stavbu školy.

Rok 1927.

V lednu přikvačila do celého kraje i obce chřipka, kterou onemocnělo 75% obyvatel. Nejvíce trpěly děti, takže škola musila býti úředně zavřena od 19. ledna do 3. února. Onemocněla i rodina správce školy. Některé případy byly těžké. MUDr. J. Rudolf Průcha, obvod. lékař z Bohdanče byl tu autem až 2 krát denně. Zemřel však jen Frant. Kalhous, domkář čp. 38.

Ku konci března a začátkem dubna vyskytly se tu značně spalničky.

Továrna „Esplosia" chtěla koupiti od obce pozemky ležící poblíže „stuhy" t.j. hranic továrních. Obecní zastupitelstvo prodej zamítlo pro nepřijatelné podmínky - hlavně nízkou nabídku - dne 6. ledna.

Hrádek, Pohránov a Srch chtějí silnici. Obecní zastupitel. chce silnici uskutečniti. V Hostinci u Havelků byla na jaře schůze občanstva, které tu schválilo usnesení o silnici.

Na jaře začal se stavěti obecní hřbitov. Obecní zastupitelstvo vykonalo sbírku, která vynesla 5.813 Kč. Výkaz dárců uveden je v pokladním deníku hřbitova, který založil správce školy Jan Maršíček a vede Jos. Vechvíle čp. 19, co správce hřbitova. Hrobníkem byl zvolen Jos. Vyčítal čp. 40. Hřbitovní řád napsal spr. školy.

Stavba hřbitova prováděla se nejvíc v sobotu odpoledne a v neděli, kdy zedníci a dělníci, drobný to lid v Hrádku i Pohránově, pracovali zdarma, aby obec tolik nedoplácela. Dle plánu a rozpočtu stavitele V. Skurny, zed. mistra v Pardubicích měl hřbitov státi náklad Kč, ale obětavost občanů dokázala, že obec Hrádek doplatila 8000 Kč a Pohránov 4000 Kč. Někteří hospodáři přispěli potahem; dováželi stavební hmoty. Byla to radostná práce pro blaho občanů, neboť pasický hřbitov je daleko. Byla ovšem několik občanů, kteří z osobní a církevní zaujatosti hřbitovu nepřáli, ale jejich skuhrání zaniklo v jásotu ostatních. Stavba rychle pokračovala; úřední komise okres. politické správy stavbu schválila a okres. hejtman-

ství vyslovilo obec. zastupitelstvu pochvalu, stavíc je za vzor obětavosti ostatním občím. Přípis byl ukázán pisateli těchto řádků.

Hřbitov byl odevzdán veřejnosti v neděli odpoledne 24. července za velké účasti občanů hrádeckých i pohránovských i z okolí. O 1. hod. vyšel průvod s hudbou od dubu u čp. 4, v jehož čele šel starosta obce se zastupitelstvem. K slavnosti pozval obecní úřad písemně řím. katol. farní úřad v Rosicích n/L. a československ. farní úřad v Pardubicích. Rosický farář p. Jos. Novák písemně - četl pisatel - spoluúčast odmítl, sděliv, že je ochoten sám hřbitov „vysvětiti", bez účasti kněží jiné církve. Na toto přání nemohla obec přistoupiti z důvodu, že hřbitov byl založen a vystavěn jako hřbitov obecní t. j. pro občany, příslušníky všech církví i bez církví (bez vyznání) za peníze obce a občanů a nikoliv církevní. Dle výnosu Nejvyššího správ. soudu č.
každý objekt „vysvěcený" knězem patří pak té církvi. Mimo to myšlenka zříditi hřbitov vyšla a byla uskutečněna ze značné části zásluhou příslušníků církve československé.

Dostavil se československý farář Jan Kvasnička z Pardubic, který nenáročně účast-

nil se slavnosti krásnou řečí.
Slavnost zahájil starosta Jos. Douda, pak přednáseli a zpívali žáci obecné a měšť. školy.
Slavnostní řeč promluvil správce školy Jan Maršíček na thémata - život - smrt - Bůh - Kristus - církve - mravní dokonalost - smysl života. Starosta obce Pohránova V. Polák č. 7 odevzdal potom hřbitov veřejnému účelu.
„Les bude tu šeptat tiché zkazky,
břízy vyprávěti svoje pohádku,
ptáci naladí si k písni zpěvné hlásky;
blaze bude se spat tady u Hrádku".
Při slavnosti účinkovala kapela Vítkova. V březince před hřbitovem byl pak koncert, večer veselice u Havelků. Čistý výnos byl věnován na hřbitov. Na hřbitově byla postavena socha Krista vytesaná z pískovce.

Dne 21. srpna konala se v Hrádku na popud správce školy dožínková slavnost, z jejíhož výtěžku bylo darováno 200 Kč škole.

Obecní zastupitelstvo usneslo se dne 23. června 1927, by si obec vypůjčila u míst. záložního spolku 107.000 Kč ku zaplacení dluhu na školní budovu a 7.000 Kč na elektrickou síť. Půjčka je na 30 let a 6% úroku i úmoru. Dále, aby se vyzvedlo kmenové jmění 2.717 Kč u Okres. hospodář. záložny v Pardubicích. Dluh má býti v 10 letech vyrovnán = obnos ten znovu uložen.

Počasí v r. 1927. Zima mírná, téměř bez sněhu. Jaro přišlo brzy, březen teplý, pracovalo se v polích. V dubnu se ochladilo, o velikonocích -17 ha- nastaly plískanice, sníh se však ztrácel. Pak nastaly deště. Ze světa šly hrozné zprávy o vodních zátopách a lidských obětech. Zdejší kraj byl však nehod ušetřen. Úroda byla pěkná, žně měly dobrý průběh a šťastný konec. Podzim byl slunný, ozimy se hezky zasily a zelenaly.

Rok 1928.

Obecní zastupitel. usneslo se dne 9. února pořídit v obci veřejné osvětlení a zadati jeho zřízení Frant. Šletrovi z za obnos 2048 Kč; 1 kw. hodina bude počítána 1·70 Kč. Skutečně bylo pořízeno 5 světel - u Burdových - Těchvílových, Koštálových a 2 v Malém Hrádku. Světla možno rozsvítiti najednou 1 vypínačem. Osvětlují náves večer v dobách tmy.

Dne 24. února byla vyměřována silnice Srch - Pohránov - Hrádek - Pohdaneč. Projekt pracovala fa. Vendelín Dvořák, ing.

v Pardubicích. Hrádek zaplatil za vyměření obnos

Město Bohdaneč žádá Hrádek o pomoc při vymáhání železnice Pardubice – Bohdaneč – Chlumec n/L. Obecní zastupitelstvo ve schůzi 9. března odmítá pomoc z důvodu, že Hrádek nemá k Bohdanči dobrou cestu a že město nechce silnici do Hrádku.

V téže schůzi volí do míst. osvět. komise Jos. Košťála čp. 41 a schvaluje schodek obecního hřbitova obnosem 1'

Dne 10. června konaly se obecní volby dle poměrného zastoupení. Volbám předcházelo dohodování se tří politických stran: lidové, republikánské a národ. sociální. Na společné schůzi u Havelků byl navrhován poměr mandátů 4 : 4 : 4. Nebylo však docíleno dohody. I spojili se nár. socialisté s domovináři (republikány) na společné kandidátce č. 1. Lidovci podali kandidátku č. 2. Pozoruhodno je, že vzali na kandidát-

1.

Kandidátní listina

Domoviny domkářů a malorolníků pro volbu obecního zastupitelstva v Hrádku dne 10. června 1928.

1. Douda Josef, domkář, Hrádek, čp. 34.
2. Konečný Fr., domkář, Hrádek, čp. 17.
3. Košťál Jos., domkář, Hrádek, čp. 41.
4. Nechvíle Jos., domkář, Hrádek, čp. 19.
5. Akrman Jos., domkář, Hrádek, čp. 28.
6. Havelka Frant., domkář, Hrádek, čp. 36.
7. Kudrna Václ., domkář, Hrádek čp. 4.
8. Bydžovský Václ., domkář, Hrádek, čp. 32.
9. Soukup Ant., domkář, Hrádek, čp. 37.
10. Bažant Vincenc, domkář, Hrádek, čp. 20.
11. Licek Josef, domkář, Hrádek, čp. 26.
12. Thér Frant., domkář, Hrádek, čp. 21.

2.

Kandidátní listina

československé strany lidové pro volbu obecního zastupitelstva v Hrádku dne 10. června 1928.

1. Forštík Bedřich, rolník, Hrádek, čp. 13.
2. Kramář Josef, rolník, Hrádek, čp. 27.
3. Hrubý Josef, rolník, Hrádek, čp. 2.
4. Hrubý František, rolník, čp. 5.
5. Burda Hynek, rolník, Hrádek, čp. 15.
6. Prorok Václav, rolník, Hrádek, čp. 16.
7. Hrubeš Václ., vedoucí hospod., Hrádek, čp. 8.
8. Stejskal Josef, rolník, Hrádek, čp. 29.
9. Virt Frant., rolník, Hrádek, čp. 10.
10. Veverka Václav, rolník, Hrádek, čp. 25.
11. Hrubý Václav, rolník, Hrádek, čp. 1.
12. Havelka Frant., hostinský, Hrádek, čp. 35.

ku i příslušníka církve československé. (čís. 7.) Volby řídil Jan Maršíček co zástupce okres. pol. spr. Obdrželi: domovináři 85 hlasů a 8 mandátů, lidovci 47 hlasů a 4 mand. V ustavující schůzi obec. zastupit. byl zvolen starostou opět Jos. Douda č. 34, náměstkem Frant. Hrubý č. 5, radními Jos. Nechvíle a V. Kudrna; pokladníkem Frant. Konečný čp. 17. Do finanční komise Jos. Koštál, V. Bydžovský, Jos. Hrubý čp. 2. Lesním referentem Fr. Hrubý, správcem elektriky Jos. Nechvíle. Dne 8. září konala se ustavující schůze finanční komise; předsedou zvolen Jan Maršíček, říd. učitel, místopředs. Jos. Hrubý.

Dne 21. září ustanovena místní osvětová komise. Předsedou Jan Maršíček, jednatelem Jos. Koštál, pokladníkem Jos. Šafařík, knihovníkem Ant. Soukup. Členy V. Bydžovský a Václav Vlasák.

Obec zakoupila novou skříň pro obecní

knihovnu. Knihovna byla umístěna v resi. é třídě obecné školy, zrevidována a nově upravena dle úředních instrukcí. Obec přispívá každoročně obnosem 150 Kč.

Dne 28. září usneslo se obecní zastupit. na žádost místní osvět. komise převzíti protektorát na oslavou 10 letí československ. republiky a věnovalo na oslavu 100 Kč.

Oslava provedena dne 28. října 1928 v hostinci u Těšitelů čp. 3. Přednášely a zpívaly školní dítky. Slavnostní řeč měl předseda m. osv. kom. Jan Maršíček. Hostinec byl nabit občanstvem. Vzdán hold legiím a památka padlým občanům. Oči mnohých slzely. Svoboda byla lehce nabyta, ale draze vykoupena. Dík řečníkův i posluchačů platil p. presidentovi Masarykovi.

Dne 2. prosince konaly se volby do okresů a zemí. Zákonem byly totiž zrušeny okresní správní komise (samospráva) i okres. hejtmanství a zavedena jednotná správa okresů: okresní úřady, výbory, zastupitelstva. Konány u Těšitelů, řídil je J. Maršíček.

Obdrželi do okresu, — do země:

lidovci	28	25	hlasů,
národ. demokraté	6	6	" ,
republikáni	32	39	" ,
živnostníci	1	1	" ,
nár. socialisté	33	38	" ,
soc. demokraté	10	2	" ,
komunisté	3	5	" .

Dne 14. prosince zemřel doma, po předchozí operaci ledviny v okres. nemocnici, obecní starosta Jos. Douda. Pohřben byl za veliké účasti občanstva i z okolí, dlouhé řady hasičstva na místním hřbitově, o jehož vybudování tolik dbal. Obec koupila mu věnec. Za obec rozloučil se se zemřelým náměstek Frt. Hubý, za míst. škol. radu správce školy, za sbor podvelitel Jos. Kalhous. Pohřební obřady vykonal českoslov. farář Jan Kvasnička z Pardubic.
Obecní úřad převzal náměstek Frt. Hubý.

Počasí.

Zima až na 3 kruté mrazy - 27° C mírná, celkem bez sněhu. Sníh padal 11. a 12. března. Sněhová vichřice řádila 16. a 17. dubna. Poškodila střechy, v lesích plna vývratů a polomů, pod tíhou sněhu ohýbaly se stromky až k zemi. V 10. května padal sníh, brzy se však rozhřál. Mísil se s květy na stromech! Červen byl studený a deštivý. V červenci uhodila vedra (14. VII. 45° C, 15. VII. 52° C na slunci, 39° ve stínu.) Květiny i stromy vadly. V srpnu bylo horko. Seno bylo drahé až 150 Kč za 1q. Podzim byl slunný a teplý - 22. X. 45° C na slunci -. Sníh do vánoc nepadal. Dne 2. prosince sekal Vinc. Bažant „otavu" v Rozkoši.

Rok 1929.

Dne 17. ledna prováděla se doplňovací volba starosty. Frant. Hrubý čp. 5 obdržel 7 hlasů, V. Kudrna 4 hlasy, 1 lístek prázdný. Zvolen tedy starostou Frant. Hrubý. Náměstkem zvolen Josef Akrman 7 hlasy; Jos. Koštál obdržel 5 hlasů.

V lednu zařízeno „vodní družstvo" s předsedou F. Hrubým, starostou za účelem meliorace pozemků v Rozkoši a pozemků přilehlých.

Po smrti bývv. starosty Jos. Doudy začaly se po osi trousiti zprávy o zpronevěře v obecním hospodářství. Svolal tedy předs. finanč. kom. schůzi a když bylo zjištěno, že k některým položkám scházejí doklady i že jsou nesrovnalosti mezi strazzou starostovou a pokladeníkem obecního pokladníka, doporučila fin. komise obec. zastupitelstvu žádati o úřední revisi obec. účtů. Obecní zastupitel. se rozhodla žádati revisi od r. 1919.

V téže schůzi zvýšeny odměny: starostovi na 800 Kč ročně, pokladníkovi 250 Kč, radním po 50 Kč, hajnému 100 Kč, strážníkovi 100 Kč, ponocnému 200 Kč, obecnímu posluu 150 Kč. Finanční komise schválila toto usnesení dodatečně.

Ve schůzi obec. zastupitel. dne 3. dubna zvo-

lení do nové míst. škol. rady Jos. Hubý a Václ. Bydžovský, náhradníky Václ. Kudrna, Jos. Kramář a Frt. Havelka č. 36.

Dne 26. dubna v pátek odpol. udál se výbuch v „Explosii"; zabiti 2 dělníci a 2 popáleni.

V pondělí 29. dubna v 10·45h, zrovna v době pohřbu pátečních obětí, vzňal se v „Explosii" nitroglycerin a výbuchem rozmetány 3 tov. objekty. Jen jámy zbyly po nich. Daleko slyšitelný výbuch roztřásl vzduch a způsobil rozruch v okolních osadách. Hořel roztříštěný les, na obloze hořely plyny jako při sopečném výbuchu. Rána otřásla staveními, okna zapraskala, sklo se sypalo a létaly rozbité tašky s poraněných střech. Ve škole rozbito 22 okenních tabulí, střecha na 3 místech pobořena, hlavní dveře poškozeny.

Obrázek, foto Beyl Pardub., ukazuje škody na škole.

Osoby: spr. šk. J. Maršíček, za ním jeho žena, na levo pí. Hofmanová, učitelka.

Porouchána byla každé stavení. Trhliny ve zdech vznikly. Střechy byly poškozeny nejvíce v čís. 1 -stodola- v č. 29 a v 10, též v 5 a 34. V č. 19 rozbita dveře a rozmetána kamna. Obyvatelstva zmocnila se panika, vyváděn dobytek, koně a lidé prchali z obydlí na volná prostranství, neboť se čekal další výbuch. Ženy a matky dělníků v továrně utíkaly s pláčem k továrně, odkudž ozýval se křik, rány, praskot, hluk. Odtud zase prchali v divém zmatku i pláčí dělníci a dělnice. Z Hrádku nebyl nikdo raněn. Zabito bylo 5 dělníků, as 50 raněno, z nich 15 těžce. Těla zabitých byla as 14 dní sbírána po kousíčkách po lese. V rakvích pohřbeny jen části těl. Tak prudký byl výbuch! V bahnité půdě za rybníčkem „Návesníkem" nalezen železný válec-roura- as 60 cm dlouhý. Zalétl sem z rozmetaných strojů. Sbory dobrovol. hasičů z okolí i z Pardubic, vojska z Pardubic a z Bohdanče zamezily šíření se požáru lesa i další výbuchy. K večeru přišel hlásiti čet. strážm. Lokvenc z Doubravice, že další výbuchy jsou zažehnány. Obyvatelstvo si oddechlo.

Obecní komise sepsala škody a oznámila je továrně. Ta poslala svou komisi s úředním znalcem, snižovala peněžní odhady a jen po dlouhých tahanicích, smlou-

vání docílena dohody. Největší škoda uznána obnosem 1800 Kč Jos. Šafaříkovi č. 14 a na škole 865·40 Kč. Ale tu musil správce školy vymáhat na dvakrát, když výlohy za opravy činily přes 100 Kč více než soudní znalec odhadl. Když však byly uznané škody vypláceny, dával zástupce továrny Jos. Šafaříkovi jen 300 Kč, což tento nepřijal. Do konce r. 1930 nedostal však nic.

Továrna žádala obec o výměnu obecních pozemků poblíže továrny čkat. 339/1–4 a 340 za pozemky od čp. 2, neboť chtěla v případě dohody koupiti usedlost čp. 2 na vlastní žádost majitele Jos. Hrubého. Obecní zastupitel. ve schůzi 11. května na výměnu nepřistoupila, že žádané pozemky k zalesnění jsou pro obec svou užitkovou hodnotou výhodnější i že nabízená cena v poměru ceny pozemků čp. 2 není úměrná.

Dne 23. května navštívil president republiky T. G. Masaryk Bohdaneč a Pardubice.

Dne 6. července pořádala míst. osvětová komise prvou oslavu památky mučedníka kostnického Mistra Jana Husi. Za svolení okres. škol. výboru sehrána na školním jevišti Karasova hra „Ztracenci". Před divadlem byl proslov předsedův a

významu Husově. Byla četná účast.
Ve schůzi obec. rady dne 24. srpna referoval obecní starosta, že byl přítomen soudnímu jednání o pozůstalosti po zemřelém starostovi J. Doudovi, kde zjištěno, že aktiva pozůstalosti činí 11.930 Kč 50 hal. Revisní schodek v obecním hospodářství činí však 27.265·80 Kč. Soud navrhuje, aby dědička Frt. Doudová platila jen polovici revisního schodku. O tomto návrhu soudu bylo jednáno ve schůzi finanční komise dne 26. září a obec. zastupitel. 2. října. Dědička zavázala se podepsáním protokolu z 2. X. zaplatiti polovici schodku i útraty revisní. Proti tomu podali protest někteří občané, prata okres. úřad nařídil hlasování dle jmen. Výsledek: 7 hlasů pro smír, 4 pro zaplacení celého schodku. Okresní úřad sám doporučoval smír ač v konečném spisu poukazoval na jedinou pravomoc obec. zastupitelstva. Tím byla trapná záležitost skončena ku prospěchu klidu v obci. Jinak hrozil dlouhý spor o vinu či nevinu bývalých obec. funkcionářů i zastupitelstev (spoluvinu)
Dne 18. X. navštívil obec min. předs. V. Udržal, o čemž svědčí zápis na str. 64.
Dne 27. října konaly se volby do Národ. Shromáždění. Byly ve škole na chodbě, řídil je Jan Karšíček, co zástup. okres. úř.

Obdrželi do sněmovny,		senátu:	
lidovci	17	13	hlasů,
republikáni	58	57	" ,
živnostníci	1	1	"
národ. social.	36	29	" ;
sociál. demokr.	15	12	" ,
komunisté	4	3	" .

Finanční komise ve schůzi 28. XI. ukládá obec. zastupitelstvu, aby protokolárně převzalo obec. hřbitov do správy a dalo jej zaknihovati. O hospodaření na hřbitově ať vede správce hřbitova zvláštní pokladní deník. Rovněž o elektrice nechť se vedou zvláštní účty, aby i tu byla patrna prosperita.
Obecní zastupitel. přijala 18. XII. tyto připomínky a usnesla se dáti příštím rokem do rozpočtu 200 Kč za vedení pamětní knihy.
Dne 21. prosince byla u Pěšitelů schůze obec. zastupitel. a občanstva, na níž se jednalo o žádosti „Explosie", aby jí obec prodala 50 korců obec. pozemků k vůli zalesnění. Obec takto shromážděná odmítla prodej, ale nabídla výkup celé obce.
Tuto nabídku továrna nepřijala, uvádějíc, že již nejsou k disposici velkostatky leda na Slovensku.

Počasí.

V lednu napadlo sněhu a přihodily tuhé mrazy: 9ho = -20°C, 10ho = -15°C, 11ho = -19°C, 12ho = -22°C.
V únoru dosáhly mrazy krutosti: 1ho = -22°C, 2 = 30°C, 3 = 35°C, 4 = 23°C, 5 = 23°C, 6 = 18°C, 7 = 24°C, 8 = 20°C, 9 = 24°C, 10 = 27°C, 11 = 36°C, 12 = 26°C, 13 = 30°C, 14 = 18°C, 15 = 17°C, 16 = 12°C, 17 = 8°C, 19 = 10°C, 20 = 8°C, 21 = 24°C, 28 = 10°C mrazu.
V březnu 1 = 19°C, 2 = 24°C, 3 = 20°C, 4 = 6°C, padá sníh, obrovské závěje na silnicích znemožňují jízdu saněmi; závěje se pilně prohazují. Obec vyplatila za vyhazování 1.004 Kč, na což přispěl okres obnosem 352·80 Kč. Motorový pluk projížděl silnice. 5 = 7°C, 6 = 9°C, 17 = 8°C, 19 = 9°C.
V dubnu 5 = 8°C, 22 = 5°C, 19 = 9°C, 25 a 26 padá silně sníh.
Dne 19 května 3°C mráz zničil rajská jabíčka.
Kruté mrazy trýznily lidstvo; až zdi pukaly. V únoru musily býti školy na 14 dní zavřeny, nebať nebylo možno učebny vytopiti.
Pomrzlo hodně ptactva, zvěře - zajíců, i včely zmrzaly. Děti i dospělí krmili zpěvné ptáky, kteří hladem puzení kradli se až do síní. V lesích se krmila zvěř.
Mrazem pukala kůra i lýka stromů; obrovská škoda ukázala se až v létě. Mimo

to hladoví zajíci přelézali po sněhových závějích ploty a okousali stromky. Byl pak smutný květen, když se ovocné stromy černaly. Aleje podél silnice od hřbitova až k Matysově stráni pomrzly úplně.

Po 20 květnu stoupla teplota náhle, 25ho bylo již 37°C, 29ho 46°C na slunci. Dne 26. května byla zlá bouřka, blesky třískaly, ovzduch se třásl tisícerým hromem, mnohokrát udeřilo. Mohutný dub v aleji k Horkám byl roztříštěn, bylo z něho 7 m^3 dřeva. Na obzoru svítily požáry.

Dne 4. července o 7½ h. večer řádila v Polabí i jinde hrůzná větrná smršť. Rozházela střechy - na škole - sházela i vazbu - Hrubým č.2 a Ludvíkovům č. 8, zbořila úplně staré stavení čp. 14 Jos. Šafaříka. Ploty vrata, stromy válely se v bláte. Burdovy jasany zatarasily silnici, krásná velká lípa u Hrubých čp. 5 převrácena na náves, že pobořila zeď dvora, památná obrovská hrušeň Hrubých čp. 5 na mezi sev. záp. ode vsi - u borku - byla rozčesnuta, že zbyl jen pahýl. Veliký Havelkův, čp. 9, topol u lesa blíže hřbitova vyrátil i spoustu hlíny, takže v jámě skryl se dospělý člověk. V lesích padaly celé pruhy stromů vyvrácených i zlomených.

Jedno stavení nebylo ušetřeno! Byla pláče a nářku nad spoustami! Obecní komise sepisovala škody. Štěstí ještě, že nebyla zničena, jako jinde, úroda. Byla pěkná. Podzim byl velmi hezký, slunný. Před vánocemi byly mrazíky -8°C.

Dne 26/5 1929 bleskem rozbitý dub.

Po větrné smršti 4/7 1929 v lese u Hrádku.

Památná hruška Hrubých č.5 zničená větrnou smrští 4/VII. Osoby: p. Karšíček, jeho žena, syn Vlastimil, pí. B. Pospíšilová a dcera Hanička.

Rok 1930.

Továrna „Explosia" v Semtíně činí nový pokus koupiti od obce 50 korců, případně více, obecních pozemků. Proto obecní zastupitelstvo ve schůzi dne 12. ledna 1930 přijalo zásadní usnesení o odprodeji: cena 1 korce 10.000 Kč, poplatky zaplatí továrna, pozemky se nesmí odkatastrovati, z pozemků bude továrna platiti přirážky k dani výdělkové, obratové a za tím účelem postaví tam průmyslový objekt; při výbuchu zaplatí všecky škody, bude poskytovati dělníkům i rolníkům výdělek, postaví do Hrádku telefonní linku a j., o čemž svědčí zápis v obec. protokole vypracovaný správcem školy.
Továrna nepřistoupila na podmínky jako prý „upřílišněné". Tím záležitost na čas odložena.

Jelikož na obecním hřbitově váznе dluh 12.000 Kč, usneslo se obecní zastupitelstvo dne 11. února, aby byl rozdělen obnosem 8000 Kč na Hrádek a 4000 Kč na Pohvídnov. Případný zisk aby byl též rozdělen 2:1.
Dne 3. března schvaluje obec. zastupitelstvo narovnání soudní v příčině zaplacení polovice schodku dědici starosty Doudy.

Tím zakončen byl právně celý případ zjištěného schodku v obecním hospodářství.
Dne 7. března slavil první president čsl. republiky své 80 leté narozeniny. Obecní zastupitelstvo připojilo se k společnému blahopřání všech obcí v okresu. O významu T. G. Masaryka, presid. čsl. repub. pořádal sbor dobrovol. hasičů veřejnou přednášku v neděli dne února u Havelků za četné účasti občanstva. Přednášel říd. učitel Jan Maršíček.
Obec Stéblová činí pokus přiškoliti se do Hrádku. Na společné schůzi obec. zastup., míst. škol. rady a 4 zástupců Stéblové ve škole dne 13. dubna stanoveny podmínky: Stéblová vybaví druhou třídu a zaplatí 25.000 Kč na dluh za školu. Stéblovští však od právního dojednání upustili.
Dne 27. května prováděn byl soupis usedlostí. Největší usedlosti, nad 10 ha jsou čp.: 5, 8, 1, 9., 2. Majitelé jsou „sedláci." Pak následují „chalupníci". Ti mají čp.: 15., 16., 13., 11. a 10. Ostatní jsou „domkáři." Mají nejméně pozemků.
Dne 5. července pořádala rada starších církve československ. s míst. osvět. komisí koncert a slavnost v obec. lese u hřbitova. K večeru byla tam přednáška Jana Maršíčka, spr. šk.

„O Mistru Janu Husovi". Účast občanstva byla značná.

V létě byl v Hrádku postaven první jednopatrový dům čp. 17. Je to pěkný dům, ale svým vzhledem a hlavně polohou pokazil venkovský ráz obce. Obec nemá stavební řád ani stavební komisi a je zvykem, že si každý stavebník staví „na svém" kde chce a jak chce.

Dne 2. prosince bylo stanoveno obec. zastupitelstvem, že hrobník smí si účtat za vykopání hrobu v létě 50 Kč, v zimě 100 Kč, hrobky 200 Kč kdykoliv, otevření hrobky 100 Kč. Dosavadní hrobník Jos. Vyčítal byl služby zproštěn a ustanoven novým Josef Líček z č. 26.

Do konce roku 1930 bylo na obecním hřbitově
hrobů a 3 hrobky. Pochována v nich
mrtvol vesměs z Hrádku. Záznam mrtvých
vede správce hřbitova.

Dne 2. XII. bylo všeobecné sčítání lidu. V Hrádku je prováděl Jan Maršíček, spr. školy. Dle sčítacích archů bylo napočteno 239 obyvatel čeledí; 118 mužů, 121 žena. Dle církevní příslušnosti bylo řím. katolíků 126 (63 m., 63 ž.), t. j. 52·72%, československých 106 (59 m., 47 ž.), t. j. 44·35%, bez vyznání 7 (6 m., 1 ž.) t. j. 2·93%. Nejstarší obyvatelé v Hrádku byli: babička Vlasáková v čp. 31 nar. 1845, stará 85 let,

Hynek Kramář, výměnkář v čp. 27, nar. 2/10 1849, stár 81 rok, babička Soudová v čp. 18 nar. 1850, stará 80 let, Frant. Pešitel, hostinský čp. 3, nar. 2/III. 1851, stár 79 let, ale ještě dobrý jezdec na kole o třech do Pardubic i hospodář na poli, Jos. Forštík, výměnkář v čp. 15, nar. 1852, stár 78 let, ještě dobrý čtenář knih a novin i čilý vypravěč, Vác. Hejský, soukromník v čp. 11, nar. 1851, stár 79 let, Václav Racek, kulhavý děda z bídně nar. 1852, stár 78 let vyrábí a prodává březová koštata i vesele zatahuje o svatbách, Václav Forštík, výměnkář v čp. 13, nar. 11/5 1854, stár 76 let pamatuje „prajzskou vojnu" a vypráví jak byl 28 let obec. starostou, Jos. Hubý, výměnkář v čp. 5, nar. 1855, stár 75 let, veselý vypravěč o honech a pytlác. kořistích, Marie Hubá jeho žena stará 70 r., Anna Virtová, výměnkářka v čp. 10, nar. 4/5 1861, stará skoro 70 let, Frant. Hýsek z č. 28, nar. 1854, stár 76 let, dohazovač sňatků, veselý družba atd.

Počasí.

Leden byl slunný a teplý, 17 ho = +7° C, ku konci jarní pohoda; únor bez sněhu, 9 ho = −10° C, 10 ho = −11° C, ale jasno; březen byl teplý. Jaro bylo pěkné, stromy pěkně kvetly. V červnu byla vedra, na slunci až 52° C. Stromy usychaly. Červenec byl studený a deštivý i polovic srpna. Od 15. srpna nastala pohoda a trvala až ku konci října. Ozimy

se pěkně zelenaly, ale spousty polních hrabošů dělaly veliké škody na osení. Ku konci října a začátkem listopadu řádily obrovské lijáky, že byla zatopena luka i pole. Mnoho hrabošů bylo vyplaveno a zničeno. Zima byla mírná s popraškem sněhu až do 31. prosince 1930.

Škody na ovocných stromech. Následkem obrovských mrazů v lednu, únoru i březnu 1929 a velikých veder 1930 zašlo množství stromů. Dle provádění statistiky r. 1930 byl stav stromoví v Hrádku:

	jabl.,	hruš.,	viš.,	třeš.,	švest.,	slív.,	ořechů
zmrzlo	171	136	16	73	1.248	26	19
zůstalo	181	167	12	11	256	2	4
vysazeno	72	31	6	8	267	–	2

Mladé stromky kupované po 20 Kč od fy. Poležal v Heřman. Městci zacházely suchem. Aleje švestkové podél silnice se černaly. Byl na ně v létě smutný pohled.
Na podzim klesly ceny obilí. Žito bylo za 80-90 Kč, pšenice 130-140 Kč, oves 80 Kč, ječmen 120 Kč, brambory 30 Kč za q. Hospodáři naříkali nad nepoměrem svých produktů a výrobků průmyslových. Jedině vepřový dobytek platil. Párek selat stál 500-600 Kč.

30/11. 1931. Zde jsem dokončil, poněvadž mě životní osud volá na jiné místo. Loučím se s vesnicí, jíž mám pro její osud dvojnásobně rád. – Jan Karšíček.

Rok 1931.

Po odchodu prvního kronikáře na nové působiště přejímám podle usnesení obecního zastupitelstva vedení místní kroniky. Tak jako můj předchůdce i já nejsem místním rodákem. Narodil jsem se v Poličce, kdež moji rodiče měli malé hospodářství. Tamtéž vystudoval jsem učitelský ústav a po návratu ze světové války nastoupil jsem dráhu učitelskou v okrese pardubickém.

Poslední moje definitivní místo měl jsem v nedaleké vsi Ždánicích, odkadž v srpnu 1931 přesídlil jsem do místní obce.

Jaroslav Koukal, spr. školy.

V sobotu dne podle usnesení obecního zastupitelstva ze dne 20. února ustavičen byl „elektrický fond", do kterýchž by se vkládaly přebytky z výnosu elektriky a kterýchž by se v létech pozdějších užilo k opravě vedení. Jako vedoucí el. zvolen 26. srpna p. V. Kudrna. Ob. usnes El. fond

10. a 11. dubna schváleno usnesení, aby obecní luka byla pronajata na 6 let a Ob. luka

obecní pastvina ponechána pro společnou pastvu za 2000 Kč. Peníze z pastviny musí býti vybrány dříve, než se začně pásti.

Hřbitovní rada — 21. listopadu t.r. provedena byla volba hřbitovní rady. Za Hrádek byli zvoleni p. Josef Košťál a Bedřich Toušlík, za Pohránov František Danihelka a Josef Koníř. Při hlasování o odpočítávání milodarů (při zřizování hřbitovu věnovaných) na účet hrobu, padl den-so návrh v poměru 3 proti 6.

Finanční stav obce. — 27. února vykazovalo obecní jmění 280.814·29 Kč a dluhů 105.214·04 Kč. Obecní rozpočet na rok 1931, v částce 21.760 Kč hrazen Kč 16.760, vykazoval schodek Kč 5000·- a musel býti kryt 250%ní přirážkou k dani pozemkové. Za sepsání kroniky vyplacena kronikáři J. Maršíčkovi odměna Kč. 600·—

Fin. komise — Za odešlého člena fin. komise J.M. zvolen p. Jan Šturm, předsedou zvolen Thera frant. Na rok 1932 činil obecní rozpočet Kč 21.262, úhrada 16.251 Kč. Schodek hrazen opět 250%ní přirážkou. Z toho na školní přirážky připadalo 3179 Kč. 25. listopadu jednáno o koupi písníku od františka, Anny Hrubých č. 5. konec za 3500 Kč ku zavážení obecních cest. Ceny povozníkům, stanoveny: s párem Kč 50·- s jedním koněm Kč 30·- a dělníkovi Kč 20·- denně.

Koupě písníku f. k. nepřijala

Poměry hospod. — Hospodářská krise státní velmi citelně jevila se i v místní obci. Za

dobytek byly nabízeny velmi nízké ceny. Příkladem uvedeno - za krávy 200 - 300 Kč, koně v téže ceně, vepřový dob. Kč 6.- za kilo. Výnos hospodářství byl dobrý, ale vzhledem ku klesání cen nepřinesl zasloužilého výdělku. Zadlužení obyvatelé zvláště těžce nesli byla poměry. Vzhledem k nízkým cenám a špatnému odbytu mnozí rolníci dobytek doma sami poráželi (vepře a i krávy) a maso rozprodávali. Získali tím při nejmenším svoji vlastní spotřebu, neb za 1 kg vepřového masa dostali 9-10 Kč.

Těžké poměry měli nejen hospodáři, ale i někteří dělníci. Tak jako v jiných průmyslových závodech, tak i v blízké továrně Explosia na látky výbušné, kdež po převratu našlo mnoho lidí stálého zaměstnání, bylo propuštěno několik místních osob. (pp. Bendák, A. Soukup, V. Vlasák, J. Benedikt.) Štěstí, že mnozí z místních dělníků jsou též majedníky části polnosti a tak v případě vypadení z práce nejsou uvrženi do úplné bídy.

Celoroční počasí bylo v celku normál-Počasí. ní. 4. února začal padati sníh a během dvou dnů napadlo ho přes 2 dm, takže se mohla jezditi na saních. Nový sníh se závějemi 14. února padající zpestřil zimu. Nejsilnější mráz byl 10. února, kdy dosoupil -14° C. Jinak kolísala teplota

kol -10°C. 18. února nenadálé oteplení - +5°C způsobilo tání a přineslo jarní pohodu. V březnu a dubnu stále vyskytovaly se mrazy až -8°C se sněhovými přeháňkami, takže až do konce dubna měla příroda zimní náladu, rostlinstvo nejevilo známky života. Teprve květen přinesl teplé deště a sluníčko, takže příroda rázem ožívla. Červen byl nad normál teplý - +41°C. Nepříznivé jaro zničilo záplavu myší na podzim roku minulého kolik řádící. Léto bylo klidné, takžeř i podzim mírný.

Oslavy 8. března oslaveny 81. leté narozeniny p. presidenta ve škole, při kterémžto příležitosti sehrály škol. dítky divadlo „Anička". 5. července pořádal sbor dobrovolných hasičů koncert a divadlo v lese pod hřbitovem, při kterémžto příležitosti promluvil též správce školy o význam Husově. 28. říjen oslaven byl školní besídkou, před níž správce školy promluvil k četně přítomnému občanstvu na thema: Mládež - budoucnost národa. 6. pros. Podniky uspořádána s místní omladinou „Mikulášská besídka s nadílkou. Mimo to pořádal Sbor dobrovolných hasičů obvyklé taneční zábavy: ples, záb. prow-sovou a posvicenskou.

Zdraví: Zdraví občanstva v tomto roce bylo v
Úmrtí: celku uspokojivé. Na zákeřnou nemoc - rakovinu - zemřela pí Josefa Hejská, bývalá obchodnice v přísvarku u č. 11., po 6 let žijící jako soukromnice.

Zemřela 27. září 1931 v sáčí, 20 let. 23. září 1931 odešel na věčnost p. Josef Nechvíle z čp. 19. ve věku 63 let, sužený kornatěním cév (raněn mrtvicí a onem. též zápalem plic. Za krátko po něm zemřela i jeho manželka (1. prosince 1931) Marie Nechvílová, ve věku 56 let... Sakléž na osudnou pakovinu.

Celkem v tomto roce zemřelo 5 osob. Mimo uvedené 28. února zemřela Josef. Pleskotová a Františka Bydžovská.

V tomto roce dovršil počet pochovaných Hřbitov. čísla 22. Všech 5 pochovaných pocházelo z Hradku.

V přehledu:

	náb.	pohřb.	sáčí
Františka Pleskotová	čsl.	2. března 31	66 r.
" Bydžovská	přk.	25. května	75 r.
Josefa Hejská	přk.	9. září	70 r.
Josef Nechvíle	čsl.	26. září	63 r.
Marie Nechvílová	čsl.	3. pros.	56 r.

Dne 30. března vysázeno bylo pole u hřbitova bříškami, vykopanými v obec. lese. Při vysazování pomáhaly školní děti. Na hřbitově vsadil p. Košťál 2 jasany, které daroval p. E. Pospíšil.

V čtvrtu za bouřky udeřil silný blesk Události- do skladiště černého prachu v továrně v Semtíně. výbuch- Výbuchem zničeny byly 2 objekty). Vzniklým meteor. otřesem a tlakem vzduchu byla v mnohých sta- veních, zejména okna. Škody hradila továrna. Týž měsíc, jednoho dne večer před 10 tou hodinou, objevil se na obloze veliký meteor, jasně svítící. Po jeho zmizení pod obzorem ozvaly se pak

stavení, okna drnčela, takže lidé vybíhali polekáni z domů, ptávajíce, co se děje.

Peněžnictví

V místní obci působící „Spořitelní a záložní spolek", čítající v tomto roce 49 členů a mající spolkovou místnost v rezervní budově místní školy, měl letošního roku peněžní obrat 529.914·76 Kč. (loni 1,016.163·32 Kč)

Stav půjček činil 416.594·50 Kč, vkladů Kč 531203·90

Hlavní příjem a vydání ob.

V tomto roce mimo menší jiné položky činil výnos lesa cca 3200 Kč, z polí 1600 Kč, z luk 6000 Kč, z pastvin 2000 Kč, za trávu v lese Kč 240·- a za steliva 840· Kč. Na školu mimo roční úvok 5700 Kč, splaceno 3000·- Kč, na hřbitov 480· Kč.

Rok 1932.

Důl. obecní usnesení.

Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 10. března 1932 splnomocněn advokát Traub v Pardubicích k provedení výmazu ob. dluhu z knih, kterýžto byl v nich veden ještě od stavby silnice.

Na novou žádost továrny v Semtíně o odprodeji pozemku obecního, žádalo ob. zastupitelstvo, aby tato vyslala svého zástupce do Hrádku, s nímž by mohlo býti vyjednáváno. Dostavivší se p. ředitel továrny Rosam a p. dr. Frýba, nabízeli výměnou za žádaný obecní pozemek usedlost pana Josefa Hrubého č. 2., kterouž míníli od uvedeného polníka koupiti. Podle usnesení ob. zastupitelstva bylo však jednáno na požadavcích minulé před-

ložených (viz str. 100.) a jelikož na bylo zástupcové konány nepřistoupili, z jednání o odprodeji oboustranně upuštěno.

Na výzvu okresního úřadu v Pardubicích, aby dala obec souhlas ke stavbě spojovací silnice (jako nouzové práce) Srch - Pohránov - Hrádek - Bohdaneč, usneseno, dáti pozemky a 20% příspěvek s podmínkou, bude-li skutečně zajištěna subvence a že také bude postavena až po katastr bohdanečský. Ke stavbě nedošlo pro nesouhlas Bohdanče, i pro nejistotu, že skutečně subvence ve výši 80% nákladu bude obcím udělena.

Na den 5. června 1932 byly vypsány volby místního obecního zastupitelstva. — Volby.

17. května byla svolána předvolební schůze, v níž měla býti sjednána společná kandidátka. K dohodě však nedošlo, neb požadavky jak z jedné, tak z druhé strany nebyly přijaty. Občanská strana žádala zastoupení v poměru 6 : 6, socialistická v poměru 8 : 4. Vzájemná dohoda sjednána 26. května v poměrném zastoupení 7 : 5 a společná kandidátka zaslána okresnímu úřadu v Pardubicích ke schválení. Volby konány nebyly.

Jmenování:

za stranu malorem. (sociál): p. Václav Brydžovský, č. 32.

za str. občanskou (agr.) p. Fr. Hrubý, č. 5.

2. Josef Košťál, č. 41
3. Albín Douda, č. 34.
4. Čeněk Zumr, č. 45
5. Eudard Rospíšil, č. 7.
6. Josef Kalhous, č. 38.
7. Josef Konečný, č. 17.

2. Fran. Hrubý, č. 1.
3. „ Konečný, č. 17.
4. Bedřich Forštík, č. 13.
5. Josef Kramář, č. 27.

Volba starosty musela býti pozhodnuta losem, neb při první volbě nedostali volení (p. Fr. Hrubý, č. 1., a p. ~~Josef~~ Košťál, č. 41) nadpoloviční většinu; při druhé volbě pouhou většinou hlasů musil rozhodnouti los. Vylosován p. Josef Košťál. Podobně i volba náměstka musila býti rozhodnuta losem mezi p. Albínem Doudou a p. . Vylosován p. Albín Douda, prvním pádním zvolen p. Václ. Brydžovský, druhým p. Čeněk Zumr. Tímto výsledkem voleb cítila se občanská strana zkrácena a podala proti volbám námitky, že nebyly konány podle poměrného zastoupení stran. Vyřízení zamítavé došlo koncem roku, takže do této doby byla správa obce v rukou dosavadního starosty p. V. Hrubého.

V roce letošním též jmenována nová místní školní rada. Za místní obec jmenováni jako členové pp. Josef Kalhous a Josef Konečný, náhradníky pp. František Konečný, Josef Košťál a Albín Douda.

Finanční zál. obce

Rozpočet obecní na rok 1932 činil 21.262 Kč — úhrada 16.951 Kč, čímž bylo nutno opětně schodek uhraditi 250% ~~ními~~ přirážkami.

Z hlavních pobožek uvedeno:

Příjem:		Vydání:	
Z budov	Kč 700·–	Na úsk. správu	Kč 2181·40
z polí	„ 1711·–	Na ob. jmění	„ 10.584·90
z luk	„ 5528·–	Rozpočet škol.	„ 3.179·10
z pastvin	„ 2058·–	na dluhy	„ 5700·–

a jiné menší pobožky.

Celkový příjem činil Kč 23.268·10 – vydání 23.521·01

Mimo běžné opravy ob. majetku bylo podniknuto v červnu loňského roku pozvolnou opravě chátralého obecního domku, jak vně tak i ve vnitř. Aby byl způsobilý k obývání, bylo již nalehavě třeba pošíti střechu došky, pořídili okno, plotnu a jiné menší opravy.

Do obce příslušející manželé Hromádkovi, v obecním domku umístěné, bylo nutno podpořiti a stanoven jim měsíční příspěvek Kč 25·–

V celku posuzováno, byl rok 1932 příznivý a úrodný. Zima, se slabou pokrývkou sněhu, byla mírná s normálními mrazy. Obdobně bylo i v konečných měsících. Jaro bylo studené, duben naprosto suchý. Náhlé oteplení počalo 14. května, kdy teprve stromy rozkvetly, ač již v dubnu pučely. Konec května a červen měl počasí střídavé, léto velmi teplé (až vedra 1.7. 42°). Obilí dobře sklizené – pěkně vyrostlo, až na pšenice, které byly sněděné. Ceny: pšenice Kč 140-150, žito cca 95-105, ječmen 85·–, oves 85·–, brambory 25-30. Ovoce byla hojná úroda. Podzimek byl až

Podniky. Počasí a úroda.

do vánoc příznivý - bez sněhu. Hospodářské poměry byly však lživější než loni. Nedostatek peněz mezi lidem čím dal, tím více se jeví.

Oslavy a podniky

Mimo obvyklé oslavy pořádané ve škole, 7. března a 28. října, oslavila místní církev československá svou slavnost „Rozvinutí husitského praporu" svátek Husův. Slavnost byla pořádána pod protektorátem ob. zastupitelstva v lese u hřbitova. Za četné účasti jak místního, tak i cizího občanstva (z Pardubic a okolí) cca 3000 duší. Průvod, ubírající se od dubu, zastavil se u školy, kde u desky padlým promluvil vedoucí slavnosti, duch. církve čsl. p. Jakubec, v lese, za obec uvítal přítomné správce školy Jar. Koukal a slavnostní řeč pronesl místní podák p. uč. a starosta Bohdanče Josef Havelka. Zdařilá tato slavnost, při níž vybráno bylo Kč 6265·40, vynesla Kč 876·- čistého zisku.

Zdraví a úmrtí.

I v tomto roce byl zdravotní stav občanstva uspokojivý, až na lehčí, kratší onemocnění.

Co se týče úmrtí, nebyl tento rok tak ukrutný jako minulý:

6. ledna zemřela pí Kateřina Doudová, čsl. ve věku 82 let
24. června pan Václav Hejtský, řk., též 82 let stár, manžel loni zemřelé obchodnice.

Počet pochovaných na místním hřbitově stoupl na 26 (2 z Pohránova)

Změna drž. stavku.

V dubnu b.r. přistěhoval se do č.8. p. František Kučera, rodem z Košťenic, pojav za manželku svěřenkyni dosavadní majitelky pí. V. Ludvíkové

sl. Blaženu Svobodovu, pocházející z Dolan. Od těla doby je usedlost v držení uvedených manželů.

Požáry. Dvacet let ušetřena byla naše obec požárů. Od r. 1913 vznikl teprve požár na mlátku ve stavení p. Josefa Kalhouse č. 38., a pice ve 2 hod. v noci dne 25. srpna t. r. Původ požáru pravděpodobně od krátkého spojení. Zásoby z polí svežené-ho obilí a pice umožnily rychlý rozmach požáru na celé, zděné, taškami krylé stavení. Přispěchavší hasiči místní a z Pohránova mohli jen požár lokalisovati. Postiženému shořelo vše mimo nábytek a málo drobného nářadí. Na štěstí byl pojištěn jak na zásoby i stave-ní, takže mu bylo umožněno stavení znovuzřídití. 5. září po půlnoci vyburcováno bylo občanstvo novým poplachem. Z neznámé příčiny lehl propelem na kopeč-ku za Foršíkovým stavením stojící stoh slámy p. V. Havelky z č. 9. Hasičského zákroku nebylo třeba. Postižený byl pojištěn.

Hřbitovní rada a záležitosti. Ve hřbitovní radě je p. Josef Košťál, jako předseda a p. B. Foršík, jako pokladník mimo 2 členy z Pohrá-nova (Konůř J. a Danihelka Fr.) Za hrobku trvalou se po-čítá Kč 300, dočasnou Kč 150·–, hrob trvalý Kč 150·– dočasný Kč 30, dětský Kč 15.

Hasičů-starosta. Ve vedení místního sboru dobrovolných hasičů nastala letošního roku změna. Dosavadní starosta sboru p. V. Hrubý resignoval a 8. února zvolen byl jím p. Kančený František.

Nezaměstnan. Veliký tábor nezaměstnaných v naší republice

byl v tomto roce rozmnožován propouštěním dělníků z práce z průmyslových podniků. I z blízké bov. v Semtíně jich bylo mnoho propuštěno, mezi nimi i 4 z místní obce (pp. Soukup, Bendák, Benedikt, Vlasák)

Peněžnictví. Ve spořitelním a záložním spolku, čítajícím tohoto roku 55 členů (+6) činil pokl. obrat 617.599 Kč Půjček bylo 453.310 Kč, vkladu 493.398 Kč (znat. méně.)

Divadla. Kroužek divadelních ochotníků (místní mládež) za vedení správce školy) obětavou pomocí po večerech od 16. – 28. října pracoval na obnovení školního jeviště a vzal si za úkol celý náklad na restauraci jeho uhraditi z výtěžku divadel. Radostný počin ve prospěch školy). (Podrobnosti viz ve školní kronice).

Obchod při Bajerové. Krámek v přístavku u stavení č. 11., ve kterém před 6 ti lety obchodovala loni zemřelá pí. Josefa Hejská, 1. listopadem opět ožil. Povolení k otevření smíšeného obchodu dostala v témž stavení bydlící pí Ant. Bajerová, manželka dělníka v Semtíně.

Rok 1933.

Tento rok byl až příliš rušný, což dokazují z mála procent protokoly o schůzích obecního zastupitelstva. Boj stranicko-politický i boj snad jednotlivců z jiných důvodů vybil se dokonale. Následkem toho jednání v některých schůzích nebyla dojednána, takže v pozdějších schůzích musila býti obnovována. O námitky nebylo nouze. Poměry v ob. zast.

Po vyřízení zamítnutých námitek bývalého pokud proti volbám podaných, převzalo konečně správu obce nové zastupitelstvo včele s p. starostou p. Josefem Košťálem (viz str. 112.), který převzal svůj úřad 28. ledna od odstupujícího star. p. Fr. Hrubého. Za stranu jednoty malozemědělců (soc.) do zastupitelstva zvolený člen p. Čeněk Zumr, byl, vzhledem k svému přiklonění se ke straně opoziční, v březnovém zasedání prohlášen za zbavena mandátu, ale po vyrozumění vyšších úřadu bylo toto usnesení zrušeno vzhledem k chybné stylisaci stížnosti, takže zůstává nadále řádným členem obecního zastupitelstva. 31. května provedena byla volba náhradníků do ob. zastupitel.

Volba provedena byla lístky dle zásady relativní většiny. Zvoleni byli pp.:

Hubeš Václav, Thér František
Pernýj Josef, Sakař Václav
Kudrna Václav a Soukup Antonín.

Všichni obdrželi po 7 hlasech. Námitky proti volbě podané vyřízeny zamítavě.

Vzhledem k neutěšenýmm poměrům, sálým bojům v ob. zastupitelstvu, vzdal se p. J. Košťál funkce starosty. I pozluššení této záležitosti neobešlo se bez boje a jednání protáhlo se až do podzimu. Volba finanční komise vůbec nebyla provedena.

7. října, při volbě nového starosty, obdrželi: pp

nový starosta
Albín Douda - - - 7 hlasů
Fran. Hrubý, č. 5. - - - - 4 hlasy
Fran. Hrubý, č. 1 - - - - 1 hlas.

Změny ve vedení.
Volba náměstka vedena dvakrát, z níž vyšel vítězem p. Václ. Brydžovský proti p. Fr. Hrubýmu č. 5.

Prvním radním zvolen p. E. Rozpíšil, druhým p. Josef Konečný. (Námitky.)

Členy letopisecké komise zvoleni byli pp. Konečný Fran. a Alb. Douda, kronikářem Jarosl. Kaukal, spr. školy.

Letop. komise

Nové funkční období místní školní rady začalo letošním rokem. Členové uvedeni jsou na str. 112.

Fin. věci.

Z hlavních položek příjmů a vydání na paměť uvedeno:

Příjem:		Vydání:	
z polí	Kč 1501	na úsl. správu	Kč 2298·-
z luk	„ 5863	na ob. jmění	„ 14.397·-
z pastvin	„ 2003	na šk. pozpoč.	„ 3461·-
z lesa	„ 3377	na dluhy	„ 5758·-

Celkový příjem činil 28.062·11 Kč - vydání 28.566·36 Kč.

Obecní domek byl celý pošit novými došky. Celkový náklad naň za všechny opravy činil Kč 1720·—

Počasí.

8. ledna začala tuhší zima s mrazy kolísajícími mezi 5°–18° mrazu. Po malé oblevě začátkem února napadlo opět trochu sněhu, ale ani ten dlouho nepotrval.

Chladné počasí po celou dobu jarní, se pozdními mrazy a s deštivým studeným květnem, zavinilo opoždění vzrůst rostlinstva. Naproti tomu červen / zvláště v druhé polovici / byl nad normál teplý - a rychlým tempem křísil opožděnou přírodu. V červencových vedrech přicházívaly bouřky. - / + 44° na slunci, 30°-32° ve stínu /. Úroda byla povšechně dobrá, žně odbyly se koncem července za počasí příznivého. V podzimu mnoho škod nadělaly myši, takže hospodáři mnohde musili 2 x síti. Začátkem prosince mrazy od 15°–20° do vánoc.

Pro hospodáře byly vyhlídky čím dále tím tíživější. Pšenice kolísala od Kč 120-140, žito od 60–75 Kč, oves Kč 45–50, brambory 25-30.

byly též nízké. Platilo se 2-4 Kč za kg živé váhy - vepřový 4-6 Kč. Užitkové krávy prodávány od Kč 1000 - 2000.

Zákonem o t. zv. zástavních listech, kterýmž mohl hospodář na zástavní listy dostati úvěr po žních 2/3 ceny obilí, kteréž mohl dodati až po mlácení, mělo býti částečně odpomoženo nouzi o peníze u rolníků.

Oslavy I v letošním roce pořádány obvyklé oslavy našeho pana presidenta T. G. Masaryka a dne naší svobody.

Zdraví. Letošního roku vyskytly se v dubnu až červnu mezi dětmi 2 epidemické nemoci. Byly to nejprve spalničky a později plané neštovice, jimiž postiženy byly skoro všechny děti. V jednom případě vyskytl se nebezpečný zápal plic s hnisavým zánětem.

Úmrtí. Nelítostná smrt zkosila letos 4 místní občany. Nejbolestnější byl dobrovolný odchod z tohoto světa p. Josefa Akmana, kteréhož se nikdo nenadál. Rozešel se se světem v nejkrásnějším věku, v době, kdy dokončil znovuzřízení svého domku. Starý (27 m x 6 m) po velikonocích r. 1931 pozbořil, a nový (22 m x 8½ m) postavil nákladem cca 43000 Kč.

Počet pochovaných pokem letošním silněji stoupl. Dosoupil čísla 33. Z Hradku byli pochováni 4:

P. Josef Akman, čsl. 2. 3. 1933 - - - 37 r.
„ Václav Racek, řk. 20. 2 „ - - - 81. r.

Magdalena Vlasáková, přk. 4.4.1933, - 88 p.
Jaroslava Konečná, csl. 17.9. " - 4 měs.
Z Pohránova 3: Jindř. Fejl, V. Kouřil a V. Polák.

Letošním rokem odpadl obci příjem Kč 700.- jakožto nájemné v ob. bytě placené obcí Doubravicí za jejich příslušnici Ant. Žáleskou. / zde ubyt. od r. 1920. / Jelikož uvedená obec odřekla za jmenovanou platiti nájemné, byla tato z ob. bytu vyhošťena a přikázána do dom. obce. Ant. Žáleská.

Po příkladu jiných obcí provedena byla mezi občanstvem v prosinci sbírka ve prospěch nezaměstn. Vynesla 85 Kč na hob., 250 kg bramb. a 150 kg žita. Sbírka.

Zvětšení domku přístavbou provedl na jaře p. J. Košťál č. 41. Dosavadní stavení zdvojnásobil přístavbou 2 obyt. místn., chléva a kolny, / 9½ m / nákladem cca 11.000 Kč. Stavby.

Podobně i p. Josef Líček, majitel d. č. 26, prodloužil svůj domek o 4 m (v šíři 8½ m) přístavbou klenutého chléva s kolničkou.

Zvětšení většího pozměn provedl p. Václav Bydžovský č. 32., postaviv ke stavení „do kosy" stodolu a chlév o pozměrech 8 x 14 m, nákladem cca 25000 Kč.

Smradlá voda ve školní studni mnoho již starostí přivodila zodpovědným zástupcům obce a školy. Vykopáním studny na tělocvičně učiněn všem, starostem konec. V nové studni je voda bez jakéhokoliv příchuti a dostatek. Studny.

Horší poměry s vodou mají někteří obyvatelé v M. Hrádku. V poslední době trpí jejich studny nedostatkem vody, takže je musí dovážeti. Zajímavým dokladem ztráty vody v této části je studánka za č. 32, která nyní je většinou prázdná, ač dříve dodávala dostatek vody. To přimělo zejmena p. V. Bydžovského a p. Vlasáka ke kopání studen s vydatnějším pramenem vody. Leč dosud bezvýsledně, ač i proutkař padil a místo pramene naznačil.

Požáry. Počet místních požárů se vzmáhá. Během tohoto roku hořelo na 3 místech.

Za prudké bouře dne 29. července uhodilo do stavení p. Josefa Hrubého č. 15., které pázem bylo v jednom plamenu. V zápětí po úderu byl v chlévě cítiti na západní straně v zákoutích siný zápach. Podle známek v klenutí nastal hlavní výboj do trámu nad koňmi. Zda blesk byl přitažen jasanem před dveřmi chléva stojícím a otevřenými dveřmi vnikl do klenutí, či břevenem stavení proletěl, zůstává záhadou. Koně stali se neschopnými a byli majitelem prodáni na maso. Celý vrch stavení se všemi zásobami a s nářadím v kolně shořel. Záchranou poškozeného bylo vyplacené pojistné ve výši cca 29.000 Kč, takže mohl stavení znovuzříditi v těchže rozměrech, jak bylo před požárem. Hašení zúčastnil se has. sbor z Hrádku a Pohránova.

30. října v noci znovu zazářila zář nad Hrádkem. Oheň zničil stodolu p. Fr. Hrubého č. 5. se všemi zásobami a stroji. Přítomni byli

hasičů z Hrádku. Stodola obnovena za proj. náklada/cca 24.000/v téchže rozměrech jako byla.

8. prosince v 11 hod. v noci opět nový poplach. Přispěchavší místní hasiči spatřili v plamenech svinčůky a kolnu p. V. Havelky v č.9. (Náhada cca 10.000 Kč.) Oheň zničil i mláticku, patřící sdružení malorolníků, kteroužto měl postižený vypůjčenu.

Ve sboru dobrovolných hasičů letošním rokem nastala změna ve vedení. Dosavadní velitel p. Josef Konečný odstoupil a zvolen byl p. Jos. Hrubý č. 5. Hasiči.

Stav členstva v místním Spoř. a zál. spol. činil 55 členů – pokladniční obrat byl proti létům minulým mnohem slabší (463.701·82). Půjček je vykázáno 451.520·85 – vkladů 522.413·42. Spoř. a zál. sp

V září 1. p. v nuc. prodeji (z moci místn. zál. spol.) koupil domek č. 47. pan Jan Sturma za Kč 21.000. Změna drž. č. 47 a 45.

Podobný prodej proveden s č. 45. Polovici koupil a j. p. František Kalhous z č. 38. za Kč 13.600 (v červnu) dodatečně.

Pan Josef Soukup v č. 37 přistavěl na dvorku chlívek pro vepřový dobytek se sýpkou. (za Kč 5000)

Roku letošního z finančních důvodů prodal p. Václav Prorok manželům Albínu a Emilii Doudovým kus lesa na stráni u Boudy ve výměře cca 2 1/2 korce za Kč 3000.

R. 1933 narodili se v místní obci 3 hoši a 1 děvče.

Rok 1934.

Důl. obecní záležitosti.

Na vyzvání okresního úřadu v Pardubicích měla obec pořídit chovného býka. Pan František Kučera z č. 8. se uvolil, že býka si koupí sám, bude-li míti zajištěnu náhradu za kmenný. Zvolená komise z pánů: B. Foršlík, J. Kramář, Hrubý Fr. č. 1, a J. Sturma – vzala si za úkol každoročně dělati soupis krav v místní obci a mezi pěstitele pozvrhnouti stanovený poplatek Kč 2000 počně na vydržování. Tak zajištěn v obci chovný býk, kteréhož má v ošetřování výše uvedený polník.

Letošním rokem byla zavedena v obci kniha matriční.

V březnu bylo usneseno a později též provedeno pojištění pozvadné stanice na Kč 25.000 a pozvodné sítě na 35.000 Kč.

K žádosti p. Boh. Doudy a Jana Benedika bylo dáno povolení k zrušení části cesty č. kat. 347, vedoucí skoro paralelně se silnicí dolanskou, mezi parcelami 185/1 a 173, a připojení bohatého obecního pozemku ke stavebním parcelám obou žadatelů. Náhradou za onu část cesty, zřídil majetník a prodávající, na stavební místa p. Jos. Vitk (od jejího ohybu k západu) novou cestu přímo na silnici i s mostkem, v šíři 10 m a o délce 38 m a to mezi

stavebními místky p. Jana Benedika a Josefa Doležala. Obci onou výměnou nevzniklo žádné vydání.

V obecním domku bydlícímu a zemřelému Josefu Homádkovi byl z ob. prostředků vypraven pohřeb. 30. srpna byla povolena stavba domku pí. Kristině Schejbalové z Bohdanče, na pozemku od p. Wirba. V prosinci usneseno, by pan Racek platil za louku, kterou užíval, Kč 150·- počně. Za zvonění dostane pouze byt v ob. domku zdarma. Poselné policajtu p. Frant. Hýskovi sníženo z Kč 500·- na Kč 300·- počně.

Hlavní položky obecního příjmu a vydání se jevily takto: fin. věci obce.

Příjem:		Výdání:	
z polí ...	Kč 2020·-	Na ústř. správu:	Kč 2247·-
z luk ...	" 6454·-	na ob. jmění:	" 2265·-
z pastv. ...	" 2294·-	" škol. příc.	" 3106·-
za seliva	" 1422·-	na dluhy	" 8185·-
za dříví	" 1499·-		

Celkový příjem činil v roce 27.997·70 Kč a
vydání ... 27.738·16 Kč.

Při silné vichřici začátkem srpna vyvrácena byla zvonička a povalena na hasičskou kolnu. Pádem jejím byla na ní prorážena střecha. Na opravu zvoničky porážen byl v ob. lese dub, jímž byl sloup podsazen. Oprava vyžádala si nákladu Kč 396·-. Podniky

V neděli dne 24. června súčastnilo se množství místního občanstva veliké slavnosti na Hoře Kunětické, konané na paměť dobrého našeho státníka Ant. Švehly. Účastníci jeli na žebřinovém voze

a na kolách.

Zmínky v tomto roce jistě zaslouží si i v ob. kronice významný den 24. květen, kteréhož dne byl na Hradě pražském ve Vladislavském sále po čtvrté zvolen presidentem republiky náš osvoboditel Tomáš G. Masaryk. Zprávy o volbě byly našimi občany s jásotem přijaty.

Počasí. Letošního roku bylo většinou sucho, které původilo mnoho škod. Prudké mrazy v prosinci minulého roku v lednu ustaly. Skoro celý tento měsíc byl teplý, jasný, bez sněhu. Teprve koncem ledna a začátkem února střídaly se chladnější dny bez sněhu, až konečně 16. února napadlo trochu sněhu, kterýž se udržel něco přes týden. Začátkem března zmizel sníh nadobro a od konce tohoto měsíce začaly teplé dny bez deštů, trvající neustále po celé jaro. V březnu a dubnu dostupovala teplota až 20°, v květnu až 30°C, rovnající se teplotě měsíce července. Nadnormální tepla způsobila rychlý vzrůst rostlinstva, předčasný odkvět stromů i časný přílet ptactva. V polovici května nenadálé mrazy (-5°C) spálily brambory. Po nich při nastalém oteplení spadlo trochu bezvýznamného deště. (20/5) Bezcitná vedra červnová spalovala všechno rostlinstvo, takže i stromy a keře posychaly. Ve dnech 26-27. června konečně vydatnější déšť zavlažil trochu vyprahlou zem, ale v zápětí opět sucha až do 4. srpna, kdy částečně namokło. Obilí na lehčích půdách, ač dobře zakořeněné, neobstalo bez pohromy - lépe bylo s

obilím na půdách těžších. Samozřejmě, že i na těchto půdách byla úroda slabší, neb obilí nemohlo řádně naliti. Ranné brambory z jara pomrzly, takže daly slabou úrodu. Ovoce opadávalo a bylo napadeno sprouskou vos. Není bez zajímavosti, že skoro denně v okolí byly velké, prudké bouře s průtržemi mračen (i kroupami), ale v kraji našem ani nekáplo. Obilí, spola suché bylo v krátkém čase sklizeno, takže koncem července skýtala pole pohled podzimu. Myši na podzim řádící, na štěstí z jara se ztratily. Po příjemném deštivém počasí koncem srpna, se opětně oteplilo a v září kolísala teplota mezi 15°-27°C. V příznivém bombo počasí narostlo v místních lesích tolik hub, že není pamětníka, kdy jich tolik bylo. Sám písatel těchto řádků, jeden den nasbíral se 2 členy rodiny 7 kilo hřibů. Říjen, (s chladnějšími nocemi) listopad i prosinec byl střídavě deštivý, mírný, bez sněhu. Výjimku činil 4. listopad se 4° mrazem, jako začátkem prosince bylo až +10° tepla. Svátky byly deštivé.

a úroda

V říšské této době vyhlášen byl obilní monopol. Průměrné ceny stanoveny: pšenice 145-155 Kč, žito 120-130, ječmen 120, oves 110, brambory 30-40 Kč. Ceny dobytka poklesly, neb byla nouze o krmení. Příkladem uvedeno, že v listopadu byl prodáván pár podsvinčat za 50-60 Kč.

Mimo oslavy 7/3 a 28/10 (této v p. konána Oslavy)

v hostinci u p. Havelky) pořádány přednášky o Štefanikovi, Smetanovi, Dvořákovi, Tylovi a Škroupovi u příležitosti 100 letého jubilea naší nár. hymny.

Zdraví

Zdraví občanstva bylo v celku dobré. Na věčnost odešli 3 místní občané. V únoru p. Fran. Těšitel, hostinský z č. 3. Prostý a společenský tento muž, pád vypravující o starých dobách a sledující události příbomné, byl typem vesničana hloubajícího, s prostými, ale zdravými názory. Ač byl stár 83 let, jezdil na kole do Pardubic v každé době. Patřil mezi ty, kdož usilovali o zřízení místní školy, Kampeličky a hřbitova. – Koncem listopadu odešel za ním jeho soused p. V. Hruška z č. 30., obchodník a pěkník. I týž byl člověkem váženým, v celém okolí známým. Třetím byl Josef Hromádko z ob. bytu.

Počet pochovaných skoupl z 33 na 40.

Z Hrádku do bylí

František Těšitel, pochov. 28. února - náb. čsl - 83 p. stár.
Josef Hromádko, " 18. dubna " řk. . .
Václ. Hruška " 30. listop. " řk. 58 p. "
M. Hrušková převezené dítě z Rosic.

Z Pohránova: M. Jičínská, Fran. Polák a Kat. Poláková.

Dluh obce H. na hřbitov v tomto roce obnášel 8000 Kč.

Požáry

Ledos opět dvakrát zazářila záře z hlubokého ohně v naší vsi. 14. srpna o 10. hod. dopoledne vznikl požár s polovice v novém

stavení p. Josefa (Františky) Pernýchy, č.23. - pravděpodobně od vadného komína. Mimo sbor místní dostavili se hasiči z Bohdanče a Pohránova, ale pro nedostatek vody hašení se nezúčastnili. Zachráněn dobytek, mlátička, řezačka, motor a nábytek. Ostatní vše shořelo. Škoda přes 30.000 Kč krytá byla pojistkou v částce Kč.....

Druhý oheň vznikl pravděpodobně vinou vadného el. spojení v okolí nástřešáku v doškovém obytném stavení p. Josefa Hrubého, č.2., 13. listop. 1934 v 7½ hod. večer. Celé stavení (chlévy zděné) lehlo popelem. Hasiči dolubravičtí hojně přispěli k lokalisování ohně motorovou stříkačkou, has. pohránovští chránili jiskrami zaplavené doškové stavení p. Proroka č.16. Toto jistě by bylo lehlo popelem, kdyby nebylo právě po vydatnějších deštích, takže došky byly mokré.

Příkladnou láskou mateřskou zahynula v plamenech holubice, sedící na vejcích.

Z jara letošního roku pozprodal pan Josef Wirt svůj pozemek na západ od silnice dolanské jakožto stav. místa, po Kč 10·- za čtv. sáh. Pozemek pozparcelován mezi nynější majitelé násl.:

Nové stavby

Pan Douda Boh., č.p. 185/1 ve výměře 11·77 a
" Benedikt Jan, č.p. 185/3 —"— 10·71 "
Obecní cesta - nová 185/4 —"—
" Doležal Jos., č.p. 185/5 —"— 11·21 "
" Vinkler Václ. č.p. 187/3 —"— 11·10 "
Pí Scheybalová Kristl. 187/1.

p. Vašíček Josef, č.p. 187/II ve výměře 29.57 a.

Manželé František-Marie (roz. Kudrnová) Mužíkovi postavili si na zahradě bchána p. Kudrny) V. č. 4. cihlový domek na ploše 120 sáhů se 3 místn.

Manželé Václav a Božena (roz. Doležalová) Vinklerovi ze St. Jeseňan hned z jara postavili si na koupeném pozemku zděný domek se čtyřmi místnostmi a chlévem, nákladem cca 26.000 Kč - mimo dovozy a mnohé vlastní práce v to nepočítané. Domek tento obdržel pop. číslo 50.

V létě hned v sousedství započato se se stavbou menšího pod. domku - č.p. 51. - o 2 místnostech, patřícím pí. Kristině Schejbalové, soukromnici v Bohdanči. Byl postaven nákladem cca 22.000 Kč a v listopadu obydlen rodinou fr. Vondráčka z Dolan.

Stavba tento domeček byl dohotoven, vyrůstal v blízkosti opět nový, č. 53., manželů p. Josefa a Marie Vašíčkových (roz. Jiáskova ze Sachu), který zhruba postaven do vánoc. Domek má 3 obytné místnosti - vzadu dřevník a chlév. Rozloha 10 m x 8 m - náklad cca 25.000 Kč Tyto z velké části stavbu prováděl sám.

V tomto roce pokračovali p. V. Bydžovský i J. Vlasák v hledání vydatnějšího pramene vody. Ač při kopání studní dostali se do hloubky až 12 m (na cestě) a celkem vykopali 8 studní v okolí svých stavení, (i na poli Pešíkově) nedosáhli touženého cíle. Poslední studna na pod-

ní stavě stavení p. Vlasáka obnáší málo přes 1 m vody) — u p. Bydžovského - 70 cm.

Manželka zemřelého Jos. Hromádko odešla do Jesničánek, čímž se v ob. b domku uvolnil byt.

V roce 1923 pořídilo si sdružení rolníků (spolky) z Hrádku a Pohránova el. motor s mlátičkou za Kč 26.000. (mlátička z Opatovic od p. Hejla za Kč 16.000) Členové, jich bylo 24, si obé vypůjčovali za poplatek 6 Kč za 1 Kw. (nečlen 10 Kč). Výtěžkem se umořoval dluh. Během doby členů ubývalo, neb mnozí si koupili vlastní stroje, takže počet jich klesl na 15 a konečně na 8 členů. Posledně měl mlátičku vypůjčenu p. V. Havelka z.č. 9., u kterého dne 8. prosince 1933 v kolně shořela.

Osmičlenné sdružení malorolníků (p. Fr. Thér, Veverka, p. Sturma, V. Kudrna, Jos. Košťál, V. Pleskot, Jos. Kalhous, a V. Sakař) obdrželo od pojišťovny) náhradu 7772.- Kč. Obnos tento jmenovaní doplnili na Kč 8000.- a splatili na dluh, takže zůstali dlužni pouze Kč 4000.- Na novou mlátičku složili se po 1000 Kč = 8000 Kč hotově. Taktéž dluh Kč 4000 (na motor - viz výše) uvolili se povmíjm dílem během p. 1935 splatiti.

U has. sboru Sohoto poku nastala změna (spolnosti) v pokladníku. Od dosavadního pokl. p. V. Vlasáka přejal tuto funkci p. Jos. Soukup.

Církev československá čítá 114 členů z 28 rodin.

Odběratelů el. proudu v místní obci je 36, z nichž 18 používá elektr. pohonného motoru.

Od roku 1931 působily v obci 4 el. motory.
Příjem v poce za proud činil 6516·35 Kč, vydání 6142·80

Hon. výbor. Lesního roku bylo obnoveno a změněno ujednání ohledně pronájmu honebního revíru. V r. 1931 honební výbor (pp. Hrubý V. č. 5, Foršlík B. a Konečný Fr.) pronajal továrně honební revír za Kč 1800·—, mimo sev. stranu, v které části mohli sami zvěř odstřelovati. Lesním rokem pronajata i tato část, se zvýšením o Kč 400 — v celku za Kč 2200— na dalších 6 let. Odstřel. 42 koroptví, 22 bažantů, 22 zajíců.

Narozeno Počet porodních dětí byl dosti malý — 3 (Konečný Josef, Hrubý Josef, Benedik Vlastimil.)

Sňatky. Sňatky uzavřeny 3: Václav Svatoň s Annou Klumovou a Jos. Kalhous s Marií Sejnohovou z Vad. a B. Douda s Emilií Vinklerovou ze St. Jesenčan.

Přistěhovalí Do vsi přistěhovala se rodina p. Doležala Josefa-Terezie ze Stéblové — p. Vondráčka Jos. ze Dolan a p. Vinkler Václav-Božena z Doubravice.

Sbírky Na sbírku leteckou vybráno Kč 184·— a ČSK Kč 64·—

Stav dobytka Dle soupisu chovu dobytka činil stav: 17 koní, 146 krav, 29 telat, 28 koz, 78 prasat, 20 prasnic.

Pokračování ze strany 55 této kroniky.

Číslo pop. 51.

R. 1934 koupila paní Kristina Schejbalová, soukromnice v Bohdanči, od p. J. Wirba pozemek a dala na postavení domek z cihel o 2 místnostech.

R. 1938 zdědil domek Josef Novák z Bohdanče (o tom níže bude řeč).

R. 1947 koupili František a Františka Vodičkovi z Bohdanče

Číslo pop. 52.

Jak uvedeno, p. 1034 koupili manželé Josef-Terezie Doležalovi od p. Wirba J. stav. parcelu a postavili si na ní pod. domek z cihel o 3 místnostech o pozm. $8{\cdot}65$ m x 13 m (s kolnou). V r. 1956 přistavěny 2 obytné místnosti.

Čís. pop. 53.

Jak uvedeno, r. 1934 koupili si manželé Josef - Marie Vašíčkovi od p. J. Vida, stav. místo a postavili si tu pod. domek o 3 místnostech - vzadu dřevník a chlév.

Čís. pop. 54.

R. 1934 koupili manželé Bohuslav Emilie Doudovi od p. Vida stav. místo za Kč 4000 a postavili si z jara roku 1935 pod. domek (12·50 m x 8·65) se 3 místnostmi, chlévem a kolnou.

135.

Čís. pop. 55.

v roce 1932 koupili manželé Jan a Marie Benediktovi od p. Virta pozemek o výměře 10 arů a zde v roce 1936 postavili rodinný domek 3 místnostech.
v roce 1960 přistavěli další 2 místnosti a garáž.
v roce 1967 přistavěli verandu

Čís. pop. 56.

v roce 1936 koupili manželé Jindřich a Marie Hladných od p. Hrubého č. 5 pozemek o výměře 11 arů a zde postavili rod. domek o 2. místnostech.
v roce 1967 koupila domek Jiřina Staňková.

pokrač. na str. 230

Rok 1935.

Děl. usnesení ob. zast.

V lednu doplněna byla hřbitovní rada dvěma členy z Hradku - pp. Bydžovský Václav a Zumr Čeněk.

Funkci obecního posla - policajta - místo p. Franc. Hýska, pověřen byl p. Josef Vyčítal, jemuž dáno odměnou Kč 250·- ročně a zdarma byt v ob. domku.

Podle nařízení okresního úřadu v Pardubicích (ze dne 26. ledna 1935) byl dán k vypracování panu Lad. Černovickému, adjunktu okresního velkostatku v Pardubicích, lesní hospodářský plán. Náklad 479·-

Týž jmenován též lesním hospodářem.

V květnu zvolení místo dosavadního vedoucího a pokladníka elektriky p. Rudmy Václava, noví funkcionáři a pice pp. V. Bydžovský a Sturma J.

Výmaz dluhu silničního proveden dr. H. Traubem v Pardubicích (za Kč 217·-)

Místnímu občanu, bydlícímu v č. 11, p. Jindřichu Hladnému, dělníku v kov., příslušnému do Vídně, uděleno bylo v místní obci (mimořádně) občanské - domovské právo.

K žádosti majitelů novostaveb u dol. silnice, usneseno z prostředků ob. k pouličnímu domku (t. j p. B. Daudy) rozšíriti elektrickou síť. Prodloužení až k domku č. 54 s přípojkami uhradí žadatelé sami -

povinným dílem. Sboru dobr. hasičů bude hrazena polovina úrazového pojištění v částce Kč 81.–

Do nové radby hřbitovní zvoleni v prosinci pp. Košťál Jos., Bydžovský Václ. Šumr Čeněk a Hulbý František č.1. Poměry v obci .... klidnější.

Roku letošního provedeny byly ve škole, ve dnech 19. a 26. května volby do sněmovny poslanecké, senátu, zemského a okresního zastupitelstva. Volby.

Výsledek voleb byl následovní:

Název volené strany:	Do poslanec.sn. volilo 154 obč. a odevzdali:	Do senátu volilo 132 obč. a odevzdali:
1. republikánská strana	49 hlasů	44 hlasů
2. čs. social. demokracie	13 "	10 "
3. národní socialisté	70 "	60 "
4. lidovci	3 "	3 "
5. živnostníci	2 "	1 "
6. národní obec fašistická	15 "	12 "
Prázdné	2 "	2 "
Mužů volilo	80	64
Žen "	74	68

Volby se nezúčastnili 4 = 2 přesbáli (p. Vašíčak, Bydž.)
2 mimo obec (p. Douda, st. Hrušk.)

Volby do zemského a okresního zastupitelstva:

Název volené strany	Do zem. zast. volilo 147 obč. a odevzdali:	Do okr. zast. volilo 147 obč. a odevzdali:
1. republikánská strana	45 hlasů	44 hlasů
2. čs. social. demokrat.	11 "	12 "

3. strana lidová	1 hlas	2 hlasy
4. " živnost.	2 "	2 "
5. " nár. sjednocení	2 "	3 "
6 " fašistická	15 "	11 "
7 " nár. social.	70 "	72 "
Prázdný	1 "	1 "
Mužů volilo	73	žen 74.

Počasí: 4. ledna l.r. za 5°C mrazu napadlo trochu prvního sněhu. Teprve od 9. do 24. ledna přiměřeně mrazné (-6°C až -12°C) a občas sněží. Mírná pokrývka sněhu však po 24 lednu opět mizela. Sněhové bouře začátkem února, při teplotě 0°C a od 8. února silnější mrazy na krátký čas daly našemu kraji ráz zimy. (mrazy: 8/2 -15°C, 9/2 -19°C s ostrým větrem, 10/2 -15°C, 11/2 -17°C.) Náhlý obrat povětrnosti nastal 14-16. února, stoupnutím teploty nad +7°C, s teplými západními větry ~~se~~ silnými nárazy (až 90 km za hod.)

Do 3. března bylo počasí mírné, načež klesla opět teplota, kolísající nepravidelně mezi 7°-14°C mrazu. Od 16. do 29. března dostavilo se nadnormální teplé počasí. (22/3 +16°C) V zápětí po těchto krásných dnech 29. března přihnala se sněhová metelice, která v mnohých stavením nadělala škody sházením tašek se střech. 25/4 po příjemných, teplých velikonocích padaly kroupy. Koncem l.m. a začátkem května přicházely po teplých dnech 2°C až 3°C noční mrazy, jimiž byly zničeny pomrzlý květy třešní, listy ořechů a brambory. Oba měsíce - květen i červen - byly převážně bez

deště, červenec a srpen úplně. Hrozný, žalostný pohled skýtala naše pole, louky a zahrady. Vše suchem vadlo, řepy, brambory, stromy a j: nedostatkem vláhy hynuly. Všechen drn, louky, napnosto byly slunem spáleny - v dusivém vzduchu prachem prosyceném cítili jsme se jako v poušti. Jedno přání všech - kéž by zapršelo - splněno krůpěji deště za-čátkem srpna.

Úroda.

Kabastrofální veda (snad před 160 ti lety podobná) dosahující +37°C, v noci málo pod 20°C zanechala ~~zanechala~~ samozřejmě smutné následky). Třešní bylo velmi málo a ostatní ovoce nedozrálé a červivé padalo se stromů. Obilí takřka uschlo. Seno bylo slabší, osiny chudé, jařiny zvlášť chudé. Řepy a brambory velmi drobné.

Září přinesl teplé dešťe, ale i chladné noci. Vydatné deště od 21. října, skončily 28/10 silným větrem. (zničené prapary) Listopad začátkem krásný, později, s normálním počasím, přinesl 25/11 první sníh. Od 4. do 25. prosince kolísal mráz mezi -2°C až -8°C a padal sníh. Ve svátcích dostavila se silná obleva s deštěm, za teploty ve dne až +10°C, v noci kol 0°C.

Jak veliký blahobyt tento rok přinesl, nebylo ještě podobýkati. Obilí platilo: pšenice 3Kč 150-170, žito 120-135, oves 110-115, brambory 45-70, máslo 16-20, vejce 70h-80h jablka 3:50-4:50 atd.

7/9 36. Redl, okres. škol. inspektor

ZAČÍNÁME ZNOVU

Úvod.

Kronika obce Hrádku nebyla vedena od r. 1936 do r. 1958. Proč nebyla vedena v posledních letech první republiky, nebylo zjištěno. Hned na začátku okupace se Němci obávali, že pamětní kniha obecní, v níž jsou vyličeny slavné dni našeho národa i obce a jejího obyvatelstva, mohla by se stát mravní a duchovní posilou českého člověka v boji proti německému útlaku. Proto nařídili, aby všechny pamětní knihy obecní z Čech byly soustředěny v archivu země České a zde pečlivě ukryty za stálého dozoru německého úředníka.

Po osvobození si místní národní výbor kroniku vyzvedl. Nenašel se však dlouho nikdo, kdo by se psaním kroniky zabýval. Na starosti byly v obci četné jiné úkoly, které se zdály důležitější a doplnění zápisů v kronice nebyla věnována náležitá pozornost.

Kronikář.

Kronikář Oldřich Hybský byl pověřen vedením kroniky dekretem Okresního národního výboru v Pardubicích ze dne 12. 2. 1959.

Narodil se r. 1911 v Roudnici, okres Hradec Králové, do obecné školy chodil v Opatovicích n. L. Studoval státní reálku v Pardubicích, kde maturoval v roce 1931. Na učitelském ústavě ve Valašském Meziříčí maturoval v r. 1932. Učil nejdříve na Slovensku, v okrese Bánovce nad Bebravou a od r. 1935 učí na školách školního okresu pardubického. Na jednotřídní škole v Hrádku působí od 1. 9. 1941.

Kroniku začal doplňovat o prázdninách r. 1959.

Stav obce.

Obec patří do okresu pardubického, kraj Pardubice. Žije zde 260 obyvatel, popisných čísel je 66. Všechno obyvatelstvo je národnosti české. Poštovní úřad je v Bohdanči. Obvodní lékař je také v Bohdanči. Děti chodí od 6 let do jednotřídní národní školy v Hrádku a od 10 let do osmileté střední školy v Bohdanči. Většina obyvatel dojíždí do zaměstnání, převážně do blízké továrny VCHZ v Semtíně. Menší část jsou zemědělci. Katastr obce má výměru 133 ha.

Okupace.

Převratné události roku 1938 a dalších měly odezvu i v naší obci. Lidé těžce nesli všechny ty tragické události, které náš stát prožíval: ztrátu pohraničních

oblasti v r. 1938, obsazení republiky německým vojskem 15.3.1939 a začátek války 1.9.1939. Ale to vše byl jen začátek. Strašlivé krveprolévání na frontách bylo u nás provázeno nedostatkem potravin, oděvů a léků. Zatýkání, věznění a popravování hrozilo na každém kroku. K tomu přistupoval strach z leteckého bombardování, které hrozilo naší obci v důsledku bezprostřední blízkosti továrny v Semtíně.

Bezohledný útlak donutil lidi k mlčení, ale neoslabil jejich víru ve vítězství práva. Hleděli do budoucnosti s důvěrou, že to vše jednou skončí a že přece dobudeme zase své svobody.

Náletv.

Zpočátku nevěnovali někteří občané pozornost poplachům, které vyhlašovaly tovární sirény. Teprve po nočním náletu na Pardubice v červenci r. 1944, kdy spadly v blízkosti obce první bomby, opouštěli občané při poplachu své domovy a odcházeli nebo odjíždělí po silnici směrem k Boudám, později jezdili až do lesa k Dolanům. Po skončení poplachu se zase vraceli. V posledním roce války byly poplachy téměř každý den, většinou v dopoledních hodinách. Někteří občané si vykopávali ve stráni - severně od obce - primitivní kryty.

Co vypravuje o nočním náletu pisatel kroniky.

Před 23. hodinou (asi 20.7.1944) hlásily sirény poplach. Probudil jsem se, ale nevstal jsem. Myslil jsem, že

poplach bude zase jako obyčejně odvolán. Za chvíli bylo okno bytu - na jižní straně - ozářeno silným světlem. Viděl jsem ve výšce - přibližně nad Semtínem - asi 5 až 7 světel s padáky. Bomby však nepadaly. S manželkou jsme utekli zahradou do polí a schovali jsme se v příkopě za lesíkem. Bylo tam hodně lidí z Hrádku. Za chvíli jsme slyšeli, že padají bomby. Po odhoukání poplachu, asi ve 24 hodiny, jsme se vrátili domů. Pustil jsem radio a slyšel jsem německý rozhlas hlásit, že letadla, která prováděla nálet, odlétají přes Alpy jižním směrem (do Itálie).

Druhý den byl nalezen 1 padák z osvětlovacího tělesa na stromě v zahradě u Hrubých č. 5. Padák si odnesli četníci. Jámy po vybuchlých pumách byly za Pohránovem u Jezera a v Doubravici.

Předpokládalo se, že nálet měl směřovat na petrolku v Pardubicích. Bombardovací letadla se však opozdila a přiletěla, když už osvětlovací tělesa, shozená stíhačkami, zhasla.

Při pozdějších náletech jsem v obci nebyl.

Persekuce občanů.

Co vypravuje p. Oldřich Žumr z Hrádku č. 45: Byl členem tříčlenné skupiny, která měla za úkol rozšiřovat ilegální noviny a shánět zbraně. Činnost byla asi po 9 měsících prozrazena. Nejdříve byl zatčen vedoucí skupiny, jakýsi Zelenda. Při výslechu prozradil p. Žumra jako spolupracovníka. Následkem toho byl p. Žumr zatčen (25. 2. 1943) v Ostravě, kde byl totálně

nasazen v dolech. Prožil týrání při výsleších, trvajících 4 až 5 hodin. Stávalo se, že při výslechu upadl do mdlob. Později byl vězněn ve Vratislavi (Breslau). Souzen byl zvláštním soudem v Ostravě. Dokázali mu, že přijal ilegální tiskoviny. Zapřel však, že by je dále rozšiřoval. K ničemu jinému se nepřiznal a žádného spolupracovníka neprozradil. Návrh německého státního návladního zněl na trest 6 let káznice, odsouzen byl na 12 měsíců káznice. Soudu se zúčastnil jako divák otec souzeného, p. Čeněk Zumr. Před přelíčením mu byl povolen pětiminutový rozhovor se synem.

P. Oldřich Zumr si odpykával trest v Ostravě. Propuštěn byl v březnu 1944.

Totální nasazení.

Josef Pleskot z Hrádku č. 11 byl tot. nasazen v r. 1944 v Německu. Prožil mnoho náletů.

Václav Hrubý, syn rolníka z č. 5, byl nasazen v Rakousku, ve Vídeňském Novém Městě. Strávil tam 3 a půl roku. Zažil četné nálety. Vrátil se těsně po osvobození.

Josef Bydžovský, Hrádek č. 32, byl nasazen v Německu v roce 1943. kde byl do konce války.

Václav Pleskot z č. 12 a Jaroslav Pleskot z č. 43 byli tot. nasazeni v Neratovicích a Mostě po dobu 2 a půl roku. Vzpomínají na nálety, zejména v Neratovicích.

Oldřich Hybský, říd. učitel, pracoval jako pomocný dělník při stavbě továrny v Račicích u Smiřic. Na-

sazení trvalo od 15.9. 1944 do konce války.

Ruští zajatci v naší obci.

V únoru 1945 byla celá východní fronta v pohybu. Ustupující Němci brali s sebou transporty zajatců. Tyto transporty procházely po silnici Pardubice - Hradec Králové. Nocovaly ve stodolách, ve vesnicích podél této silnice. Po okolí se konaly sbírky ve prospěch těchto zajatců. Asi 10. února se jeli podívat do těchto obcí Frant. Kalhous z Hrádku č. 45 a Čeněk Zumr. Druhý den se konala také v naší obci sbírka, na kterou přispěla většina občanů, třebas někteří dali z mála. Sebralo se tolik darů, že to odvezli na 2 fůrách. Byly to hlavně potraviny, prádlo, šatstvo a boty. Odvoz obstarali Hrubý Josef č. 30 a Hrubý Josef č. 15 za doprovodu Frant. Kalhouse, Čeňka Zumra a Anny Němečkové.

Zajatci byli v zuboženém stavu, vyhladlí, roztrhaní a vysílení. Když viděli, že jsou mezi přáteli, četní z nich v nestřežené chvíli utekli. Jedna taková skupina, která uprchla v Opatovicích, se objevila v sousedství naší obce, v lese Rozkoši. Tam byli schováni v seníku, zřízeném lesní správou ſy Explosia na krmení lesní zvěře.

Do boudy přišlo celkem 11 zajatců. (xx) 2 z nich sami odešli neznámo kam. 3 převedl Urban z Bohdanče směrem na Ostravu. Zbylo jich tedy 6. Zajatci přicházeli v noci do vesnice a sháněli chléb a sůl.

(xx) 5 převedl p. Urban z Bohdanče do Pardubic. x

(Urch: (5 v Valovicích)

x Při provůrce kroniky doplněna v r. 1974 výpovědí p. Václava Byrtuského.

Co vyprávěli občané o prvním setkání se zajatci.

Jumr Čeněk: V polovině února 1945 večer přišla ke mně sousedka Růžena Pleskotová a říkala, že u jejich vrat jsou nějací muži a chtějí chléb a sůl. Jmenovaná nevěděla, zdali jim může něco dát. Šel jsem se tedy podívat. Muži byli už před naším domem. Zjistil jsem, že to jsou ruští zajatci. Dostali jídlo nejen od sousedky Pleskotové, ale též ode mne a od rodiny Františka Kalhouse. Frant. Kalhous pro ně sehnal potravu i v jiných stavením. Po několik dalších dní byli zajatci ještě schováni v seníku. Tam jsme jim nosili jídlo. Chodili jsme za nimi v noci a měli jsme smluvené znamení: kosí zapískání. O potravu byla koncem války nouze a tak bylo třeba, aby na stravování zajatců přispívali další občané.

Frant. Kalhous: Koncem února 1945 jsem se dověděl, že německé vojsko má konat prohlídku lesa v Rozkoši. Proto jsem odvedl zajatce do svého domu č. 45 a ukryl jsem je na půdě. Bylo to spojeno se značným nebezpečím, ale válečná situace brala rychlý spád, vše dobře skončilo. Zajatce jsme ostříhali, oholili, sehnali jsme prádlo, vše vyprali, zkrátka dali jsme je do pořádku. Zůstali u nás až do května. Když se blížil konec války, konali s Frant. Kalhousem záškodnické práce. Za pomoci střelmistra Beneše byly získány ze střelnice fy Explosia kulomety, pušky, pistole a střelivo. Podél trati Rosice-Hradec Král. byly přestřihovány dráty. Od poloviny dubna se už ne-

skrývali, pohybovali se volně v obci a někteří se zdržovali také v jiných domech u místních občanů.

Po příjezdu Sovětské armády přidali se ke svým soudruhům. Při rozloučení konala se v domě č. 45 srdečná slavnost.

Václav Horák č. 3: V stohu pana Hrubého se přechodně schovávali zajatci. Večer přicházeli a žádali o jídlo. Potom odcházeli východním směrem naproti frontě.

Zvláště se pamatuji, že jednou večer, asi v červenci 1944, přišli ke mně do stavení 2 muži. Byli to zřejmě parašutisté, byli oblečeni do kombinéz a byli vybaveni vysílacími stanicemi. Jeden byl Čech, žádal jídlo. Druhý vůbec nepromluvil. Když dostali najíst, odešli.

Frant. Šťurmová č. 24: Nejdříve jsem se dověděla o přítomnosti zajatců od Vašíčků, kde v noci ťukali a žádali jídlo. Náš děda s p. Dospíšilem jim nosili jídlo do lesa. Každá rodina vařila jeden den. Později chodili do stavení. Když jsme jim dali koláče, polykali je, ani je nekousali.

<u>Správa obce.</u>

Správu obce během války vedlo obecní zastupitelstvo v čele se starostou. Starostou byl Frant. Hrubý č. 5. Administrativní práce za něho konal jeho syn František Hrubý.

Konec války.

V sobotu 5. května 1945 v poledne dověděli se občané zdejší obce z rozhlasu o začátku povstání v Praze. V obci byl průběh povstání sledován u rozhlasových přijímačů. Radio bylo zapnuto ve dne v noci. V obci se v době povstání nestaly žádné pozoruhodné události.

Ustavení revolučního národního výboru.

Ustavující schůze revolučního národního výboru se konala 7. května 1945 v bytě u Hrubých č. 5. Prvním předsedou byl František Hrubý ml. z č. 5. Ostatní členové: Doležal Jos. č. 52, Konečný Jos. č. 17, Bydžovský Václav č. 32, Benedik Jan č. 53, Josef Kalhous č. 38, Václav Vlasák č. 31, František Sotona č. 36, Vincenc Šejnoha č. 58, Fraut. Kalhous č. 45, Hrubý Fraut. č. 1, Kospíšil Eduard č. 7, Němeček Václav č. 44.

Po skončení války byly konány schůze v hostinci u Horáků č. 3. Když koncem září 1945 odešel Fraut. Hrubý za zaměstnáním do Berouna, byl zvolen předsedou MNV Josef Konečný č. 17.

Rudá armáda v naší obci.

9. května přijela do naší obce menší skupina příslušníků Sovětské armády. Zastavili se v č. 45 u Zumrů a Kalhousů. Byli pohoštěni, druhý den odjeli směrem na Prahu. Vojsko bylo všude srdečně a s nadšením vítáno. Lidé měli velkou radost, že je konec války.

Další vojáci Rudé armády přišli do naší obce po 10. květnu. Tábořili u křížku před č.2. Kuchyň měli na dvoře u Hrubých č.1. Spali většinou v domech u občanů. Pobyli v obci asi 2 dny. Pak odjeli.

O několik dní později přijeli do obce tankisté. Tábořili na louce u Památného dubu. Byli v obci asi týden. Důstojníci bydleli u Bydžovských, kde také vařili.

Založení K.S.Č.

Místní organisace K.S.Č. byla založena v květnu 1945. Před ustavující schůzí se sešli zakládající členové v bytě u Fran. Kalhouse v č. 45, kde projednali podrobnosti. Ustavující schůze se konala 26. května 1945 v hostinci u Horáků. Schůze trvala do 1,30 hod. Frant. Kalhous zastával funkci předsedy asi 5 měsíců. Po něm převzal předsednictví Čeněk Zumr z Hrádku č. 45.

Vyznamenání Fran. Kalhouse.

Za odbojovou činnost proti okupantům byla Fran. Kalhousovi z Hrádku č. 45 udělena medaile s nápisem: „Za věrnost 1939-1945." Věnování zní: „Za účast v druhém národním odboji uděluji Vám Pamětní odznak druhého národního odboje. V Praze 9.5.1950, číslo matriky 8725." Věnování je vlastnoručně podepsáno ministrem Václavem Noskem.

Osidlování pohraničí.

V l. 1945-46 odešly z obce do pohraničí tyto rodiny: Josef Štefan, dělník, č. 51. Šestičlenná rodina přesídlila do Komárova, okres Dvůr Králové n. L.

Bedřich Forštík, rolník, č. 13. Čtyřčlenná rodina se odstěhovala do Lesiny (Hard), okres Cheb.
Frant. Dočekal, dělník, č. 50. Čtyřčlenná rodina našla nový domov v Brné-Střekově, okres Ústí n. L.
Anna Špačková z č. 52. Vrátila se se synem na místo, odkud přišli v roce 1938, do Trutnova.
Josef Perný, rolník, č. 36. Osmičlenná rodina přesídlila do České Vsi, okres Jablonné pod Ještědem.
Bedřich Polák, dělník, č. 61. Tříčlenná rodina se přestěhovala do Nových Dvorů, okres Trutnov.
František Bažant, dělník, č. 11. Tříčlenná rodina přesídlila do České Lípy. (Odešel až vr. 1947 neb 1948).
Vincenc Šejnoha, zedník, č. 58. Pětičlenná rodina se přestěhovala do Janovic, okres Broumov.
Bohuslav Hejský z č. 62 odešel s manželkou do Ústí n. L.
Josef Liček, dělník, č. 26. Čtyřčlenná rodina se usadila v okrese Trutnov.
Vladimír Frýda, elektrikář, č. 4. Tříčlenná rodina odešla do České Lípy.
Václav Němeček, dělník, č. 44. Šestičlenná rodina přesídlila do Liberce.
Bohuslav Nechvíle, dělník, č. 19. Čtyřčlenná rodina se odstěhovala do Liberce.
Celkem odešlo do pohraničí 53 osob. Někteří z nich (např. Šejnohovi) se později vrátili.

Stavba vodní nádrže.

Jediný větší zdroj vody byla louž uprostřed obce. Poněvadž v létě vysychala, bylo nebezpečí, že v případě po-

žáru nebude voda k hašení. V roce 1947 se rozhodl MNV vybudovat na tomto místě zděnou vodní nádrž. Projekt počítal s nákladem 480.000 Kčs. Byla získána státní subvence 85%, zbytek měla hradit obec.

S prací bylo započato na podzim r. 1947, hlavní práce se konaly na jaře r. 1948. Úprava terénu pomocí lopat a koleček postupovala pomalu. Proto zajistil předseda s. Končený buldozer, který zapůjčil vojenský útvar z Pardubic-letiště. Vojáci provedli úpravu země za sobotu odpoledne a neděli dopoledne. Nádrž byla částí vyzděna, potom však zájem o práci ochabl a v roce 1949 se vůbec nepokračovalo.

Dokončení stavby nádrže bylo provedeno v roce 1950 po reorganisaci MNV. Rada MNV v čele se s. Rejmonem zajistila od KNV finanční úhradu na brigádnické práce. Občané pracovali na dokončení nádrže po večerech a o nedělích - od srpna 1950 a v prosinci byla práce skončena.

Zřízení místního rozhlasu.

Až do r. 1950 vyhlašoval zprávy v obci obecní sluha Josef Vyčítal. Obešel s bubnem celou ves, na několika místech zabubnoval a přečetl zprávy.

V r. 1950 zakoupil a zřídil MNV v obci místní rozhlas. Ústředna byla v úřadovně MNV. Když se poprvé vysílalo, zabubnoval Josef Vyčítal na buben do rozhlasu. Zakončil tak svou dlouholetou činnost. Buben ustoupil modernímu technickému prostředku.

Pomník padlým ve válce.

Deska padlým v 1. světové válce byla až do r. 1939 umístěna na škole. Za okupace musela být odstraněna. Byla ukryta na hřbitově. Po válce nebyla už vrácena na původní místo. Obec za spolupráce všech občanů postavila pomník, do kterého byla deska zasazena. Slavnost odhalení pomníku se konala v létě 1946.

Správa obce. Reorganisace MNV.

V r. 1950 byla provedena reorganisace MNV. Složení nového MNV bylo navrženo Nár. frontou a schváleno na veřejné schůzi všeho občanstva v hostinci u Horáků. Předsedou byl zvolen František Rejmont. Členové rady: Kosina Frant., Vašíček Jan, Hybský Oldřich, Oleskot Miloslav, Doležal Jos. st.

Volby do MNV v roce 1954.

Ve volbách 16. května 1954, které se konaly v hostinci u Horáků, byl zvolen 9členný MNV: František Bajer, Josef Doležal ml., Jiří Hlaváček, Oldřich Hybský, František Kosina, Miloslav Oleskot, Jiří Polák, František Rejmont, Jan Vašíček.

Ustavující schůze se konala 24. května. Předsedou byl zvolen Frant. Rejmont, tajemníkem Josef Doležal ml. Předsedové komisí: Zemědělská: Jiří Polák. - Finanční: Miloslav Oleskot. - Pro výstavbu: Jan Vašíček. - Kulturní: Oldřich Hybský.

Volby do národních výborů v r. 1957.

Příprava voleb: Ke květnovým volbám do národních výborů byli navrženi tito kandidáti NF:

Do místního národního výboru:

1. Akrman Josef, tovární hasič, Hrádek č. 28.
2. Bendák František, úředník, Hrádek č. 46.
3. Bydžovský Josef, tesař, Hrádek č. 32.
4. Douda Josef, tovární hasič, Hrádek č. 34.
5. Hybský Oldřich, řed. školy, Hrádek č. 42.
6. Kouřil Bohuslav, rolník, Hrádek č. 1.
7. Pleskot Miloslav, tesař, Hrádek č. 12.
8. Polák Jiří, úředník, Hrádek č. 57.
9. Rejmont František, dělník, Hrádek č. 13.
10. Schejbal Josef, stát. úředník, Hrádek č. 45.
11. Vírt Josef, dělník, Hrádek č. 10.

Kandidát do okresního národního výboru:

Šulc Josef, zaměstnanec stavebního dozoru v n. p. Synthesia. Kandiduje za obvod Doubravice - Hrádek - Pohránov.

Kandidát do krajského národního výboru:

Ing. Pekáň Miloslav, ředitel n. p. Východočeské chemické závody Rybitví.

Všichni kandidáti byli představeni občanstvu na veřejné schůzi dne 11. 4. 1957. Občané byli současně seznámeni s volebními programy jednotlivých národních výborů.

Průběh voleb: Volby se konaly v neděli 19. května 1957 ve

škole. Zástupcem okresní volební komise byl s. Miloslav Konář z ONV Pardubice. První voliče přivítali pionýři kyticemi květů. Prvým voličem byl Václav Pleskot z Hrádku č. 12. Volby probíhaly klidně a většina voličů volila manifestačně. Účast voličů téměř 100%.

Výsledky voleb: Všichni navržení kandidáti byli zvoleni velkou většinou hlasů.
Kandidáti do MNV obdrželi průměrně 95,5% hlasů.
Kandidát do ONV obdržel 98% hlasů.
Kandidát do KNV obdržel 99% hlasů.

Ustavující schůze nově zvoleného MNV:
Konala se v hostinci Jednota. Zvoleni byli následující funkcionáři:
Předseda MNV: Bendák František.
Tajemník MNV: Volák Jiří.
Další členové rady: Virt Josef, Rejmont Fr., Pleskot Mil.
Předseda zemědělské komise: Akrman Josef.
Předseda kulturní komise: Douda Josef.
Předseda finanční komise: Schejbal Josef.
Pokladník: Pleskot Miloslav.
Předseda komise pro výstavbu: Bydžovský Josef.

Založení JZD.

Nábor do JZD byl v obci prováděn několikrát v minulých letech, vždy jako jednorázová akce. Do obce přicházeli dělníci z patronátního závodu, s místními funkcionáři utvořili agitační skupiny a navštěvovali země-

dělce. Tyto nábory se však nesetkaly s kladným výsledkem. Zemědělci nechtěli dlouho o založení JZD slyšet. Když v létě 1957 přicházely zprávy, že do některé obce na zdejším okrese přijeli agitátoři a založili JZD, bylo zde velmi rozšířené mínění, že se to v Hrádku nepodaří, že zde nejsou podmínky, špatná bonita půdy, že si to každý stačí obdělat, atd.

⊗:
1. Kolín-OV KSČ,
2. Rálišč.
3. Pecka
4. Kremina (VCHZ)
5. Šetina

Počátkem září přišla do obce pětičlenná agitační skupina, vyslaná ONV.⊗ Navštívili postupně všechny zemědělce - některé několikrát - a asi za 4 dny měli přihlášky ode všech zemědělců v obci podepsané. Členové navštěvovali zemědělce sami, místní funkcionáři jim jen dávali informace.

Ustavující schůze.

Ustavující schůze nově založeného JZD se konala v úterý 10. září 1957 ve 20 hodin v hostinci Jednota. Sál byl slavnostně vyzdoben členy agitačního kolektivu. Výzdobu kresbami provedl malíř s. Pětioký, člen agitační skupiny. Schůze se zúčastnila téměř celá obec. Noví družstevníci zasedli k řadě stolů uprostřed sálu. Jako hosté se zúčastnili: s. B. Jirousová, náměstek předsedy ONV, s. Kvasnička za zemědělský odbor ONV, zástupci patronátního závodu (4. cech fy Synthesia).

Schůzi zahájil a řídil předseda MNV s. Frant. Bendák. Na různé dotazy družstevníků odpovídal s. Kvasnička. Zvoleni byli:
Předsedou JZD: Bohuslav Konůr, Hrádek č. 1.

Členové představenstva: Josef Hrubý čp. 15, Václav Horák, Anna Svatoňová.
Předseda revisní komise: Frant. Hrubý č.1.
Pokladník: Josef Virt.
Účetním družstva byl dodatečně zvolen Frant. Hrubý z Okrasenice. (Pochází z Hrádku č.5. Do obce dojížděl.)
Schůze měla klidný, slavnostní průběh. Po jejím zakončení se konala taneční zábava. Účastníci se teprve k ránu pozcházeli do svých domovů.
První společnou prací družstevníků bylo setí ječmínku 13. září 1957.
Svod dobytka do společných stájí byl proveden k 1. lednu 1958.

Seznam hospodářství, z kterých vzniklo družstvo:

		čp.	Výměra ha x	Počet osob
1.	Hrubý František	1	14,30	2
2.	Koníř Bohuslav	1	4,73	2
3.	Hrubý František	2	11,–	1
4.	Horák Václav	3	4,97	2
5.	Hrubý František	5	1,68	1
6.	Havelka Václav	9	7,–	2
7.	Virt František	10	6,76	3
8.	Šafaříková Božena	14	2,96	1
9.	Hrubý Josef	15	11,05	2
10.	Borok Václav	16	7,20	2
11.	Konečná Anežka	17	2,60	1
12.	Kudrnová Jiřina	18	2,99	1

x Výpočet z přihlášek do družstva.

		čp.	Výměra ha	Počet osob
13.	Šakařová Marie	19	1,25	1
14.	Bažantová Anežka	20	2,53	1
15.	Šturma Bohumil	24	8,-	2
16.	Veverka Václav	25	1,58	1
17.	Kramář Josef	27	4,81	2
18.	Akrmanová Milena	28	1,60	1
19.	Kosinová Anna	29	1,44	1
20.	Hrubá Albína	30	4,55	1
21.	Vlasáková Marie	31	3,07	1
22.	Bydžovská Antonie	32	1,37	1
23.	Vašíčková Růžena	33	2,35	1
24.	Douda Albín	34	5,30	2
25.	Soukupová Otilie	37	3,22	1
26.	Kalhousová Anna	38	2,86	1
27.	Hrubá Marie	41	3,25	1
28.	Bendák Jan	46	3,47	2
29.	Svatoňová Anna	47	3,40	1
30.	Vinklerová Božena	50	0,65	1
	Celkem		131,94	42

V době založení družstva byl:
Nejstarší družstevník: František Hrubý č.5 78 let.
Nejmladší družstevník: Marie Ledvinková č.27 22 let.
Průměrný věk družstevníků: 49 let.

Obchody.
Za války a v době poválečné byly v obci 2 obchody

smíšeným zbožím: Albína Hrubá č. 30 a Antonie Bajerová č. 64. Začátkem roku 1950 byly oba obchody uzavřeny. Měsíc se neprodávalo. Asi od 1. března 1950 byla otevřena prodejna Jednota v č. 30. V krámě se vystřídalo několik vedoucích. Od 15. 11. 1954 se stala vedoucí prodejny Božena Rejmontová z Hrádku č. 13.

Hostince.

V obci byly 2 hostince: u Havelků č. 35 a u Horáků č. 3. U Horáků se konaly většinou schůze. U Havelků byl sál. Pořádaly se tam taneční zábavy a filmová představení. Po uzavření obou hostinců převzala Havelkův hostinec Jednota. Prvním vedoucím byl od 1. 5. 1956 p. Čeněk Zumr z Hrádku č. 45. Prodával až do svého onemocnění. Od 15. 12. 1958 prodává v hostinci Marta Klinkáčková. Přistěhovala se do obce s manželem a dcerou. Bydleli zpočátku v hostinci. Pro nezpůsobilost bytu se přestěhovali v únoru 1959 k Hrubým č. 2.

Poslední obuvník.

U Machačů v č. 11 bydlel obuvník Josef Kalivoda. Opravoval obuv a zhotovoval i nové boty. Pracoval ručně. Ve válce měl hodně práce. Vyráběl zejména dámské holinky, které byly tehdy moderní. Po válce – asi v roce 1947 – se odstěhoval do Srchu, kde koupil domek. Tak zmizel z obce poslední obuvník. Lidé si kupovali obuv hotovou v obchodech a také opravy jim obstarávala „Obnova" v Pardubicích.

Krádež v prodejně Jednota.

V noci z 21. na 22. června 1958 (ze soboty na neděli) se vloupali do prodejny Jednota v č. 30 zloději. Rozbili okno, vypáčili okenici a odcizili zboží v hodnotě 4.000 Kčs.

Ráno nikdo nezpozoroval, že je u krámu rozbité okno, ačkoliv v blízkosti stála bouda pro sběr mléka a mnoho občanů šlo kolem. Krádež zpozorovala vedoucí obchodu v neděli dopoledne, když šla do chladničky pro maso, které si tam v sobotu schovala. Zloději byli asi během 14 dnů vypátráni a odsouzeni.

Výbuch v Semtíně.

Kolem 1 hodiny v noci na pondělí 17. února 1958 došlo v Semtíně k výbuchu. Následovaly 3 otřesy po 20 minutách, z nich druhý byl nejsilnější. Hořící plyny ozářily obec červeným světlem. Lidé vybíhali z domů a pozorovali, co se děje. Škody v obci, v porovnání s dřívějšími výbuchy, nebyly velké. Komise, která následujícího dne prováděla soupis škod, neměla velkou práci. Ve 12 domech byla rozbita okna a na 2 místech byly nepatrně poškozeny střechy. Ve škole byla rozbita 1 okenní tabule.

Poměrně malé škody ve zdejší obci si lidé vysvětlovali tím, že v době výbuchu vál silný západní vítr, který sílu exploze strhl jiným směrem - na Doubravici.

Počet obyvatel v obci.

Podle záznamů o výdeji potravinových lístků bylo

v obci v září 1945 290 obyvatel, v lednu 1951 266 obyvatel.

Výsledky hospodaření JZD Hrádek v roce 1958.

Rostlinná výroba:

Plodina	Výměra	Sklizeň	Hektar. výnos	
Pšenice	6,26	90,46	14,4	
Žito	22,-	411,51	18,6	
Oves	13,-	219,-	16,8	
Ječmen	5,40	65,-	13,-	
Cukrovka	4,50	1196,-	250,-	
Heřmánek	0,40	2,20	5,-	
Brambory	10,-	730,-	73,-	
Jetel	5,-	125,-	25,-	na semeno
Kukuřice	1,-	600,-	600,-	na zeleno
Louky	28,-	1240,-	44,-	
Dodávky v rostlinné výrobě byly splněny na 100%				

Plnění dodávkových povinností v živočišné výrobě:

	Předpis: kg	Splněno: kg
Hovězí maso	8003	7434
Hovězí maso - stát. nákup	2200	2213
Vepřové maso	6186	6218
Vepř. maso - státní nákup	4815	2176
Mléko	39500	40894
Mléko - státní nákup	32800	17100

Zástav skotu: 102 kusy. Zástav krav: 50 kusů.
Roční dojivost na kráva: 1.250 litrů.
Odchov selat na 1 prasnici: 7 kusů.
Stav slepic: 351 kusů, kohoutů: 7.

Příjmy družstva: 362.842 Kčs.
Na pracovní jednotky bylo vyplaceno:
Výše prac. jednotky - plán 12,- Kčs, vyplaceno 8,- Kčs.
Naturál. dávky na PJ: 25 dkg žita, 25 dkg pšenice, 10 dkg ovsa, 75 dkg brambor.

ROK 1960

Sloučení družstev.

Nejvýznamnější událostí letošního roku bylo sloučení družstev. Když došlo k zrušení státních traktorových stanic a k prodeji strojů jednotným zemědělským družstvům, bylo zřejmé, že by velké stroje v malých JZD nebyly využity a některé dražší stroje by si malá družstva nemohla koupit. Proto bylo připravováno sloučení malých JZD ve větší celky. Družstvo Hrádek se mělo sloučit s družstvy v Pohránově a Srchu.

Při první schůzi se však většina přítomných vyslovila proti sloučení. Poněvadž na této schůzi byla malá účast, byl o několik dní později poslán oběžník, ve kterém se měli členové k sloučení vyjádřit písemně. Při tomto hlasování se většina družstevníků vyjádřila pro sloučení družstev.

Ustavující schůze JZD Rozkvět.

Konala se 20. února 1960 v hostinci v Srchu. Členové JZD Hrádek, Pohránov a Srch se usnesli, že z dosavadních tří JZD utvoří jedno družstvo. Sloučení bylo odhlasováno všemi hlasy přítomných. Tím se stala družstva

jedním celkem s názvem „JZD Rozkvět".
Volba společného představenstva a revisní komise:
Předseda: dr. Josef Kučera.
Představenstvo:
Za Srch: Červený, Pavelková, Jaroš, Pithart.
Za Hrádek: Anežka Konečná, Bohumil Šturma.
Za Pohránov: Schejbal, Špinc.

Revisní komise: Pithart Jos., Douda Albín, Zavřel Oldřich,
Suchánek Josef.
Agronom: inž. Josef Pultar
Zootechnik (hlavní): Josef Topič.
Zootechnik pro Srch: Josef Červený
Skupináři: pro Srch: Adolf Jaroš
pro Hrádek a Pohránov: Bohumil Šturma.

Výměra půdy:

	Zeměd. půda	Z toho orná půda
Hrádek	133,- ha	106,-
Pohránov	118,17	83,71
Srch	255,-	232,-
Sloučené družstvo	506,17	421,71

Stavy dobytka:

	Dojnice	Mladý hov. dobytek	Prasnice	Vepřů
Srch	84	101	30	83
Hrádek	46	60	20	58
Pohránov	29	47	17	45
Slouč. družstvo	159	208	67	186

	Selat	Koní	Hříbat	Drůbeže
Srch	80	17	3	561
Hrádek	18	14	1	381
Pohránov	43	10	4	395
Slouč. družstvo	141	41	8	1337

Výsledky plnění hospod. úkolů v JZD Hrádek v r. 1959.

Živočišná výroba:

	Úkol	Dodáno	Plnění
Hovězí maso	104 q	119,25 q	115%
Vepřové maso	95 q	98,79 q	104%
Mléko	75.000 l	46.506 l	61%
Vejce	41.000	37.039	90%

Největším nedostatkem byla výroba mléka, která značně ovlivnila výši pracovní jednotky (sníž. o 4 Kčs). Hlavní příčina neplnění je v tom, že dojnice nebyly společně ustájeny.

Rostlinná výroba byla splněna úspěšně.

Plán pracovních jednotek	15.256 prac. jednotek
Skutečně vyčerpáno	15.548 prac. jednotek
Plánované náklady	162.200 Kčs
Skutečně vyčerpáno	241.131 Kčs, přečerp. 78.931 Kčs

Plánovaná jednotka 14,05 Kčs klesla na 11,40 Kčs včetně naturálií.

Výroční členská schůze MO KSČ.

Konala se v neděli 7. února 1960 od 14 hod. v hostinci Jednota. Za okresní výbor KSČ byl přítomen s. Holický. Byla to první společná schůze místních organisací v Hrádku a Pohránově, na které bylo projednáno a schváleno sloučení obou místních organisací. Na schůzi byl zvolen tento nový výbor:
Předseda: Frant. Rejmont z Hrádku č. 13.
Další členové: Oldřich Závřel, Frant. Sekejbal, oba z Pohránova. Drah. Hlaváček, Josef Šafařík, Frant. Stavěl, Miroslav Pleskot, Josef Konečný, všichni z Hrádku.
Náhradníci: Jos. Doležal st., Zd. Bajer.
Po sloučení JZD došlo k změně. MO Pohránov se připojila k Srchu a MO Hrádek byla opět samostatná.

Volby do NS, KNV, ONV a MNV.

Před volbami se jednalo o sloučení obcí. Bylo uvažováno o těchto možnostech:
a) Budou sloučeny obce Srch-Pohránov-Hrádek.
b) Budou sloučeny obce Hrádek-Pohránov.
c) Hrádek zůstane samostatnou obcí.
Nakonec občané rozhodli, že Hrádek zůstane samostatnou obcí, i když bylo z úředních míst naznačeno, že v budoucnu dojde ke sloučení všech tří obcí, protože se už předtím sloučila JZD.

Příprava voleb.

K volbám byli navrženi tito kandidáti NF:
Do místního nar. výboru:

1. František Bendák	38 roků	učitel
2. Josef Doležal	29 roků	elektrotechnik
3. Josef Douda	28 roků	pozdrnčík

4. Oldřich Hybský	48 roků	učitel
5. František Kosina	47 roků	dělník
6. Miloslav Pleskot	33 roků	mistr
7. František Rejmont	45 roků	zámečník
8. Marie Stavělová	48 roků	v domácnosti
9. Marie Šafaříková	54 roků	v domácnosti
10. Jiří Polák	roků	úředník
11. Bohumil Šturma	40 roků	člen JZD
12. Josef Virt	41 roků	dělník
13. Václav Valenta	30 roků	úředník

Do Národního shromáždění:

Josef Zvára	54 roků	Pracovník KV KSČ Hradec Král.

Do krajského národního výboru:

Inž. Vladimír Pleskot	31 roků	Vedoucí teplárny n.p. VCHZ Synthesia Semtín

Do okresního národního výboru:

Vladimír Půhonný	30 roků	okresní prokurátor

Všichni kandidáti byli představeni občanstvu na veřejné schůzi. Občané byli současně seznámeni s volebními programy jednotlivých národních výborů.

Průběh voleb.

Volby se konaly v neděli 12. června 1960 v úřadovně MNV (č. 62). Zástupcem okresní volební komise byl s. Stanislav Klofanda z ONV. Volby probíhaly klidně a téměř všichni voliči volili manifestačně. Účast voličů 100%. Volilo

všech 190 zapsaných voličů. V 10 hodin dopoledne měli všichni voliči odvoleno, přestože volební místnost byla otevřena do 18 hodin.

Výsledky voleb:

Kandidáti do NS, KNV a ONV obdrželi plných 100% hlasů.
Kandidáti do MNV: 11 kandidátů obdrželo 190 = 100% hlasů
2 kandidáti obdrželi 189 hlasů.

Ustavující schůze MNV:

Konala se v úřadovně MNV dne 24. června. Zvoleni byli následující funkcionáři:
Předseda MNV: František Bendák.
Tajemník MNV: Jiří Polák.
Další členové rady: Josef Doležal, Josef Douda, Miloslav Pleskot, František Rejmont, Václav Valenta, Josef Virt.
Předseda zemědělské komise: Josef Virt.
Předseda kulturní komise: Václav Valenta.
Předseda finanční komise: Josef Doležal.
Pokladník: Miloslav Pleskot.
Předseda komise pro výstavbu: Miloslav Pleskot.
Předseda komise bezpečnostní: František Rejmont.

Meliorace s drnem.

O průběhu meliorací otiskly noviny pardub. okresu „Září" dne 10.5. 1960 následující zprávu:
Dlouho si lámali odborní pracovníci i družstevníci v Hrádku hlavu nad melioracemi. Příkop, který tu byl založen již před 70 lety a od té doby nebyl

nikdy pročištěn, přirozeně nestačil všechnu vodu odvést, pole byla dlouho zamokřená a nedovolila družstevníkům, aby je mohli včas a řádně obdělávat. Písčitý terén rovněž ztěžoval práci na výkopech. Stačilo kousek příkopu vyhazet a hned za lopatou se písek sypal zpátky.

A přece si poradili. Nenechávali příkopy holé, ale nařezali kousky drnů a pěkně jeden vedle druhého je kladli na dno příkopu a na jeho kraje. Pro jistotu je ještě přibili dřevěnými hřeby, které drn zadrží po doba, než tráva řádně zakoření.

Odpadový příkop vede až do Rajské struhy, přes celý katastr obce, a měří 1.225 metrů. Pole jsou drenovaná a již dnes z jednotlivých drenážek, které do hlavního ústí, odtéká pramének čisté vody. Meliorace v tomto JZD jsou akcí většinou brigádníků z VCHZ. Pravidelně sem přijíždějí, aby pomohli družstevníkům při zúrodňování polí.

Železniční neštěstí.

V polovině listopadu byli občané zdejší obce hluboce vzrušeni velkým železničním neštěstím, které se stalo na trati u obce Stéblové.

Asi v 18 hodin dne 14. listopadu 1960 došlo za husté mlhy ke srážce dvou osobních vlaků. Při neštěstí přišlo o život 110 lidí a dalších 106 bylo zraněno. Zranění byli převezeni do nemocnic v Pardubicích a Hradci Králové. Příčina neštěstí spočívala v hrubém porušení základních pravidel železničního provozu.

Neštěstí zasáhlo i rodinu Josefa Doudy z Hrádku.

Při srážce zahynul jejich 28 letý syn Zdeněk Douda. Byl na návštěvě u rodičů v Hrádku a jel vlakem z Doubravice do Čeperky, kde byl ženat. Pohřeb se konal v Čeperce v sobotu 19. listopadu ve 13 hodin. Byl to společný pohřeb 13 obětí z Čeperky za účasti velkého počtu lidstva. Smutnému loučení byli přítomni četní občané z naší obce.

Svatby.

1. Dáša Šotonová z Hrádku a Miloslav Štěhno z Pohránova. Svatba se konala 9. 7. 1960.
2. Věra Svatoňová z Hrádku a Milan Voženílek z Ohrazenic. Svatbu měli 27. 8. 1960 v Praze.
3. Václav Vinkler z Hrádku a Květuše Jindrová, učitelka z Pardubic. Svatek slavili 16. 4. 1960.
4. Bohumil Vávra z Hrádku a Stáša Brendlová z Rybitví. Svatba byla 28. 12. 1960.
5. Jana Vindrlová, Boudy a Josef Kos z Doubravice. Svatbu měli 23. 7. 1960.
6. Josef Douda z Hrádku a Drahoslava Kalkousová ze Živanic. Svatbu slavili 8. 8. 1960.
7. Jindřiška Bažantová z Hrádku a Ladislav Benda z Dražkova. Svatba se konala 1. 10. 1960.

Úmrtí.

1. Josef Klusáček, důchodce, zemřel 21. 10. 1960 ve věku 84 let. Pohřeb se konal 25. 10. v krematoriu v Pardubicích.
2. Anastazie Racková z Hrádku č. 13, zemřela 11. 11. 1960 ve věku 75 let. Pohřeb se konal 15. 11. na místní hřbitov.
3. Josef Hrubý, člen JZD z Hrádku č. 15 zemřel po dlouhé nemoci dne 19. 11. 1960 ve věku 56 let. Pohřeb se konal 23. 11. na místní hřbitov.

Rozpočet obce Hrádku na rok 1960:

Příjmy:

1. Místní daně a poplatky	6.100
2. Z funkční a správní činnosti	1.200
3. Daň zemědělská	33.000
4. Příděly z vyššího rozpočtu	3.700
Plánované příjmy	44.000 Kčs

Výdání:

1. Zemědělství	1.200
2. Místní hospodářství	1.300
3. Školství	6.000
4. Osvětová činnost	2.000
5. Vnitřní správa	12.500
6. Sociální zabezpečení	1.000
7. Zvelebení obce	20.000
Plánované výdaje	44.000 Kčs

Stavba hasičské zbrojnice.

Požárníci obdrželi před časem starší nákladní auto a novou motorovou stříkačku. Stará zbrojnice však na to nestačila. Bylo nutno vystavět novou. Z akce „Z" byla postavena nová zbrojnice velikosti 5 x 12 m. Se stavbou se začalo v červnu a do zimy byla práce hotová.

Staré zbrojnice používá prodejna Jednota jako skladiště.

ROK 1961

Politický a veřejný život.

Politicky řídila obec místní organisace Komunistické strany Československa. Měla 14 členů místních a 30 registrovaných (bydlí v obci, pracují v závodech).

Výroční členská schůze MO KSČ se konala v neděli 12. února 1961 ve 14 hodin v úřadovně MNV. Za okresní výbor KSČ byl přítomen s. Široký. Na schůzi byl zvolen tento nový výbor: Předseda: Rejmont František. Další členové: Akrman Josef, Bajer Zdeněk, Vávra Boh., Šafařík Jos., Hlaváček Drah., Benádik Jan, Hlaváček Jiří, Šafařík Václav a Schejbal Josef.

Správa obce.

Ve složení MNV, jak byl zvolen ve volbách v r. 1960, nenastala žádná změna.

Rekonstrukce elektrické sítě.

Dosavadní elektrická síť v obci nevyhovovala. Dráty byly ze železa, z doby válečné, značně prezivělé.

Byla proto provedena celková rekonstrukce. Celou síť

strhli a nahradili novou, vedenou po nástřešácích a betonových sloupech. Natažen byl ocelohliníkový drát. Na každém obytném domě byla zhotovena nová přípojka se svodem do Fejfarovy skříňky na náklad majitele sítě. Rozvod od této skříňky byl pořízen na náklad majitele domu. Náklad činil v průměru 1.000 Kčs na 1 popisné číslo.

S rekonstrukcí sítě byla prováděna též přestavba veřejného osvětlení. Bylo vedeno po nové síti železohliníkovým drátem, bylo rozšířeno o 4 světla, takže dnešní stav je 19 svítidel. Náklad na rekonstrukci si vyžádala rada MNV od plánovací komise ONV v hodnotě 13.000 Kčs. O tuto částku byla zvýšena položka na invest. výstavbu v obci. Přestavba byla prováděna v měsících březnu až květnu 1961.

Rekonstrukce rozhlasového zařízení.

Současně s přestavbou elektrické sítě bylo nutné provést též generální opravu rozhlasového zařízení. Byly vyměněny reproduktory za dalekonosné a nataženo nové vedení z pozink. drátu. Opravena byla i rozhlasová ústředna, takže rozhlasové zařízení po provedené opravě má výbornou reprodukci a hlasitost. Náklad činil 12.500 Kčs. O tuto částku zvýšil ONV finanční příděl obci z vyššího rozpočtu.

Hospodaření obce v roce 1961.

Příjmy:	1. Daně a poplatky	5.300,-
	2. Z funkční a správní činnosti	1.200,-
	3. Příděl z vyššího rozpočtu	26.200,-
	Příjmy celkem	32.700,- Kčs

Výdání: 1. Zemědělství	1.200,-
2. Místní komunikace	6.000,-
3. Školství	6.000,-
4. Osvětová činnost	1.500,-
5. Vnitřní správa	13.500,-
6. Sociální zabezpečení	1.500,-
7. Místní hospodářství	3.000,-
Výdání celkem	32.700,-

Základní ukazatelé k rozpočtu (opsáno z rozpočtu):

Počet obyvatelstva	260
Výměra zeměděl. půdy	130 ha
Z toho v JZD	129 ha
Soukromě hospod. zeměd.	1 ha
Délka cest ve správě MNV	1,5 km
Počet mostů	2
Počet hřbitovů	1
Délka sítě veřej. osvětlení	1,5 km
Délka rozhlas. vedení	1,5 km
Počet škol	1 (s 20 žáky).

Kulturní poměry.

Kulturní a osvětovou činnost v obci organisovala Osvětová beseda. Složení: správcem byl Oldřich Hybský, hospodářem Josef Doležal ml., za SČSP Jaroslav Konečný, předseda kulturní komise Václav Valenta ml.

Velkou konkurencí kulturní činnosti se staly televizory. Činí jejich lidem zábavu i poučení až do domu. V obci je letos 40 televizorů. To mělo za následek slabé

návštěvy na pořádaných akcích a tím i omezení počtu kulturních pořadů v obci.

Byly zajišťovány většinou akce celostátního významu: oslavy Vítězného února, Mezinárodní den žen, 16. výročí osvobození, Mezinárodní den dětí, 44. výročí VŘR, slavnostní schůze na zakončení Měsíce přátelství.

Taneční zábavy byly čtyři: 1 ples, Kácení májí, pouťová a posvícenská zábava. Pořadatelem zábav byl Československý svaz mládeže a požárníci.

Přednášková činnost: 2 zdravotnické přednášky pořádal Čsokosl. červený kříž, 2 veřejné schůze MO KSČ (o mezinárodní situaci, Výsledky 22. sjezdu KSSS), 1 veřejnou schůzi MNV (Příprava voleb soudců).

Knihovna je umístěna v úřadovně MNV. Počet svazků: . V letošním roce se nepůjčovalo.

Volby soudců.

Významnou součástí úsilí o soustavné prohlubování a zdokonalování naší socialistické demokracie byly volby soudců. Poprvé v historii našeho socialistického zřízení volili naši občané soudce do okresního soudu. Všichni kandidáti byli představeni občanstvu na veřejné schůzi dne 15. listopadu 1961.

Průběh voleb: Volby se konaly v neděli 3. prosince 1961 v úřadovně MNV (č. 62). Zástupcem okresní volební komise byl s. Vávra z ONV Pardubice.

Kandidátka:

Hlasovací lístek

pro volby soudců okresního soudu v Pardubicích.

Volební obvod č. 6 pro volbu soudce z povolání:
Kandidát: Miroslav Dobrý, 32 roků, soudce z povolání.
Volební obvod č. 60 pro volbu soudců, kteří vykonávají svou funkci vedle svého zaměstnání. Kandidáti:
1. Fran. Bartoníček, 33 roků, agronom JZD Polabí, Opatovice n.L.
2. Vojtěch Jílek, 59 roků, vedoucí polesí, Vysoké Chvojno.
3. Ludevít Langa, 34 roků, dělník n.p. VCHZ - Synthesia Semtín.
4. Alois Schejbalová, 54 roků, dělnice, ČSSS Stéblová.
5. Josef Starý, 44 roků, techn. úř., n.p. Pozemní stavby, Pardubice.
6. Josef Šmíd, 48 roků, dělník, n.p. VCHZ - Synthesia Semtín.

Výsledky voleb:
Počet zapsaných voličů: 185.
Počet osob, které volily na legitimaci (s trvalým bydlištěm mimo obec): 7.
Počet odevzdaných platných hlasů: 192
Kandidáti obdrželi: 192 hlasy = 100%.

Svatby:
1. Milena Ryšánková z Havířova IV. a Ladislav Šejnoha, důstojník - letec, z Hrádku č. 58. Svatba se konala dne 11. března 1961 v Praze na Staroměstské radnici.
2. Věra Soukupová z Hrádku č. 37 a Rudolf Šlér z Českého Krumlova. Svatbu měli 10. června 1961.
3. Anna Stavělová z Hrádku č. 56 a Jaroslav Vašíček z Hrádku č. 53. Svatek slavili 30. září 1961.

Narozené děti:
1. Jana Kotová, naroz. 25. ledna 1961 v Hrádku č. 2.

2. Věnuše Vinklerová, naroz. 22.3.1961, Hrádek č.50.
3. Jindřiška Bendová, naroz. 6.4.1961, Hrádek č.20.
4. Josef Douda, naroz. 30.7.1961, Hrádek č.34.
5. Rudolf Šťěr, naroz. 14.11.1961, Hrádek č.37.
6. Jiří Soudek, naroz. 29.7.1961, Hrádek č.23.

Slavnostní vítání narozených dětí.

Sbor pro občanské záležitosti uspořádal v neděli 11.června 1961 v úřadovně MNV slavnostní akt „Vítání do života" narozených dětí. Při slavnosti byly přivítány tyto děti: Hanička Vlasáková, nar. 15.3.1960, Janička Kotová, nar. 25.1.1961, Věnuše Vinklerová, nar. 22.3.1961, Jindřiška Bendová, nar. 6.4.1961.

Úmrtí.

1. František Hrubý, člen SZD, Hrádek č.1, zemřel po těžké nemoci dne 21.7.1961 ve věku 59 let. Pohřeb se konal 25.7.1961 na místní hřbitov.
2. Josefa Vlasáková z Hrádku č.31 zemřela dne 28. prosince 1961 ve věku 80 let. Pohřeb se konal 30.12.1961 na místní hřbitov.

Do obce se přistěhovali.

Květuše Vinklerová, roz. Jindrová, naroz. r. 1937, se přestěhovala 28.2.1961 z Pardubic, Stalingr. nám. 12, do Hrádku č.50. (Vdala se).

Z obce se odstěhovali.

1. Jiří Soudek, nar. r. 1929 s manželkou Marií, roz. Pěškovou a synkem se přestěhovali 30.8.1961 z Hrádku č.23 do

Ohrazenice.

2. Ladislav Benda, nar. r. 1938 s manželkou Jindřiškou, roz. Bažantovou a s dcerou Jindřiškou přesídlili 1. 10. 1961 z Hrádku č. 20 do Moravan.
3. Václav Vinkler, nar. 1936, s manželkou Květuší a dcerkou Věnuší se odstěhovali 17. 5. 1961 z Hrádku č. 50 do Medlešic, okres Chrudim.
4. Anna Novotná, roz. Hrubá, naroz. r. 1935, se odstěhovala 16. 10. 1961 z Hrádku č. 15 do Broumova. (Vdala se).

Změna bytu.

Anna Vašíčková, roz. Stavělová, naroz. r. 1942, přesídlila 24. 11. 1961 z Hrádku č. 56 do Hrádku č. 53. (Vdala se).

ROK 1962

Politický a veřejný život v obci.

Místní organisace KSČ konala výroční členskou schůzi v neděli 25. března 1962 v úřadovně MNV. Za okresní výbor KSČ byl přítomen s. Kudrna. Na schůzi byl zvolen tento nový výbor: Předseda: Josef Akrman. Další členové: Josef Šafařík, Drahomír Hlaváček, Josef Schejbal, František Rejmont, Bohumil Vávra, František Bendák, Oldřich Hybský, Jan Vašíček, Jiří Hlaváček.

Správa obce.

Ve složení MNV, jak byl zvolen ve volbách v r. 1960, nenastala žádná změna.

Kulturní poměry.

Kulturní a osvětovou činnost organisovala Osvětová beseda. V jejím složení nenastala žádná změna. Činnost byla nepříznivě ovlivněna jednak vzrůstajícím počtem televizorů, jednak tím, že kostinec byl několik měsíců uzavřen. Osvětová beseda měla 1 zvukový promítací přístroj zn. Tesla Sound („Madarka"),

zakoupený složkami NF v roce 1957 za 5.000 Kčs. Tento přístroj byl však málo využit, návštěvy na filmových představeních byly velmi slabé.

Byly zajišťovány hlavně akce celostátního významu: Oslava Vítězného února, Mezinárodní den žen, 17. výročí osvobození, 45. výročí VŘSR, odeslání štafety československo-sovětského přátelství. Při oslavách byly promítány celovečerní filmy. Na zakončení Měsíce přátelství se konala beseda s účastníkem zájezdu do SSSR, s. Františkem Kalhousem.

Taneční zábavy byly tři: jeden ples, poutová a posvícenská zábava. Pořadatelem byl ČSM.

Přednášková činnost: 1 zemědělskou přednášku pořádalo SZD, 2 zdravotnické přednášky Československý červený kříž, 1 veřejnou schůzi MO KSČ.

Zájezdy: Jednotné zemědělské družstvo podniklo zájezd do Prahy.

Veřejná knihovna nevyvíjela činnost, nebyl knihovník.

Zásobování obce:

O zásobování obce se starali:

1. Prodejna Jednota v č. 30. Vedoucí prodejny byla od 15. 10. 1959 s. Anděla Soukupová z Hrádku č. 62.
2. Hostinec Jednota v č. 35 byl několik měsíců uzavřen. Od 20. 7. 1962 byl vedoucím prodejny s. Kurt Čada. Bydlil v Semtíně a prodával přijíždět po své pracovní době.

Svatby.

1. Marie Hrubá z Hrádku č. 2 a Ladislav Hruška z Horních Počernic. Svatba se konala 7. 4. 1962 na Měst. NV v Pardubicích.
2. Marie Kobližková z Černé u Bohdanče a Jindřich Hrubý z Hrádku č. 41. Svatek slavili 29. 4. 1942.
3. Vilma Thérová ze Starého Hradiště a Josef Konečný z Hrádku č. 17. Svatba se konala 14. 4. 1962 na MNV v Bohdanči.

Narozené děti:

1. Aleš Šejnoha, naroz. 5. 3. 1962, Hrádek č. 58.
2. Jaroslav Vašíček, naroz. 17. 4. 1962, Hrádek č. 53.
3. Zdeněk Svatoň, naroz. 9. 6. 1962, Hrádek č. 47.

Úmrtí.

1. Václav Šafařík, zaměstn. fy Synthesia, zemřel 13. srpna 1962 ve věku 54 let. Pohřeb se konal 21. 8. 1962 v krematoriu v Pardubicích.
2. Kateřina Bendáková, členka JZD, zemřela 26. září 1962 ve věku 68 let. Pohřeb se konal dne 1. října 1962 v krematoriu v Pardubicích.

Do obce se přistěhovali.

1. Marie Hrubá, roz. Kobližková, se přestěhovala dne 3. 5. 1962 z Černé u Bohdanče do Hrádku č. 41. (Vdala se).

Z obce se odstěhovali.

1. Josef Konečný, nar. r. 1934, se odstěhoval z Hrádku č. 17 do Starého Hradiště, okres Pardubice. (Ženil se).

2. Jindřich Hrubý, nar. 1940, s manželkou Marií, roz. Kobližkovou se 5.12. 1962 přestěhoval z Hrádku č. 41 do Popkovic, kde si koupili rodinný domek.
3. Ladislav Šejnoha, nar. 1931 s manželkou Miloslavou a synkem Alešem přesídlil 31. 3. 1962 z Hrádku č. 58 do Pardubic, Višňovka.
4. Josef Horák, nar. 1912 s manželkou Emilií, dcerami Marií a Janou a matkou Anastazií Horákovou přesídlil z Hrádku č. 62 do Bohdanče, kde si postavili rodinný domek.
5. Bohumil Vávra, nar. 1937 s manželkou Stáňou se přestěhovali 22.11. 1962 z Hrádku č. 66 do Bohdanče.

Změna bytu.

1. Josef Kol s manželkou Janou a dcerkou Janou se přestěhovali z Hrádku č. 2 do Hrádku č. 62.

Získal vysokoškolské vzdělání.

Po úspěšném ukončení studií na Vysokém učení technickém v Brně byl dne 27. ledna 1962 slavnostně promován inženýrem Josef Vašíček, narozen 23.3. 1937, bytem v Hrádku č. 53.

Jednotné zemědělské družstvo v r. 1962.

Plnění dodávkových úkolů - živočišná výroba:

	Celor. plán (kg, l, ks)	Splněno	% plnění
Hovězí maso	50 900	44 267	86,9
Vepřové maso	37 100	33 682	90,7
Mléko	374 000	271 814	72,6
Vejce	220 000	212 279	96,4
Drůbež	2 000	1 357	67,8

Rostlinná výroba:

	Plán:	Splněno:
Žito	1380 q	1403 q
Řepka	114 q	5 q
Ječmen	300 q	218 q
Oves	100 q	87 q
Brambory	1070 q	1171 q
Cukrovka	11355 q	9009 q

Hektarové výnosy v r. 1962:

	Plán q:	Skutečnost q:
Pšenice	26,5	18,-
Žito	26,5	21,2
Ječmen	23,-	19,-
Směsky	21,5	17,2
Brambory	161,-	98,-
Krmná řepa	600,-	348,-
Cukrovka	350,-	262,-
Siláž. kukuřice	280,-	271,-

Stavy hospodář. zvířat k 31.12.1962:

Skot celkem	434
z toho krav	198
Prasata celkem	416
z toho prasnic	65
Slepice	1791

Užitkovost hospodář. zvířat za rok 1962:

Roční dojivost na 1 dojnici	972 l
Roční nosnost na 1 nosnici	87,2 ks.

Průměrný denní přírůstek u vepřů	0,32 kg
Průměrný denní přír. u skotu na výr	0,64 kg
Průměrný denní přír. u jalovic	0,36 kg

Finanční hospodaření:

	Plán:	Skutečnost:
Náklady na výrobu	1,130.200 Kčs	1,109.314 Kčs
Daně, poj. odvody	239.100 Kčs	368.500 Kčs
Dotace fondu krmiv	277.831 Kčs	246.636 Kčs
Prémie čl.	20.500 Kčs	4.818 Kčs
Na PJ	1,163.736 Kčs	817.280 Kčs
Tržby RV	1,005.317 Kčs	852.197 Kčs
Tržby za prasata:	943.350 Kčs	871.459 Kčs
Tržby za výr. ŽV	655.100 Kčs	520.505 Kčs
Ostatní tržby	227.000 Kčs	302.190 Kčs
Hodnota PJ v Kčs	14 Kčs	12,50 Kčs
Hodnota PJ v naturáliích	2 Kčs	2 Kčs

Dobytek ustájený v Hrádku:

U Hrubých č. 15	14 ks skotu
U Koníčů č. 1	22 ks skotu
U Horáků č. 3	6 ks skotu
U Hrubých č. 5	29 ks skotu
U Šturmů č. 24	9 ks skotu
Porodna č. 8	105 ks vepřů.

Průběžný:

Krajský rekordman Josef Douda.

Pěkných úspěchů v běhu a chůzi na dlouhé trati dosáhl Josef Douda, nar. 18.12.1931, bytem v Hrádku č. 34. Závodní

činnost začal v r. 1949 (v 17 letech) a přesto, že atletiku pěstoval sám, bez trenéra, dosahoval dobrých výsledků.
Krajské přebory: V letech 1949 až 1958 překonal krajské rekordy v běhu na 3 km, 5 km, 10 km, 15 km, 20 km, v hodinovce a v chůzi na 3 km, 5 km a 10 km.
Celostátní soutěže: R. 1954 byl přeborníkem čsl. letectva v běhu na 10 km a v chůzi na 10 km. R. 1957 překonal čsl. rekord v chůzi na 2 angl. míle. (Čáslav). R. 1961 jako člen trojčlenného družstva Dynama Pardubice (Čechůnek - Roupec - Zouda) získali mistrovský titul ČSSR v silničním běhu na 25 km. (Blansko).
Mezinárodní soutěže: R. 1956 získal druhé místo na mezinárodních sportovních hrách pěstitelské mládeže v chůzi na 10 km ve Schwerinu (NDR).
Nejlepší osobní výkony:

Běh:		Chůze:	
3 km:	9 min. 21 vt.	3 km:	13 min. 42 vt.
5 km:	16 min. 2 vt.	5 km:	22 min. 45 vt.
10 km:	33 min. 47 vt.	10 km:	46 min. 48 vt.
15 km:	52 min. 25 vt.	20 km:	1 hod. 38 min. 17 vt.
25 km:	1 hod. 29 min. 35 vt.	50 km:	4 hod. 57 min.
Maratón:	2 hod. 54 min. 49 vt.		
Hodinovka:	17.086 m.		

Zájezd do SSSR.

V létě r. 1961 přišel na místní školu dopis ze Sovětského svazu. Pionýrka Ljuda Filatovová ze Žukovky v Brjanské oblasti děkovala občanům naší obce za to, že za Velké vlastenecké války zachránili život jejímu otci, Petru Filatovovi. Chtěla si dopisovat s některou pionýrkou

z naší obce. Na dopis jí odpověděla Marie Kalhousová, dcera Frant. Kalhouse, který se nejvíce zasloužil o záchranu sovětských vojáků. Následovalo dopisování Frant. Kalhouse s Petrem Filatovem. V roce 1962 pozval Petr Filatov Frant. Kalhouse na návštěvu do Sověť. svazu. Zájezd se uskutečnil v listopadu 1962.

Úryvky z novin oblastního výboru KSSS pro Brjanskou oblast „Leninec":

„Leninec" 20. 11. 1962 o přivítání: Dělník z továrny na kola Petr Filatov a jeho přátelé mají velikou radost. Včera k nim přijel z bratrského Československa na návštěvu dobrý a statečný člověk, bývalý partyzán František Kalhous, který zachránil Filatova před smrtí.

Ve dvě hodiny na peróně stanice Žukovka se shromáždily stovky obyvatel. Jejich zraky jsou upřeny k zelenavé siluetě blížícího se vlaku. Petr Vasiljevič Filatov je vzrušen. Nyní, 18 let po posledním setkání, znovu uvidí toho Františka Kalhouse, který v r. 1944 ho vyrval z rukou německo-fašistických vrahů a zachránil před záhubou.

A už si přátelé běží v ústrety. „Františku, bratře můj, hned jsem tě poznal," šeptá Petr, objímaje svého zachránce. „Petře, já jsem tě chtěl zase uvidět," líbaje přítele, odpovídá rusky František.

Neskrývaje slzy radosti, přichází k drahému hostu žena Petra Filatova, Anna Afanasjevna. S pocitem hluboké vděčnosti jej líbá a objímá: „Díky vám za celou naši rodinu. Zabránil jste fašistům zničit naše štěstí." Zatím co hosta objímají ruští přátelé, obyvatelé Žukovky zaplnili celé nádraží.

„Přivezl jsem vám bratrský pozdrav z Československa", obrací se František Kalhous k Žukovským. V odpověď hromově zní hlasy stovek lidí: „Ať žije československo-sovětské přátelství! Ať žije Praha!"

V doprovodu stovek obyvatel Žukovky, přátelé ruku v ruce jdou na náměstí před nádražím, kde je očekává světle modrý „Moskvič".

Úryvek z článku o návštěvě ve škole: Pionýři druhé Žukovské osmiletky poprosili drahého hosta z Československa, aby k nim přišel do školy. A tak přišel František Kalhous společně s Petrem Filatovem k pionýrům.

Do sálu se všechny děti nevešly. Školáci, zadržujíce dech, poslouchají Kalhouse. Těžko se mu hovoří rusky a Petr Vasiljevič doplňuje.

Pionýrky Ljuba Rymarová a Larisa Štěchovová váží hostům rudé šátky. Zároveň Kalhous připevňuje pionýrkám na hrudi československé odznaky.

ROK 1963

Politický a veřejný život v obci.

Místní organisace KSČ konala výroční členskou schůzi v neděli 20. 2. 1963 v úřadovně MNV. Za okresní výbor KSČ byl přítomen s. Kudrna, za SZD s. Červený a Polák Fr., za MNV s. Virt. Na schůzi byl zvolen tento nový výbor: Předseda: Hlaváček Jiří. Další členové: Akrman Josef, Bendák Fran., Hlaváček Drah., Kosina Fran., Schejbal Josef, Soukup Bohuslav, Vašíček Jan, Vávra Boh.

Návštěva ze Sovětského svazu.

Do naší obce přijel po 18 letech na návštěvu s. Petr Filatov ze Žukovky v Sovětském svazu. Oplatil s. Kalhousovi jeho loňskou návštěvu v SSSR.

Co psaly noviny o jeho návštěvě:

Pardubická Žár 20. 8. 1963: Host ze Žukovky.

V úterý minulý týden přijel na pardubické nádraží Petr Filatov ze Žukovky. Milého hosta přišel uvítat František Kalhous z Hrádku se svou rodinou, který byl u Petra Filatova loni na podzim. Setkání bylo opět srdečné - jak by ne, vždyť jejich přátelství se datuje od roku 1945, kdy Fr. Kalhous zachránil je-

mu a jeho deseti druhům - uprchlým sovětským zajatcům - život.

Soudruh Filatov navštívil v minulých dnech již řadu občanů, kteří poskytovali jemu i druhým sovětským zajatcům pomoc a se kterými se zapojil do partyzánského hnutí. Ve čtvrtek přivítali P. Filatova pracující VCHZ Synthesia Semtín. Nejdříve s ním porozprávěli ředitel s. O. Vojtas a zástupci ČV KSČ a ROH. Potom host navštívil některé provozy, jako novou výrobu umacartu, filmů a organického skla.

Soudruh Filatov, který bydlí v rodině Kalhousových, se v ČSSR zdrží asi měsíc a navštíví různá pozoruhodná místa našeho kraje a hlavně se setká s občany, s kterými uzavřel velké přátelství před 18 lety.

Rudé právo 29. 8. 1963: Milá návštěva.

Na Pardubicku dlí v těchto dnech Petr Filatov, jeden ze sovětských partyzánů, jenž u nás v minulé válce bojoval. Bydlí v Hrádku u F. Kalhouse, který zachránil v roce 1945 život jemu a jeho deseti druhům - uprchlým sovětským zajatcům.

Pardubická Zář 30. 8. 1963: Host ze Žukovky.

Bylo to všedního srpnového dne. Úsměvy, květiny a pozornost dětí zahrnovaly Petra Filatova, bývalého gardového důstojníka Sovětské armády, který zajel do pionýrského tábora na Jitřence u Poličky. Vyprávěl dětem o válečné době.

Poprvé navštívil Československo před 18 lety. Tehdy však jeho cesta nebyla dobrovolná. Vedla pod bodly a

192. 6 сентября 1953 года

спустя восемнадцать лет я вновь стал на эту землю и увидел тот прекрасный народ который в грозные годы великой отечественной войны спас от смертельной расправы мою жизнь и жизнь моих товарищей я счастлив потому, что благодаря вашего соотечественника Франтишка Колгоуса и его жены я хожу по нашей свободной земле и являюсь участником строительства великого счастливого будующего коммунизма благодоря всех живущей градска мой дети именно обуа а жена Жужа.

Дорогие братья и сестры я являюсь гражданином союза советских социалистических республик верте мне пока бьется мое серце я буду являться и вашим гражданином я и мои дети будут защищать вашу честь и свободу как и свою наша дружба и братство закаленое в борьбе с фашизмом будет вечной и нерушимой. Крепите мир Крепите дружбу. братство и единство

Ф Ормаев

СССР
Брянская область
город Жуковка
Партизанская ул. дом № 41
Ормаев Ф.Ф. Васильевич

ranami německých fašistů. Jako zajatec prodělal cestu smrti z Polska přes naše území s transportem, určeným do koncentračního tábora. V Opatovicích n.L. se mnozí naši občané pokoušeli podstrčit dlouhé koloně alespoň kousek chleba. Některým zajatcům se podařilo prchnout a skrýt se v lesích. Mezi uprchlými byl i Petr Filatov. Spolu s ostatními našel útočiště v lesích a stohu u Hrádku. Jedenáct pošlápnutých těl chtělo jíst, ošetřit rány. Rodina Kalhousových vařila polévku, snášela, kde co bylo. Pomohla sestra, bratr, pomoc sovětským zajatcům se stala záležitostí dalších občanů jako rodiny Bydžovských, Těrových, Vlasákových, Vašíčkových, Pospíšilových, Žumrových, Šturmových, Kramářových, Pleskotových, Sakařových, atd.

Petr Filatov o tom vypráví: „Poprvé za dlouhou dobu zajetí jsme se setkali s lidmi, kteří nám nabídli nejen chleba, ale i srdce. Poprvé jsme uslyšeli vlídné slovo a pocítili pohlazení. Do smrti budeme těmto lidem vděčni, stejně jako všem českým lidem, za své životy."

Skupina zajatců se v květnových dnech postavila po bok partyzánů. Petr Filatov se stal po osvobození prvním vojenským velitelem dnešních Východočeských chemických závodů.

Kulturní a osvětová činnost.

Byly zajišťovány hlavně akce celostátního významu: oslava Vítězného února, Mezinárodní den žen, 18. výročí osvobození, odeslání štafety československo-sovětského přátelství. V měsíci srpnu se konala v hostinci hojně navštívená beseda se p. Filatovem ze Sověť.

svazu. Při slavnostním otevření hostince 20. prosince uspořádala Jednota estrádu umělců Parku kultury a oddechu z Hradce Králové.

Taneční zábavy byly tři: jeden ples, poutová zábava a zábava k otevření hostince. Pořadatelem byl ČSM.

Přednášková činnost: 1 zemědělskou přednášku pořádalo JZD, 2 zdravotnické přednášky Československý červený kříž, 2 veřejné schůze MO KSČ.

Zájezdy: Jednotné zemědělské družstvo podniklo třídenní zájezd autobusem do Tater. Rodičovské sdružení uspořádalo dvoudenní zájezd autobusem do jižních Čech (30 dětí + 25 dospělých).

Veřejná knihovna zahájila opět činnost, funkci knihovníka převzal od 1. 10. 1963 s. Josef Kalhous, důchodce.

Veřejná činnost byla omezena v době od 1. 10. do 20. 12. 1963, kdy byl uzavřen hostinec - byla prováděna přestavba.

Zásobování obce.

V hostinci Jednota nastala změna. S. Kurt Čada byl vedoucím do 31. 8. 1963. V prosinci, po přestavbě hostince, se do nově upraveného bytu nastěhoval s. Jaroslav Brandýský z Dolních Ředic. Jmenovaný je zaměstnán v družstvu Jednota v Pardubicích jako garážmistr. Jeho manželka Růžena Brandýská se stala od 20. 12. 1963 vedoucí hostince v Hrádku.

Jednání o uzavření školy.

Dne 8. ledna 1963 přijeli do obce a do školy s. Freundlová z OV KSČ v Pardubicích, s. Tadeus Jirka, přednosta

školského odboru ONV a p. Kučera, okresní školní inspektor. Oznámili, že se počítá s uzavřením zdejší jednotřídní školy k 30. červnu 1963. Pro děti zajistí škol. odbor autobusovou dopravu do Ohrazenice.

16. ledna se konala schůze rodičovského sdružení se zástupci MNV a MO KSČ. Byla projednána otázka uzavření školy. Rodiče se rozhodli téměř jednomyslně, aby škola byla dále ponechána.

Jednání mezi škol. odborem ONV a MNV v Hrádku mělo ještě několik pokračování. Jednání za ONV vedl p. insp. Kučera. Na schůzi dne 5. července vysvětlil občanům důvody návrhu: klesající počet dětí v obci a výhody výchovy a vyučování ve třídě s jedním ročníkem.

Výměrem škol. odboru rady ONV v Pardubicích ze dne 19. 8. 1963, č. 1199/63 byla škola zrušena a děti přiřazeny na ZDŠ v Ohrazenici.

Následovalo další jednání. Námitky rodičů se týkaly hlavně toho, že všechny děti měly chodit na dvousměnné vyučování, jeden týden dopoledne, druhý týden odpoledne. Rodiče žádali, aby děti z 1. a 2. roč. chodily pouze na dopolední směnu, poněvadž návrat z odpolední směny kolem 18. hodiny by byl v zimních měsících spojen se značným nebezpečím. Tento požadavek rodičů nebylo možno v Ohrazenici splnit.

Konečné rozhodnutí školského odboru ze dne 27. 8. 1963 bylo, že škola bude ještě ponechána.

Svatby.

V tomto roce se žádná svatba nekonala.

Narozené děti.

1. Drahomíra Doudová, nar. 31. 1. 1963, Hrádek č. 34.
2. Miloslav Stehno, nar. 31.5.1963, Hrádek č. 36.
3. Vlastimil Benadik, nar. 3.8.1963, Hrádek č. 55.
4. Ladislav Petříček, nar. 7.8.1963, Hrádek č. 54.
5. Petr Šafařík, nar. 26.9.1963, Hrádek č. 44.
6. Milena Voženíkova, nar. 21.12.1963, Hrádek č. 47.

Úmrtí.

1. Josef Douda, důchodce z Hrádku č. , zemřel 4. března 1963 ve věku 57 let. Pohřeb se konal 9. března na místní hřbitov.
2. Anna Vyčítalová z Hrádku č. 11, zemřela 22.9. 1963 ve věku 81 let. Pohřeb se konal 30.9. v měst. krematoriu v Pardubicích.
3. Čeněk Zumr, důchodce z Hrádku č. 4, zemřel 5.12.1963 ve věku 68 let. Pohřeb se konal 11.12. v měst. krematoriu v Pardubicích.

Do obce se přistěhovali.

1. Kurt Lamer, naroz. 1937, s manželkou Zdeňkou (nar. 1940) a dětmi Pavlem (nar. 1961) a Jiřím (nar. 1963) se přistěhovali 23. prosince 1963 z Trutnova do Hrádku č. 11.
2. Jaroslav Brandýský, naroz. 1930, s manželkou Růženou (nar. 1935) a dětmi Marií (nar. 1955) a Jaroslavou (nar. 1957) se přistěhovali 12. prosince 1963 z Dolních Ředic do Hrádku č. 35.

Z obce se odstěhovali:

1. Josef Kudrna, nar. 1947, přesídlil dne 5.3.1963 z Hrádku č. 18 do Opočna.

Vojáci.

Základní vojenskou službu (dvouletou) nastoupili v letošním roce následující branci: Jiří Schejbal, Jindřich Vašíček, Vlastimil Sakař a Václav Kudrna.

Infekční žloutenka.

V podzimních měsících onemocněly čtyři děti infekční žloutenkou. Nejdříve byli nemocni Zdeněk Hlaváček a Dagmar Poláková. Oba chodí do ZDŠ v Ohrazenicích. Potom onemocněly dvě děti ze školy v Hrádku: Jiří Hlaváček a Zdeňka Ledvinková.

Děti byly léčeny v nemocnici v Pardubicích. Zdraví žáci z místní školy, zaměstnanci školy a členové rodin nemocných dětí byli očkováni globulinem. Ve škole byla věnována zvýšená pozornost osobní hygieně dětí, hlavně desinfekci a omývání rukou. Po dobu nemoci dojíždělа do školy jednou týdně školní lékařka a prohlédla všechny děti.

Hospodaření obce - rozpočet MNV na rok 1963.

Příjmy:

1. Daň z příjmů obyvatelstva	200,-
2. Daň zemědělská	400,-
3. Daň domovní	5.500,-
4. Správní poplatky	1.000,-
5. Příjmy z činnosti rozpoč. organis.	1.400,-
6. Příděl z vyššího rozpočtu	10.000,-
Příjmy celkem	18.500,- Kčs

Výdání:

1.	Zemědělství	100,-
2.	Místní komunikace	1.000,-
3.	Školství	2.000,-
4.	Kultura	1.500,-
5.	Vnitřní správa	11.100,-
6.	Sociální zabezpečení	1.000,-
7.	Místní hospodářství	1.800,-
	Výdání celkem	18.500,- Kčs

Jednotné zemědělské družstvo v r. 1963.

JZD hospodařilo na 563,82 ha zemědělské půdy, z toho na 434,30 ha orné půdy. Mimoto připadalo na záhumenky 48,96 ha zemědělské (35,89 ha orné) půdy. V družstvu je sdruženo 85 zemědělských závodů se 134 členy, z nichž 122 jsou stálí pracovníci družstva.

Rostlinná výroba.

	Plocha ha	Výnos	Výroba	Dod. státu
Pšenice	31,-	32	976	-
Žito	94,-	26	2.495	1.396
Ječmen	33,-	30	985	294
Směsky na pno	49,-	21	1.011	67
Luštěniny ost.	6,-	12	72	-
Luštěniny krmné	3,5	19	31	31
Olejniny	9,15	10,3	47	45,4

	Plocha ha	Výnos	Výroba	Dod. státu
Brambory ranné	4,-	130	520	520
Brambory ost.	40,-	122	4.895	1.044
Cukrovka	33,-	283	9.360	9.360
Krmná řepa	8,7	400	3.502	-
Jetel	34,65	52	2.350	-
Vojtěška	2,-	50	100	-
Kukuřice	23,-	250	5.750	-
Louky	115,2	50,-	5.611	-

Plnění dodávek.

	Plán	Skutečnost	% plnění
Obilí celkem	1.600	1.690	105,6
Brambory	1.498	1.502	100,2
Cukrovka	10.500	9.360	89,1
Řepka	124	26	20,9
Ost. olejniny	40	21	52,5
Luštěniny	36	31	86,1
Sláma - seno	121	130	107,4

Stav hospodářských zvířat.

	Stav 1.1.63	Stav 31.12.63
Skot celkem	434	440
Z toho dojnic	198	199

Prasata celkem	416	435
Z toho prasnice	65	65
Slepice	1.815	1.906
Koně	28	24

Živočišné výrobky.

	Úkol	Splněno	% plnění
Maso hovězí	430 q	462,97	107,66
Maso vepřové	350 q	362,50	103,57
Drůbež	20 q	13,58	67,9
Selata	200/42 q	15 ks/2,4 q	7,5
Mléko	300.000 l	294.571	98,19
Vejce	215.000	219.110	101,91

Celková tržba v Kčs.

	Plán	Skutečnost
Rostl. výroba	1,016.000	857.000
Živ. výrobky	593.000	590.000
Zvířata	854.000	887.000
Lesní výroba	1.000	4.000
Zařízení pro členy	2.000	2.000
Práce a služby	210.000	312.000
Ostatní příjmy	40.000	75.000
	2,716.000	2,727.000

ROK 1964

Politický a veřejný život v obci.

Místní organisace KSČ konala výroční členskou schůzi v neděli 16. února 1964 ve 14 hodin v úřadovně MNV. Za okresní výbor KSČ byl přítomen s. Kudrna, za SZD předseda s. Červený. Na schůzi byl zvolen nový výbor: Předseda: Josef Akrman. Jednatel: Frant. Vlasák. Další členové: Josef Konečný, Bohumil Vávra, Josef Schejbal, Roman Kopáček, Ladislav Šafařík, Jan Vašíček, Josef Doležal.

Volby do NS, KNV, ONV a MNV. 1964

Příprava voleb:

K volbám byli navrženi této kandidáti NF:

1. Do Národního shromáždění - volební obvod č. 117 Holice: Josef Zvára, 58 roků, vedoucí tajemník krajského výboru Společnosti pro šíření politických a věd. znalostí, Hradec Králové.

2. Do krajského národního výboru - obvod č. 65 Bohdaneč:
Miloslav Sluka, 35 roků, ekonomický náměstek, n. p. Pozemní stavby, Pardubice.
3. Do okresního národního výboru - obvod č. 76:
Vladimír Půhonný, 34 roky, prokurátor, Pardubice.
4. Do místního národního výboru:

Rejmont František	Bendák František
Soukup Bohumil	Doležal Jos. ml.
Hlaváček Jiří	Pleskot Miloslav
Hybský Oldřich	Vlasák Josef
Virt Josef	ing. Josef Vašíček
Bajer František	Jiří Polák
Valenta Václav	Josef Hrubý
Kotová Jana	

5. Soudce z povolání okresního soudu v Pardubicích:
Miloslav Dobrý, 35 roků, soudce, Pardubice.
6. Soudci, kteří vykonávají svou funkci vedle svého zaměstnání:
Josef Starý, 47 roků, úředník
Miroslav Malý, 23 roky, úředník
Věra Tomášová, 56 roků, učitelka, Srch
Jan Benadik, 63 roky, strážný, Hrádek
Josef Šafařík, 59 roků, mistr, Hrádek

Kandidáti byli představeni občanstvu na veřejné schůzi v měsíci květnu. Občané byli současně seznámeni s volebními programy jednotlivých národních výborů.

Průběh a výsledky voleb.

Volby se konaly v neděli 14. června 1964 v úřadovně MNV (č. 62). Průběh byl klidný a téměř všichni voliči volili manifestačně. Výsledek voleb byl jednoznačný. Všichni kandidáti byli zvoleni, neboť obdrželi 100% nebo 99,9% platných hlasů. Zapsaných voličů: 174, volilo 173 voličů.

Ustavující schůze MNV v Hrádku.

Konala se v úřadovně MNV dne 3. července 1964. Za ONV byl přítomen s. Půhonný. Zvoleni byli následující funkcionáři:

Předseda MNV: František Rejmont

Tajemník MNV: Bohuslav Soukup

Další členové rady: ing. Josef Vašíček, Frant. Bendák, Oldřich Hlybský, František Bajer, Josef Virt.

Složení komisí:

Kulturní komise: Václav Valenta (předs.), Oldřich Hlybský, Jana Kotová.

Finanční komise: Jiří Polák (předs.), Miloslav Pleskot.
Komise pro výstavbu: ing. Josef Vašíček (předs.), Josef Vlasák, Jiří Hlaváček.
Zemědělská komise: Josef Virl (předs.), Josef Hrubý, Fran. Bendák.
Bezpečnostní komise: František Bajer (předs.), Josef Doležal.

Otázka uzavření školy.

V letošním roce se nekonalo žádné jednání o uzavření školy v Hrádku. Stanovisko školského odboru ONV v Pardubicích bylo následující: Škola v Ohrazenici je zatím přeplněna. Staví se nová škola na pravém břehu Labe v Polabinách. Jakmile bude tato budova dostavěna, uvolní se místo v Ohrazenici, škola v Hrádku bude zrušena a děti budou přiřazeny do Ohrazenice. Tato situace nastane asi za rok - v roce 1965.

Beseda se s. Fedjušinem.

V červenci se konala v naší obci beseda se s. Borisem Fedjušinem z Rostova na Donu v SSSR. Soudruh Fedjušin prožíval podobný osud jako s. Filatov.

26 июня 1964 г.

19 лет спустя. В феврале 1945 года из столбы в Богребачке у Опотовца над Лабой, куда завели Советских военнопленных следовавших страшным путем - дорогой голода и смерти в Терезин - я и группа товарищей бежали. На всем пути по чешской земле мы чувствовали любовь, и заботу, ласку и братскую помощь. Вот почему я, мои товарищи и наши семьи Никогда не забудут Ваших людей. Мы знали, что они рисковали жизнью своей и семьи во имя русского солдата - освободителя. Мы не забудем славных имен, за их мужество и отвагу, за их подвиг это Франтишек Калоус, Вацлав Бугловский, Ол. Синек, Бульдрович, Гайна из Бреловиц, и многие другие жители Градка.

От всего сердца Вам большое спасибо.

Нет слов, чтобы описать встречу, которая состоялась через 19 лет. Я вновь увидел своих дорогих друзей, спасших меня от смерти. Я рад, что они живут счастливо и хранят о нас память.

От всей души благодарю жителей Градка и народный выбор за торжественную встречу и памятные подарки, которые мне преподнесли от всего сердца.

Желаю Вам много счастья в Вашей жизни и успехов в труде на благо человека и Мира.

Všem obcanům obce Hradku - Srdečný dík za vřelé přivítání a přání hodně zdraví, štěsti, spokojenosti, vše nejlepší a hlavně mír na celém světě.

СССР Ростов над Доном
ул. К Маркса 50 кв. 24 кв. 229
Fedjušin Boris Nikolaevič.

Федюшин. Б.

Jako sovětský voják padl do zajetí, při průchodu naším okresem utekl, skrýval se v Přelovicích, potom se účastnil partyzánskyjch bojů.

Soudruh Fedjušin přijel prožít měsíc dovolené mezi přáteli z doby válečné. Navštívil některé rodiny v Přelovicích, dělníka Hozmana z VCHZ, rodinu Šprinerovu v Pohránově a Fran. Kalhouse z Hrádku.

Svatby.

1. Jaroslava Jarošová z Ráby a Jaroslav Vinkler z Hrádku č.50. Svatba se konala 4. dubna 1964 v Bohdanči.

Narozené děti.

1. Jiří Vlasák, naroz. 10.1.1964, Hrádek č. 26.
2. Ladislava Hrušková, naroz. 22.8.1964, Hrádek č.2.
3. Pavel Vašíček, naroz. 19.11.1964, Hrádek č.53.

Úmrtí.

1. Miloslav Hlásný, bývv. rolník v Živanicích, zemřel v Hrádku č.11 dne 14. dubna 1964 ve věku 80 let. Pohřeb se konal 22.4.1964 v krematoriu v Pardubicích.
2. Marie Kochová z Přelovic, zemřela v Hrádku č. 14 dne 4. března 1964 ve věku 84 let. Pohřeb se konal 7.3.1964 v Živanicích.
3. Jan Šturma z Hrádku č. 24, zemřel dne 19. listopadu 1964 ve věku 77 let. Pohřeb se konal dne listopadu v krematoriu v Pardubicích.

Do obce se přistěhovali:

1. Jaroslav Suchánek, naroz. r. 1899, se přistěhoval dne 30.7. 1964 ze Semtína do Hrádku č. 11.

Z obce se odstěhovali:

1. Olga Hlásná, nar. r. 1887, se odstěhovala 15.5. 1964 z Hrádku č. 11 do Kuklen.
2. Milan Voženílek, nar. r. 1935, s manželkou Věrou, roz. Svatoňovou, nar. 1940 a s dcerou Milenou, naroz. 1963, se přistěhovali z Hrádku č. 47 do Pardubic - Polabin. (16.3. 1964).
3. Jaroslav Vinkler, naroz. 1941, se odstěhoval 14.4. 1964 z Hrádku č. 50 do Rábi. (oženil se).
4. Rudolf Šlér, nar. 1940, s manželkou Věrou, roz. Soukupovou, nar. 1942 a se synem Rudolfem, nar. 1961 se odstěhovali 23. 12. 1964 z Hrádku č. 37 do Bohdanče.
5. Oldřich Hybský, řed. školy, nar. 1911, s manželkou Vlastou, nar. 1922 a se synem Oldřichem, nar. 1946, se odstěhovali ze školy - č. 42 - do Pardubic, Kotkova ul. 794 (27.12.1964).

Vojáci:

1. Vojenskou službu nastoupil Václav Hrubý, nar. 26.12. 1945, z Hrádku č. 1.

Jednotné zemědělské družstvo v r. 1964.

JZD hospodařilo na 563 ha zeměd. půdy, z toho na 434 ha orné půdy. Mimo to připadalo na zahrnenky 48,96 ha zem. půdy (35,89 ha orné půdy). Asi 50% zahrnenek je společných. V JZD je sdruženo 85 zeměd. závodů se 130 členy, z nich je 118 považováno za stálé pracovníky. Mimo ně pracují v družstvu 2 zaměstnanci (1 zootechnik, 1 údržbář).

Plochy a výnosy

	Plocha ha	Výnos na 1 ha
Pšenice	34	25,5
Žito	99	24,3
Ječmen	36	25,2
Směska	37	22,-
Řepka	10	16,-
Brambory	46	173,-
Cukrovka	34	344,-
Krm. řepa	10	290,-
Kukuřice	23,80	230,-
Ost. pícniny	42,50	50,-
Louky	107,08	40,-

Plnění dodávek - rostl. výroba

	Plán	Dodáno	%
Obilí	1.450	1.459	100,6
Brambory	1.000	1.088	108,8
Cukrovka	10.710	11.574	108,-
Řepka	160	-	-
Ost. olejniny	18	12,80	71,-
Luštěniny	28,80	21,-	72,-

Stav hospodář. zvířat

	Stav 1.1.64	Stav 31.12.64
Skot celkem	440	469
Z toho dojnic	199	205
Prasata cel.	435	512
Z toho prasnic	65	60
Slepice	1.534	1.535
Koně	22	22

Plnění dodávek.

	Úkol	Dodáno	%
Hovězí	440 q	462,86	105,1
Vepřové	500 q	509,50	101,9
Selata	50 ks	50	100,-
Vejce	220.000 ks	253.597	115,2
Mléko	310.000 l	355.863	114,7
Drůbež	18 q	11,5	61,9

Užitkovost dojnic v Hrádku.

Stáj	Prům. počet krav	Na 1 dojnici celor. doj.	Na 1 dojnici a den
Horáková	2,5	1.404	3,83
Kravín Hrádek č.5	14,5	1.867	5,09
Hrubá č. 15	1,6	1.168	3,06
Kouřová	4,6	1.583	4,29

Chov prasnic.

	Stav	Selata výroba	Na 1 prasnici
Porodna Hrádek	40	420	10,5

Z výroční zprávy JZD (pokud se týká obce Hrádek).

Zlepšení dojivosti nastalo v Hrádku č.5, kam bylo svedeno 20 dojnic. U nich dosáhly s. Ledvinková a Hrubá prům. denní dojivosti 5,09 l a roční dojivost 1.867 litrů. Příznivě se projevilo to, že ošetřovatelky krávy pasly.

Odměny družstevníkům.

Členům bylo na pracovní jednotky vyplaceno 925.951 Kčs, t.j. 14,- Kčs na 1PJ. Hodnota naturálií představuje 1,80 Kčs na 1PJ.

Třetí kronikář, ředitel nár. školy v Hrádku se odstěhoval do Pardubic, zapsal do této kroniky ještě zápis o zrušení školy.

Radou národního výboru jsem byl pověřen kronikářem já. Jsem tedy čtvrtým, který bude do této vzácné knihy dále zapisovat důležité věci ze života v Hrádku. Moje jméno: Frant. Bendák. Narodil jsem se v sousedním Pohránově v r. 1921. V roce 1928 postavili si moji rodiče v sousedství školy rodinný domek čp. 46 a od té doby jsem tedy občanem této obce s přerušením od r. 1940 kdy jsem odešel za zaměstnáním do Heřmánkova u Čáslavě. Krátkým jsem se vrátil již ženatý v r. 1948. Od tohoto roku jsem opět tedy v Hrádku a zde jsem se zapojil do veřejné práce v obci. Od r. 1957 do r. 1964 jsem zastával funkci předsedy MNV. V zaměstnání jsem učitelem na Odborném učilišti v Rybitví. Jinak jsem členem rady nár. výboru a údaje do této kroniky budu psát ve spolupráci ostatních členů.

Zrušení školy.

Nejvýznamnější událostí letošního roku je zrušení školy. Už v průběhu celého školního roku byly konány přípravy k tomuto rozhodnutí.

1. Místní národní výbor jednal o využití školní budovy. Rozhodl, že z jedné učebny a části chodby bude prodejna Jednoty. Druhá učebna a kabinet budou sloužit mládeži jako tělocvična a klubovna. Toto rozhodnutí schválil školský odbor rady ONV.

2. Dne 27. prosince 1964 se odstěhoval ze školního bytu řed. školy Oldřich Hybský s rodinou. Získal byt v Pardubicích, Kolkova ul. 794. Do konce škol. roku do obce dojížděl z Pardubic.

3. U transformátoru postavil MNV čekárnu pro děti, které budou dojíždět v příštím šk. roce do Ohrazenice.

4. Dne 11. června se konala schůze MNV a SRPŠ, na kterou přijeli s. insp. Štěpánková z Pardubic a s. řed. Karásek z Ohrazenice. Projednali zajištění dopravy dětí do Ohrazenice a zpět v příštím školním roce.

5. Dne 25. června se konalo v hostinci veřejné zasedání MNV, na kterém se NV a občané rozloučili s řed. školy, který v obci působil 24 let.

6. Doslovné znění výměru, kterým školský odbor ONV v Pardubicích zrušil školu:

S odvoláním na předcházející ústní jednání, při kterém

byly vysvětleny důvody, rušíme podle § 30 zák. o soustavě výchovy a vzdělání jednotřídní základní devítiletou školu v Hrádku.

Žáci 1.-5. ročníku v Hrádku budou navštěvovat od počátku školního roku 1965/66 základní devítiletou školu v Ohrazenici. Tím rušíme školní obvod jednotřídní základní devítileté školy v Hrádku a pozměňujeme obvod ZDŠ v Ohrazenici.

Inventář ze zrušené školy převezme po dohodě se školskou komisí a radou MNV v Hrádku jednak ZDŠ 1.-5. r. v Srchu, ZDŠ v Ohrazenici, případně další školy podle potřeby a určení ONV školského odboru.

Jednu kopii o předání inventáře zašlete našemu odboru. Byt v základní devítileté škole v Hrádku bude přidělen pracovníku školství (po nutných opravách).
Vedoucí odboru: Tadeus Jirka.

Rok 1965 byl dvacátým výročím od osvobození. Byl to rok velkých oslav i v naší obci. Dne 12. května řídil předseda MNV s. Fr. Rejmont slavnostní schůzi v nově upraveném sále hostince Jednoty. Sál byl přeplněn místními občany a hosty. Vzácným hostem byl i s. Filoitov, který přijel jako host naší obce ze Sov. svazu se svojí paní a zapsal do naší kroniky svoji vzpomí

214. Дорогие товарищи и друзья! 1965 г. 12/V
братья и сестры!

Я со своей супругой приехал на празднование 20-летия освобождения Чехословакии и пришол на свою вторую родину Градек я родился в С.С.С.Р. в 1918 году а в январе 1945 г. был спасен жителями Градка от смертельной расправы оружием очень рад видеть, что вы живете свободно и счастливо строите социализм в вашей стране желаем вам самых наилучших успехов в труде и счастья в личной жизни я вечно буду помнить вашу Любов и ласку Мои дети никогда незабудут На Градек ибо благодаря добрых людей в Градку они имеют отца

Пускай всегда будет Мир и дружба между Народами.

Т. Фомичев
Фомичева

СССР
Брянская область
г. Жуковка
УЛ Партизанская 41

Politický život v roce:

Výbor místní organizace KSČ byl zvolen v tomto složení: Akrman Jos. – předseda
Šafařík Lad. – místopředs.
Vlasák Fr. – jednatel
Sehejbal Josef – kult. ref.
Varra Boh. – pokladník

další členové výboru: Doležal Jos, Starel Fr.,
Vašíček Jan, Hruška Vl.,.

Rada i plénum nár. výboru zůstaly stejné jako v roce minulém, tedy tak jak bylo zvoleno o volbách.

Jmenný seznam posledních žáků n. školy v Hrádku podle stavu k 30. 6. 1965:

1. ročník: Olena Kopáčková
Drahomír Hlaváček
Josef Polák
Blanka Bojerová

2. ročník: Jiří Hlaváček
Zdeněk Pleskot
Jaroslava Brandýská

3. ročník: Václav Ledvinka
Jiří Koníř
Ladislav Šafařík
Hana Benediková
Marie Poláková

4. ročník: Helena Doležalová
Marie Akmanová
Marie Brandýcká

Přehledná tabulka o stavu žactva ku dni zr. školy 30. 6. 1965

Ročník	Hoši	Děvčata	Celkem	Hrádek		Pohraničí	
				Hoši	Děvčata	Hoši	Děvčata
I.	2	2	4	1	2	1	-
II.	2	1	3	2	1	-	-
III.	3	2	5	3	1	-	1
IV.	-	3	3	-	3	-	-
	7	8	15	6	7	1	1

Na školní rok 1965-66 byly zapsány do 1. ročníku 4. děti.

Narozené děti:

Aleš Hruška, nar. 26.7.1965 v Hrádku čp. 2.

Miroslav Kosina, nar. 6.9.1965 v Hrádku čp. 29.

Přistěhování do obce:

Přistěhovala se z Pardubic Milada Bednářová do rodiny František Kalhouse v čp. 45.

Vojáci:

Na vojenském výcviku byli v roce 1965:
Jirásko Josef
Kudrna Václav
Hrubý Václav
Sakař Vlastimil

Svatby:

Jana Virtová se provdala za Fr. Vlasáka a odstěhovali se do Pohránova, kde Jana zdědila rod. domek po babičce.

Úmrtí:

Dne 22.3.1965 zemřela Anna Thérová vestáří 82. let.

Z obce se odstěhovali:

1) František Svatoň s chotí Marii do Pardubic.
2) Milena Vančurová roz. Bažantová z č.p. 65 se odstěhovala k manželovým rodičům do Němčic.

Jednotné zemědělské družstvo Rozkvět v r. 1965 hospodařilo na 561 ha zem. půdy, z toho na 426 ha půdy orné. Mělo 128 členů, z nichž 16 již vůbec nepracuje - 13 je důchodců. Družstvo najelo na pernou peněžní odměnu a sice 14- Kč na jednotku. Ve svém projevu na výroč. čl. schůzi hodnotil předs. s. Krpata, velmi kladně brigádnickou pomoc obč. z Hrádku, byla značně větší než ze Srchy. Ve špičkových pracích byla velmi dobrá spolupráce s patronátním závodem VCHZ.

Po hospodářské stránce byl rok 1965 tak špatný, jaký současníci vůbec nepamatují. Po prodloužené zimě přišlo jaro s neustálými dešti, stroje nemohly do polí, sadba a jarní setí byly provedeny velmi opožděně. Poslední brambory se sázely až koncem června. Byly proti špatné výsledky hospodaření. Aby mohla být dodržena plánovaná odměna 14 Kčs, musel být zajišťovací fond snížen na 1 mil. Kčs

Z dopr. prostředků mělo družstvo 2 nákl. auta, 10. kolových traktorů a 1 tr. pásový.

K 1. 1. 1965 mělo družstvo

skot ---- 469 ks - z toho 205 dojnic
vepř. d. --- 512 ks - z " - 60 prasnic
slepic 1565 ks
koňů 22 ks

průměrná dojivost 1624 l na rok a 1. dojnici
" — " — snůška 131 vajec

Finanční plán:

rostlinná výroba 1,031.705 Kčs
" — " —, splněno 379.170 Kčs
ztráta 651.475 Kčs
živočišná výroba 1,144.450 Kčs
" — " — spl.: 1,126.067 Kčs
ztráta 18.393 Kčs

Oser a průměrné výnosy:

pšenice	36 ha	výnos z 1 ha 17,6 q
žito	99 ha	" — " — 17,4 q
ječmen	18 ha	" — " — 24 q
sneska	15,9 ha	" — " — 15,4 q

peluška	8 ha	výnos z 1 ha	4 q
mák	2 ha	" " "	3,7 q
cukrovka	8 ha	" " "	167 q
brambory	36,4	" " "	79 q
krmná řepa	4,6	" " "	198 q
jar. sněška na zeleno	3,6	" " "	150 q
kukuřice na siláž	20 ha	" " "	293 q
jetel červený	24 ha	" " "	60 q
vojtěška	3,5 ha	" " "	29 q
louky (seno)	110 ha	" " "	50 q

Pro zamokření se vůbec nekliolilo 3 ha pšenice, 19 ha ječmena, 19 ha cukrovky, 8 ha brambor. U ostatních plodin byly též výnosy značně nízké.

Začal další nový rok, snad stejný hodně podobný těm minulým. Většina občanů se probouzela později. Jen krmičky v JZD si přivstaly, aby jejich svěřenci měli první den v roce jako každý jiný. Do kostela v Rosicích a Bohdanči šlo jen několik starších babiček. Silvestrovskou noc strávili občané převážně ve svých domovech – u televisorů, kterých je v obci 36. V hostinci Jednoty bylo na Silvestra zavřeno, tak i dědečkové, pivaři i ti co si občas rádi zahrají tradiční mariáš museli být doma v rodinném kruhu. Jindy je v hostinci poměrně menší návštěva. Vedoucí má stálý měs. příjem, dodržuje přesně pracovní dobu, má každou druhou sobotu a každou neděli zavřeno, nemá zájem otevřít mimo pracovní dobu a tak schůzky občanů v hostinci upadají. Taneční zábavy byly 4. v roce. Koncem ledna byl ples maškarní, pořádala skupina ČSM. Masky byly jednoduché, bylo jich 15. Tradiční průvody masek obcí se již nekonají.

Začátkem května se konalo tradiční „kácení máje" zde je tradice minulých let zachována. Chlapci domácí i pozvaní ze sous. obcí přivezli z lesa veliký smrk, oškrabali kůru a odnesli je k nám na dvůr, kde celou noc drželi hlídku, aby jej kluci ze sousedních obcí neodnesli. Jinak v noci noi každá vrata dírek přibili jednu břízku – májku a ozdobili ji bílým, modrým a červeným krep. papírem. V neděli ráno postavili velkou

májku - smrk před hostincem Jednoty. Jzde všichni chlapci hlídali. Před polednem přijeli kluci z Ohrazenic s úmyslem májku uříznout, domácí je odehnali. Ve 2. hod. odpoledne se dostavila hudba a od hostince vyšel průvod chlapců-mládenců s hudbou. Šli od domu k domu, kácelí - lámali břízky a za zvuku dechové hudby si vyráděli družičky. Maminky a tatínkové se předhánělí, kdo víc naleje a pohostí mládence i muzikanty. Asi ve 4. hod. došel průvod mládenců s družičkami a mnoha občany k hospodě. Pod velkou májkou přednášel „hlavní" mládenec se svojí družičkou staročeské pořídání o máji a lásce. Pak se tancilo kolem májky. První sólo měl hlavní mládenec s družičkou. Pak tančili ostatní. Večer - po večeři byla v sále hostince tancovačka pro všechny. Hrálo se do 1. hodiny v noci. O dobrý výsledek se zasloužil starostlivý předseda ČSM s. Zdeněk Vinkler a ostatní z výboru ČSM. U pokladny byli místní požárnici a obětavý s. Jos. Doležal st..

Druhou neděli v červenci pořádají požárnici poutěvou zábavu. Poní začínají žně. Družstevníkům pomáhají brigádnící z řad místních občanů. Tradiční „dožínky" se v obci od r. 1959 nekonaly. V neděli po Sv. Václavu se koná tradiční posvícení, v pondělí pak „zlatá" pro ty starší. Přichází podzim. Každý čtvrtek promítá se v hostinci celovečerní film. Návštěvy jsou však poměrně malé (televize doma!)

Blíží se oslavy 28. X a 7. XI, přišly vzpomínkové dny 1. XI a 2. XI kdy všichni občané zdobí na míst. hřbitově hroby a rozsvěcejí svíčky. Blíží se Vánoce. Jletos, podle tradice, se starší chlapci i dívky (letos Zd. Vinkler a dívky Bajerovi)

přistrojí za Mikuláše, anděla a čerta, a pan Sv. Barbory rozdělují malým dětem dárky, když je převzali od jejich rodičů. Všichni lidé se těší na Vánoce. Strojí vánoční stromky, dávají si dárky, svým příbuzným a známým posílají vánoční a novoroční pohledy. Jsou to spokojené, klidné Vánoce, v obci není bída, všichni si poměrně dobře žijí.

Politický život v obci:

Místní organizace KSČ v tomto složení:
předseda : Šafařík Vladimír
místopředs. : Stařeč František
jednatel : Bkrman Jos.
pokladník : Vávra Bohumil
kulturní ref. : Schejbal Josef
další čl. výboru: Vlasák Frant., Vašíček Jan, Doležal Jos.

V radě nár. výboru nastala změna: odešel Ing. J. Vašíček, funkci tajemníka komise pro výstavbu převzal Fr. Benedík, do rady doplněn Doležal J. ml. a Pleškot Mil.

Osvětová a kulturní práce v obci:

Obecní knihovna je v úř. MNV. Knihovník Jos. Kalhous půjčuje knihy každý pátek v zimním a jar. období.
Kult. komise ve spolupráci s ČSM a radou MNV zajišťovala květnové oslavy, osl. Mez. dne žen, oslavy výročí VŘSR, v zimním období pravidelné promítání filmu 1x týdně. Promítačem byl s. Roman Kopeček.

Výstavba v obci:

Po zrušené škole dochází v této budově ke generální opravě bytové jednotky, z 1. velké učebny a chodby bude prodejna Jednoty, z 2. učebny se bude v r. 1967 budovat tělocvična pro místní SOKOL. Dokončení bytu a prodejny bude v r. 1967.

V prostoru kolem pomníku padlých a na místě bývalé „tříldně" (obec. domu) se svépomocí občanů a mládeže prováděl parková úprava s výsadbou stromů a keřů. Nejvíce práce udělal Jar. Konečný. Stromky kolem hřiště za Kampeličkou sázel V. Vlasák se synem Josefem. Dále se prováděly menší opravy kanalizace a v úseku od Jar. Konečného k Bajerovým se začala stavět kanalizace a úprava silnice.

Narozené děti: (Valenta Martin 25.6.67)
Kvalrna Roman 15.12.1966

Vojáci: Jirásko Josef
Vašíček Jan
Rejmont Frant.

Z obce se odstěhoval 23.9.66 p. Lamer s rodinou do Pardubic
Fr. Boura do Čepí (svatba)

Svatby: Starčlová Jaroslava se provdala za Kyselu
Šturmová Bohumila
Jos. Virt se přičenil do Bohdaneč 27.2.66

Úmrtí: 9.1.1966 zemřela Hrubá Anastazie z čp. 5.
14.3.1966 zemřel Veverka Václav
zemřela Burdová Františka

Hospodaření zemědělského družstva:

Rok 1966 byl provázen velkou nepřízní počasí, takovou, jakou současníci vůbec nepamatují. Pršelo téměř celý červenec, srpen a v září při sklizňových pracích. Na jaře bylo poměrně dobře, bylo možno zasít a sázet brambory, sklidit úrody nebylo pro veliké zamokření možné. Na pole nemohly kombajny ani vazače traktory, někde se bořily i koně. Došlo ke zvýšeným nákladům a velkým ztrátám, ani kvalita úrody nebyla dobrá. Předsedou celého družstva byl J. Krpata (přistěhoval se do Srchy z Lán u Dašic), skupinářem pro úsek Hrádek a Pohránov Jos. Topič z Pohránova. Neúroda způsobila i malé výdělky družstevníků, jednotka měla být méně než 14 Kčs a proto ministerstvo zemědělství poskytlo družstvu příspěvek 230 000 Kčs, takže mohla být dodržena plán. peněžní odměna 16 Kčs. Je to asi 50% platu průměr-

né dělnice v blízkém n.p. VCHZ Synthesia v Semtíně. V sousedních ~~okrsků~~ družstvech v Hradišti a Trnové kde je bonita půdy nejméně 2x lepší měli jednotky kolem 25- Kčs. I přes malé výdělky vypomáhalo mnoho místních občanů ze závodů družstvu brigádně. (Podle prohlášení předsedy s. Krpaty byla pomoc ze Srchu značně menší!). Větší odměny (normy) jsou v živočišné výrobě, menší jsou v rostlinné výrobě. Největší výdělky v rostlinné výrobě byly při okopávce a jednocení cukrovky, a to úkolem za 1ar jednocení 5,80 Kčs, za 1ar okopávky 2,40 Kčs a k tomu premie: 2- Kčs za 1ar. + 0,5 kg pšenice/1ar. Navíc obdrží každý pracovník premii z cukrovaru a to příděl zlevněného cukru.

Průměrné hektarové výnosy:

Pšenice 15,5 q, žito 15 q, ječmen 10 q, směsky 19,1 q, cukrovka 223 q, brambory 90 q, krmná řepa 332- q, jetel 69 q, seno z luk 40 q.

Dodávky do stát. reserv:

pšenice 293- q, žito 1.464 q, cukrovka 7236- q, brambory 1315 q, seno z luk 53 q, zelenina 448 q.

Průměrné přírustky na kus a den:

u telat 0,39 kg

u jalovic 0,31 kg.

u repců 0,32 kg.

Průměrný odchov selat u prasnic: 12,2 ks/rok.

Průměrná snůška vajec u slepic 140,3 ks/rok

Průměrná dojivost krav: 1627 l mléka/rok

Nové-koupené stroje: stroj na očkování námele, rotační řezačka, trakt. nakladač, rotační plečka, žací nakladač, 2 vlečné vozy, traktor 4011, traktor RS09, dvoukol. podrozek a dobytčí váha.

1967

Po roce 1856, kdy celá obec Hrádek mimo čísla 13 vyhořela, se Kunětická hora stala pomocnicí, ošetřovatelkou i živitelkou. V tehdejší době největší bídy v obci si naší předchůdci zde lámali čedičový kámen na úpravu obydlí, chlévů a mlatů. Dnes, kdy je Kunětická hora pod státní správou památkového úřadu, se zde kámen již nelámě. Domy se staví z pálených cihel a kamene se postupně bourají. Na Kuň. horu chodí mládež i ostatní občané při příležitostných oslavách. Všichni jsou dobře oblečeni, jezdí na kolách, motorkách i v osob. autech. Těch je letos v obci již 9. Byty jsou moderní v průměru dvoupokojové. Obec má nyní 66 popis. čísel. Byty se upravují i v zemědělských usedlostech. Hodně práce a velké příjmy po směně mají zedníci, tesaři, malíři a stav. dělníci, kteří při těchto stavbách pomáhají. Průměrně 10÷12 Kčs na hodinu k dobré stravě. Přestavby bytů, stavby verandy a garáží povoluje stavební komise při MNV. Poplatky za povolení stavby se pohybují od 25 do 100 Kčs.

Přestavby bytů, stavební i jiné úpravy v obci podporují nejen členové MNV, ale i orgány okresní. ONV v Pardubicích vyhlásil soutěž obcí okresu v celkové úpravě obce, v práci MNV a pomoci JZD. Naše obec se

umístila na 3. místě a obdržela mimořádnou odměnu 15.000 Kč. Tato částka se použije opět na další úpravy pro zkrášlení obce. Na všech odpracovaných akcích proreadli občané asi 1/3 práce zdarma, ostatní práce byly placeny z prostředků MNV a příspěvků ONV: pomocník 4÷6 Kčs na hodinu, řemeslník 7÷10 Kčs. V letošním roce byly provedeny nebo dokončeny následující akce:

1) Adaptace bytové jednotky v býv. nár. škole pro předsedu JZD - 2.500 brig. hodin,
2) Vybudování nové prodejny Jednoty v místn. bývalé 1. učebny a přilehlé chodby - 2340 br. hodin
3) Úprava prostranství u prodejny - zábradlí, plot, vchod - 110 hod.
4) Vybudování skladu pro CO v býv. kabinetě, vybudování tělocvičny z býv. II. učebny - 1198 hod.
5) Generální oprava místního hřbitova - 405 hod.,
6) Dokončena kanalis. trasa v délce 120 m u Bajerových a vybudována zde nová silnice - 1422 hod.,
7) Výsadba stromků kolem hřiště a úprava prostranství u pomníku padlých - 2 195 hod.
8) Na výbojkové osvětlení (7 světel v r. 1967 a 3 světla v r. 1968) si MNV vypůjčil 20000 Kčs od St. spořitelny.
9) Každý majitel domku si provedl před domem úklid a seškrab hlíny u chodníků. V celé obci dochází k stavbě kovových plotů na straně k silnici.

Největší počet brig. hodin odpracovali býv. zaměstnanci n.p. VCHZ nyní důchodci obce. J. Dolečala V. Mužík. Materiál zajišťoval nejvíce s. J. Dolečal ml. Dík patří ost. nejmenovaným občanům obce.

Politický život v obci:

Místní org. KSČ ve stejném složení jako v předešlém roce, stejně tak i složení MNV.

Kulturní a osvětová činost:

Založen klub zahrádkářů. Předsedou J. Doležal starší, soustřeďuje občany z Hrádku i z Pohránova. Taneční zábavy řídili ČSM a Zahrádkaři, zdravotní přednášku 2x ČČK., besedu se členy VČD z Pardubic řídila kult. komise MNV, stejně tak oslavy 1. a 9.5, 28. X a 7. XI. V zimních měsících provedlo ČSM 1x týdně promítání celovečerních filmů. Knihovník Fr. Bajer půjčuje knihy z obec. knihovny 1x týdně. Knihovna je umístěna v úřadovně MNV v býv. kampeličce č. 62.

Narozené děti: Kalenta Martin 25.6.67 v čp. 63
Krejcar Jan 2.10.67 v čp. 24
~~(Kudrna Roman 15.12.66)~~

Vojáci: Vinkler Zeleněk
Kudrna Josef
Vávra Ladislav

Stěhovalní: St. Vodičková se provdala do Bohdalonic (Šimková).

Svatby: St. Vodičková si vzala za muže P. Šimka z Rybitví
V. Kudrna si vzal za ženu Milenu Kolhousovou z naší obce.

Úmrtí: 10.1.67 ve stáří 68 roků zemřela Žumrová Anna.

Hospodaření JZD:

Rok 1967 byl pro hospodaření družstva velmi příznivý. V jar. měsících bylo dostatek vláhy pro růst všech plodin. Od poloviny června až do konce října převážně teplé slunečné počasí, takové, jaké po posledních padesát let nebylo. Proto nový předseda JZD ing Věroslav Hašek, rodák od Kolína, měl snadnou práci. Při tom občané naší obce - nečleni JZD odpracovali v rámci pomoci družstvu 2498 brig. hodin.

Družstvo hospodařilo na stejné výměře půdy jako v minulém roce, přibližně stejné byly i stavy hosp. zvířat. Celkový výsledek hospodaření proti minu-

letému roku byl překročen o 1,110.000-Kčs. Proto plánovaná peněžní odměna 16-Kčs na prac. jednotku byla zvýšena o 1-Kčs doplatkem po závěrce roku. Naturálie byly vydány podle plánu. Z výsledku hospodaření bylo dále přiděleno:

70.000-Kčs jako reserva fondu pracujícím na r. 1968
196.000-Kčs fondu výstavby
528.000-Kčs fondu resv
65.000-Kčs fondu soc. a kultur. potřeb.

Výsledky hospodaření mohly být ještě lepší, kdyby nedošlo k těmto ztrátám:

112.037 Kčs škody krupobitím
160.000 Kčs škody zamokřením neregul. pozemků
58.347 Kčs škody požárem porodny prasnic.

Zakoupené stroje a zařízení v roce:

Sušička obil. 61.500-Kčs, 3 velkoobjemové vozy za 72.000-Kčs, sklízecí řezačka 40.000-Kčs, cepový sklízeč 17.000-Kčs, rozmetadlo hnoje za 23.000-Kčs.

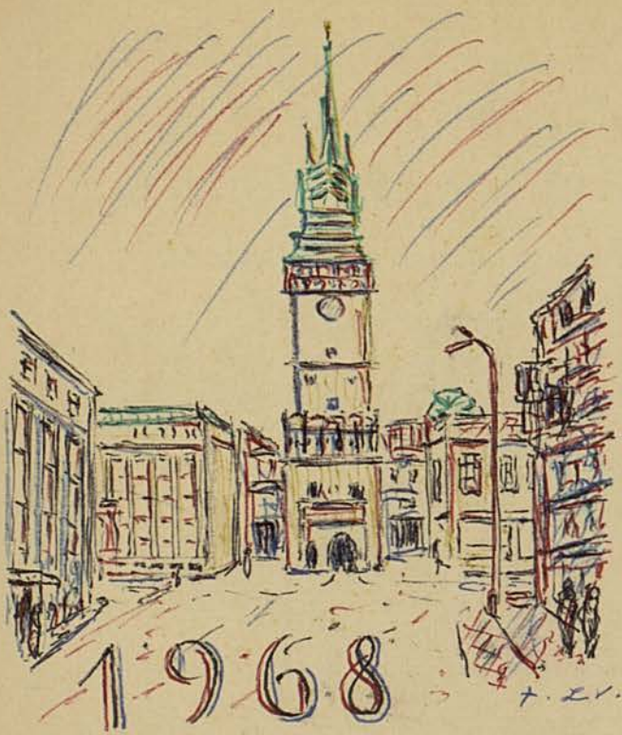

Okresní město Pardubice, nadřízený orgán naší obce. Řídí, pomáhá, poskytuje finanční prostředky ze státního rozpočtu, vysílá do schůzí MNV své poslance. Druhou kontrolní a řídící složkou jsou okresní orgány KSČ. V období let 1950 ÷ 1960, přesněji až do t. zv. lednového zasedání pléna Ústř. výboru KSČ v letošním roce bylo zavedeno t. zv. direktivní řízení. Plánování a řízení shora směrem k podřízeným složkám dobře umožňovalo práci kultu osobnosti. Chyby jednotlivců se přenášely postupně až na nejnižší orgány a na nich záleželo zda uposlechnou a zařídí i věci málo přirozené. Tak například v tomto období kultu byl zrušen MNV v soused. obci Pohránově a za spolupráce býv. předsedy MNV s. Fejly byla tato obec připojena k Srchu, přestože do naší obce je z Pohránova 0,5 km a do Srchu 5 x víc. Při tom občané z Pohránova se zúčastňují kult. akcí v naší obci. Nátlak na připojení i naší obce byl odražen jednotným postojem všech občanů a Hrádek zůstal samostatný. Dále byl v tomto období dělán nátlak na jmenování t. zv. kulaků tj. zemědělců s vyšší výměrou půdy, kteří měli vykořisťovat ostatní. Měl jim být zabaven majetek a měli být vystěhováni z obce. (v sous. obcích se tak stalo.) I v tomto směru zůstal místním funkcionářům čistý štít. Uvedenému období při pohledu zpět se říkalo období t. zv. deformací, které byly při lednovém zasedání ÚV KSČ odhaleny.

V únoru letošního roku proběhla v hostinci Jednota velmi navštívená veřejná schůze. Byla to schůze předvolební za přítomnosti zástupců ONV. Bylo zde i probráno uve-

dené období a všichni stávající i bývalí funkcionáři dostali plnou důvěru občanů obce.

Vzhledem k změněné politické situaci byly celostátně volby do státních i místních orgánů odloženy na příští rok. Přesto se situace v obci nezměnila. Dělníci jezdí do svých zaměstnání, družstevníci na pole v JZD. Jen schůzí je méně. Rada MNV se schází pravidelně. Brigádnická pomoc je omezena na dokončení akcí. V tělocvičně byly položeny parkety a J. Soukup ml. provedl vymalování, aby již na podzim mohly děti našich občanů plně cvičit. Dále bylo dostavěno i potřebné soc. zařízení pro tělocvičnu a úprava dvora u bytové jednotky přiléhající JZD. Soudruzi J. Dolečal a Jos. Vlasák dokončili stavby a zapojení zbýv. 3. světel.

Po lednovém plénu Ústředního výboru KSČ došlo však k tomu, že pravicové síly, které se dostali k moci využily tisku, rozhlasu a televize, docházelo k mylné informaci občanů celého státu. Tyto síly zakládaly nové pravicové organizace a usilovaly o rozklad socialistického státu. Politická situace se vyhrotila v srpnu, kdy hrozila kontrarevoluce. V rámci Varšavské smlouvy přišla nám na pomoc armáda SSSR, Polska, NDR a Maďarska a to 21. 8. 1968. Tato vojska obsadila některá kasárna, u nás v blízkém Bohdanči. Sovětští vojáci ve volných chvílích navštěvovali i naší obec, chodili sem do prodejny Jednoty a do místního hostince. Chovali se velmi ukázněně. Novou situaci přijímali občané naší obce klidně, nebyl zde odpor proti vojákům ani jiné politické výstřelky.

Po srpnových událostech plynul život v naší obci po starých kolejích. Občané chápali přítomnost sovět. vojáků jako pomoc k přežití kontrarevoluce v našem státě. Družstevníci chodili za prací do polí a ostatní občané do závodů jako dříve.

Číslo pop. 57.

v r. 1936 si Jaroslav Konečný s chotí Bedřiškou koupili od p. Fr Hrubého č.p. 5 pozemek o výměře 12 arů a téhož roku postavili rodinou 1. patr. vilku o 6. ti. místnostech.
Přístavbu a úpravu bytu v 1. poschodí provedl Jiří Polák.

Číslo pop. 58.

v roce 1937 koupil Vincenc Šejnoha s chotí Marií od p. Hrubého č.p. 2 pozemek o výměře 7 a a t.r. postavili rod. domek o 2. místn.
v roce 1967 nový majitel Dr. Hlaváček s chotí Marií přistavěli 2 místn. v přízemí a 2 v podkroví. V roce 1973 přistavuje garáž pro auto

Číslo pop. 59.

ale r. 1968 nebylo přidělено

Číslo pop. 60.

do roku 1968 nebylo přiděleno

Číslo pop. 61.

v roce 1936 koupili manželé Josef a Marie Doudovi od p. Foršíka čp. 13 pozemek o výměře 20 a a zde postavili domek o 3. místnostech.

Číslo pop. 62.

v roce 1938 koupil Spořitelní a záložní spolek v Hrádku od pí Machačové pozemek za 1600 Kč a zde postavil starostel Štěpánek z Trnové vilku – dole velká hradovna a byt a 2 místnostech, v 1. poschodí 1. předkr. místnost.
v roce 1952 převzal budovu do správy MNV.
Nájemníci postupně: J. Horák s rodinou, J. Kot s rodinou, nahoře B. Soukup s rodinou

Číslo pop. 63

v roce 1939 koupili manželé Václav a Marie Valentovi od p. Hrubého pozemek o výměře 6 arů za 3.000 Kčs a zde postavili rodinný domek o 3. místnostech.
v roce 1958 přistavěli další 2 místnosti a v r. 1968 verandu.

Číslo pop. 64

v roce 1936 koupili manželé Čeněk a Antonie Bajerovi od p. Hrubého č. 5 st. pozemek o výměře 16 arů a zde téhož roku postavili rod. domek o 4. místnostech.
v roce 1956 přezdili domek sourozenci František a Marie Bajerovi a v roce 1967 přistavěli na 1. patr. vilku o 2 byt. jednotkách po 4. místnostech.

Číslo pop. 65.

v roce 1938 koupili manželé František a Božena Bačantovi od p. Těšitela pozemek o výměře 9 arů za 5.000 Kčs a zde postavili rod. domek o 3. místnostech.
v roce 1968 přistavěli garáž pro auto. V roce 1969 prorealli přist. bytu v 1. poschodí - zet' Jiří Kreiner.

Číslo pop. 66.

Bohumil Vávra s choti Emilie si v r. 1938 koupili od p. Hrubého č. 2 pozemek o výměře 16 a a zde postavili rodinný domek. Parcela stála 10.000 Kč. V říjnu 1970 započali s přestavbou na rod. vilu o 2. bytových jednotkách. pro novomanžele Vladislava a

Číslo pop. 67

Číslo pop. 68.

Probíhalo i další budování obce. Opět se obnovily brigády na úpravě rozcestky a kanalizace u Vlasáků, (Paní Vlasáková připravila pro brigádníky svačinu) další úpravy parku u pomníku padlých. Zlepšila se autobusová doprava, u transformátoru vybudoval MNV novou čekárnu na autobus, kterou z trubek v závodě VCHZ zajistil předseda MNV s. Rejmont. A tak se stalo, že na závěr roku v soutěži národních výborů v rámci okresu byla naše obec vyhodnocena jako první z obcí stejné velikosti a obdržela od ONV mimořádnou odměnu 15.000 Kčs. Tu na přiložené fotografii přejímá předseda MNV s. Rejmont od pracovníků ONV.

Rok 1968 byl také 50. výročím vzniku ČSSR. K 28. říjnu proběhla v obci oslava u pomníku padlých a na novém parku vybudovaném po demolici obec. domu došlo k slavnostnímu zasazení „lípy svobody". Sázeli ji nejstarší žijící občané obce a to p. Tér, Vlasák V., Kramář, Benďák, Sakař a Horák V.

Volby do nár. výboru se nekonaly a nedošlo proto v nár. výboru ke změnám. Ani u ostatních složek v obci nebyly změny.

Narozené děti:

8.2. Jiří Kreiner v č.p. 65

20.8. Ježková Petra č.č.p. 64

11.9. Petříčková Vladislava v č.p. 54.

Přistěhovalí:

Josef Sigl z Brozan si vzal za ženu Hanu Kosinovou v čp. 29.

Svatby:

Sakař Vlastimil se přiženil do Syrovátky č. 77 u Hradce Králové
Jan Vašíček se oženil v Hrádku s Milenou Akrmanovou.
Jan Benoldk se přiženil do Jezbořic u Heřm. Městce.
Marie Benoldková si vzala za manžela Jos. Kučeru z Pardubic

Úmrtí:

~~Klčhov~~ Demolice: Viktor Rysavý z Pardubic koupil od p. Holoty neobývatelné doškové stavení p. zemřelé pí Rackové čp. 22, provedl demolici a vystavěl zde dřevěnou chatu o 1 místnosti s příslušní.

Hospodaření JZD:

Rok 1968 byl poměrnostně velmi příznivý. Vlhčí jara působilo příznivě na růst zem. rostlin, pěkné počasí o žních i na podzim umožnilo bezstrátovou sklizeň. Předseda JZD ing. Kr. Hatálk se přičinil o dobrou organizaci prací i hospodaření s investicemi. Družstvo koupilo další kombajn na obilí za 82.000 Kčs, dostavělo sušičku na obilí za 150 tis. Kčs, traktor za 54 tis., 2 vlečné vozy za 23 tis., čističku za 26 tis., nakladač za 21 tis a začalo budovat vlastní truhlářskou dílnu (18 tis.).
Výměra zem. půdy se snížila o 17 ha luk v Rozkoši, které převzaly Státní lesy. K 31.12. 1968 má družstvo 553 ha zem. a z toho 445 ha orné půdy. Má 128 členů (v tom 43 důchodců) a jen 109 trvale činných pracovníků. Tržby v rostlinné výrobě 1,222.000 Kčs, v živočišné výrobě 2,837.000 Kčs. Pracovní jednotka 16- Kčs. Průměrný výdělek jednoho stálého pracovníka 11.071- Kčs ročně!

rok 1969

Začal po vyrovnaných politických poměrech z r. 1968, dochází i k vyrovnání některých poměrů po stránce hospodářské. Volby do Národních výborů byly dále odloženy a proto ve složení nár. výboru i v jiných složkách nedošlo ke změnám v naší obci. Vzrostla dále životní úroveň. V obci je již 19. osobních automobilů, (v roce 1960 pouze jeden). Dochází k výstavbám garáží a k větším úpravám bytů. Samostatnou novou bytovou jednotku staví Jiří Krejner v č.p. 65 a Jos. Kučera v č.p. 46. Komise pro výstavbu při MNV vydala během roku 11 stavebních povolení k bytovým úpravám. Podle směrnic z ONV může místní komise pro výstavbu povolit stavbu do hodnoty 50.000 Kčs, větší stavby povoluje ONV. Mimo bytů si občané přestavěli ploty, upravili zahrádky, aby byla celá obec krásnější. V bývalé národní škole provedla komise pro výstavbu kolaudaci tělocvičny a tím byla tato předána k užívání. V „Malém Hrádku" u Bažantových postavil MNV další zářivkové světlo a je již celá obec v noci dostatečně osvětlena.

Společné kulturní akce byly proti minulým rokům malé: zábavy: Josefovská, o pouti a posvícení. Ani filmové představení nebylo uskutečněno. Hlavní důvod je malé porozumění vedoucí jednoty v místním hostinci. Požaduje, aby si složky před zábavou i po zábavě umyly sál a ještě ze sálu zaplatily. Ve čtvrtek a v neděli je hostinec celý den uzavřen. V ostatní dny je otevřeno a sice od 14 ti hod do 22, v pátek nejčastěji do 24 hod., nejsou-li hosté, pak se zavírá asi ve 20 hod. Nejvíce hostů bývá

v pátek (plný kýčep - kolem 20 ÷ 25 hostů). V ostatní dny 5 ÷ 10 hostů. Finanční obrat je proti minulým létům značně menší. Vedoucím hostince je od 4. XI 1968 pí Marie Klementová. Bydlí zde s celou rodinou.

Ve vybudované nové prodejně spotřebního zboží v býv. národní škole je vedoucí pí Anděla Soukupová. Prodejna je otevřena denně mimo soboty a neděli a sice dopoledne i odpoledne, v pátek až do 19ti hod. večer. S dobře zásobenou prodejnou i s vedoucí jsou občané spokojeni. V prodejně se neprodává maso a proto 1x týdně v sobotu dojíždí do obce pojízdná prodejna Jednoty. Prodává maso od 7,30 do půl deváté.

Občany čekající v sobotu 23. srpna na maso i ostatní v obci vyrušila tragická událost. Maso si zde koupil jediný syn manželů Veverkových, 26 roků starý František Veverka. Kolem hostince projížděl nákladní automobil vezoucí písek na stavbu p. Kreinera. U hostince se ptal řidič Františka Veverky, kde p. Kreiner bydlí. Asi za 20' odjížděl František Veverka s masem domů na motocyklu a na křižovatce u Konečných, asi 200 metrů od svého domova narazil do popsaného vyjíždějícího nákl. auta. Byl na místě mrtev. Na jeho pohřeb v příštím týdnu se sjelo celé okolí. Byl to velmi smutný pohřeb. Veelku byl rok 1969 „černým" rokem, během roku zemřelo 6 občanů.

Počasí bylo v celku velmi příznivé. V lednu a únoru byly slabé mrazy do 15°, sněhu málo, jaro i léto v průměru sušší, i podzimní pěkné počasí dopřálo družstevníkům plně sklidit úrodu. Prudká změna přišla 26. listopadu

kdy napadl sníh a jeho pokrývka až 25cm se udržela až do 5. března 1970.

Úmrtí: 18.3. Virt František ve stáří 80r.
2.2. Virtová Marie ve stáří 76r.
5.3. Douda Albín ve stáří 65r.
3.7. Konečný Josef ve stáří 64r.
23.7. Konečná Beříška ve stáří 62r
23.8 Veverka František " — 26r.

Narození:
7.6. Milena Vašíčková, v č.p. 28
17.9. Věra Krejcarová č." — 24.

Stěhování:
Jaroslav a Růžena Brandejská se odstěhovali s rodinou do Pardubic (ved. hostince Jednoty čp. 35). Do uvolněného bytu v hostinci Jednoty se přistěhovali 4. rj. Oldřich a Marie Klementovi s rodinou. (rr. 1968-zapsáno dodatečně).

Svatby: 22.8. se provdala Jiřina Stavělová za J. Dvořáčka a odstěhovala se s manželem do Telčic.

Hospodaření JZD.

Za vedení ing. Haláka hospodařilo družstvo na stejné výměře jako v minulém roce: 553 zemědělské, z toho 445 ha orné půdy. Koncem roku mělo 133 členů, z toho trvale pracujících 113. (žen 75). brigádníků 49. Traktoristů a přidělců 8, kočích 6, řemeslníků v dílnách 4, technicko hospodářských pracovníků 13., družstevníci odpracovali 28.594 pr. dnů, brigádníci 1.677 dnů.

Sklizeň: pšenice 1128 q, žito 2024 q, ječmen 1488 q, oves 996 q, brambor 6 571 q, mák 10 q, zelenina 1740 q, ovoce 49 q.

Spotřeba umělých hnojiv: 926 q.

Stav skotu k 31.12.69: 386, z toho krav 193., prasat 320, z toho prasnic 31. Počet uhynulých telat během roku 11, uhynulých selat 135., zaměstnancům a členům družstva prodáno během roku 108 selat; (= 971.225 Kčs)
prodáno 438.569 litrů mléka (ø dojivosti 6,49 l/d. 2371 l/rok)., telat 219 q, vepřového masa 302 q, selat 81 q, drůbeže 73 q, užitkovost prasnic: ø 16,88 selat od jedné prasnice.

Nakoupená sadba a osiva za 184.000 Kčs, hnojiv za 313.000 Kčs,
krmiv za 615 tis., nak. zvířata 59.000 Kčs;
Celkové ~~náklady~~ tržby 4,629.000 Kčs
Celkové nákl. mat. 2,541.000 Kčs
Odměny, mzdy 1,282.000 Kčs, pracovní jednotka: 16 Kčs.

Nákup strojů: 1 kombajn SK4, 2 traktory, 1 vysokotl. lis,
1 sazeč brambor, 1 nakladač řepy, 1 vyoravač brambor.

Stavby: 2 kolny, 1 sklad hnojiv, 1 dokonč. truhl. dílna.

i rok 1970 probíhal klidně bez zvláštních politických událostí. Protože volby do zastupitelských orgánů byly v plánu na rok 1971, nebyly změny ani ve složení národního výboru, ani v jiných organizacích. Po zemřelém J. Doležalovi převzal funkci předsedy „zahradkářů" p. Jan Benedikt. Velmi aktivní byl „dohlížecí" výbor Jednoty. Předsedou je Žd. Bajer, ve výboru jsou dále: Polák Jiří, Racek V., Doležal Jos. a pohraničník občan St. Kramář, Polák Jiří je současně i v okresním výboru. Zavedli odměňování členů k významným životním výročím, řídili obě prodejny Jednoty v obci, pro děti členů uspořádali zájezd na hory a brigádně se zapojili do budování obce. V rámci okresu se umístili na prvním místě (soutěž dohlížecích výborů). V budování obce došlo k úpravám a pomíku padlých a k opravám budov z vlastnictví MNV, k úpravě silnice Bačant-Konečný - budování obrubníků, k opravám čerpadel na místním hřbitově. A tak za zmínku stojící událostí bylo narození 4 mláďat v hnízdě čápů na topole za stodolou v č.p. 5. Letos jim ošetřil hnízdo p. Jan Benedikt, který si „troufnul" vyšplhat na hnízdo ve svých 71. letech. Čápy se objevili v Hrádku poprvé v r. 1934 a začli si stavět hnízdo na doškové stodole p. Kramáře. To byla událost číslo jedna a tak občané Hrubý Jos. č. 8, Racek Jos. a Hrubá Karel upravili za stodolou čp. 5 topol a vynesli

tam staré kolo od vozu, doplnili roštím a čápi se sem přestěhovali. O další ošetření hnízda se nejvíce starali Akrmon Jos., Virt Jos. a Hrubý V. z č. 5. Od r. 1934 hnízdí čápi v naší obci pravidelně.

Počasí: v lednu bylo 25÷30cm sněhu, mrazy střídavé do 20°, v únoru se mrazy zvětšovaly, v týdnu od 20÷26 byly mrazy 26÷28°. Koncem února přišla náhle oblevа a začátkem března padal nový, vlhký sníh. V lesích přetížil stromy, rozlámal větve stromů, vytvořily se velké polomy. Stromy padaly přes silnici a vytvářely překážky v dopravě. Večer a v noci 4. 3. byla velmi prudká sněhová vánice, vítr přetrhal telef. vedení. Od 5. 3 nastala pomalá oblevа a sníh během 10 ti dnů zmizel. Koncem března a v dubnu bylo pěkně, příznivě pro jarní setí obilovin. V květnu vlhko, v červnu a červenci sucho. Od srpna do konce roku střídavé, poměrně pěkné počasí.

Narozené děti: Gabriela Klementová,
Tomáš Kučera
Iveta Rejmontová

Zemřeli: Josef Dolečal
Rudolf Jirásko
Františka Šturmová
Václav Pleskot

Na voj. službu nastoupili: Josef Soukup
Zdeněk Bajer

Svatby: Maruška Vlasáková si vzala za manžela Fr. Kučeru ze Srchu.
Josef Jirásko si vzal za manželku M. Valáškovou z Osic.

Hospodaření zemědělského družstva:

Předseda, ing. Kr. Hašek přešel od. 1. 1. 70 do JZD Koštěnice a novým předsedou byl na výr. schůzi schválen předseda

JZD z Opatovic Alois Jarka. V Opatovicích nadále bydlí a do našeho družstva denně dojíždí. Za jeho vedení došlo k dalšímu zlepšení ve výrobě i v organizaci práce. Skupinářem - vedoucím pro rostlinou výrobu je nadále Fr. Polák z Pohránova, zootechnikem p. Jos. Tupič, též z Pohránova. K výroční schůzi má družstvo 133 členů, z nich 77 důchodců. Obdělalo 557 ha zemědělské půdy, z toho 452 ha orné. V roce 1970 zakoupilo za 271.000 Kčs strojů a sice: traktor U 651, nakladač T 172, 2 sklízecí řezačky, samosběrací vůz, fekální vůz a traktorový valník.

Po tuhé zimě muselo být z jara zoráno 6 ha pšenice a 8 ha ozimého ječmene a nahrazeny jinými plodinami. Bylo sklizeno 5.128 q zrnin s průměrným výnosem 22,1 q/ha. Dávky umělých hnojiv dosáhly 205 kg čistých živin na 1 ha. Na státní nákup dodalo družstvo 1042 q ranných brambor v průměrné ceně 135,- Kčs/1 q (první ceny byly 300,- Kčs/1 q). Celkem bylo sklizeno 5.708 q sušeného sena. Průměrný výnos brambor byl 224 q/1 ha., cukrovky 426 q/1 ha, Přestal se pěstovat heřmánek jako nerentabilní plodina, rozšířilo se pěstování zeleniny: čisté zisky u řeřichy 26.293,- Kčs, u salátu 23.570,- Kčs, u okurek 106.326,- Kčs, u zelí 33.442,- Kčs, u kedluben 9.307,- Kčs. Nejvýhodnější se jeví okurky s ha výnosem 46.228,- Kčs/1 ha.

Růst výroby byl i v živočišné výrobě: průměrná dojivost na 1 dojnici 2.465 litrů = 6,75 litrů/1 den. Maso hovězí splněno na 105 %, vepřové na 102 %. Příznivé bylo zavedení výkrmu kuřat a krůt na maso.

Na odměnách bylo vyplaceno o 218.000 Kčs více než v roce 1969 a přesto mělo družstvo v tomto roce 938.000,- Kčs čistého zisku.

byl rokem významných státních a politických událostí, které měly veliký vliv na žití v celém státě i v naší obci. V květnu probíhaly oslavy 50. výročí založení KSČ, poté zasedal v Praze 14. sjezd KSČ, který zhodnotil uplynulé období a určil směrnice pro další zlepšení v politickém i hospodářském řízení státu. Další významnou událostí byly volby do národních výborů, které se konaly 26. a 27. listopadu.

Volbám předcházelo několik předvolebních veřejných schůzí, kde bylo zhodnoceno uplynulé volební období, byli navrženi kandidáti do nového národního výboru a projednán výhledový plán budování obce v novém volebním období.

Přípravu voleb řídil výbor národní fronty, jehož složení byly zastoupeny všechny složky obce

Jan Vašíček, předseda za MO KSČ,
Ing. Věroslav Hašák, tajemník -"- -"- -"-,
Josef Šafařík, místopředseda, za SČSP
Frant. Vodička, člen výboru, za DK Jednoty
Václav Sakař, -"- -"-, za Čs. svaz zahrádkářů
Josef Schejbal, -"- -"-, za výb. KSČ
Roman Kopáček, -"- -"-, za TJ Sokol

Volební místnost byla pěkně vyzdobena v sále tělocvičny v býv. škole. Do obrodní volební komise byl delegován Ladislav Šafařík.

Složení místní volební komise:

Ing. Věroslav Haták, předseda,
Jan Benedikt, místopředseda,
Josef Šafařík, tajemník,
Frant. Vodička, člen
Josef Schejbal, " —.

Složení okrskové volební komise:

Václav Vlasák, předseda,
Jan Vašíček, místopředseda,
Zdeněk Bajer, tajemník
Jos. Doležal ml., člen,
Zdeněk Hlaváčeky " —,
Václav Svatoň, " —.

Zvolení kandidáti NF do MNV v Hrádku:

1) Benoldk František, 50 r., učitel, KSČ
2) Doležal Josef, 40 r., důchodce, TJ Sokol
3) Kučera Josef, 24 r., elektromontér, NF
4) Hatáková Marie, 39 r, dělnice, ČsOZ
5) Poldk Jiří, 44 r, tech. úředník, DV jednota
6) Pleskot Miloslav, 45 r, mistr tesař, KSČ
7) Rejmont František, 57 r, dělník, KSČ
8) Soukup Bohuslav, 53 r, strojní zámečník, KSČ
9) Valenta Václav, 37 r, technický úředník, KSČ
10) Vávra Ladislav, 23 r., stroj. zámečník, ČSPO
11) Vašíček Josef, 22 r., " — " —., SSM

Zvolení poslanci do vyšších zastup. orgánů:

Frant. Bačina, řed. okr. fin. správy - kandidát do ONV,
ing. A. Seďa, ředitel okr. zem. sdružení - kandidát do KNV,
prof. ing Jos. Kempný, tajemník UV KSČ - do sněmovny národů,
Věroslav Vondrouš, plánovač OZS Pardubice - do sněmovny lidu.

Všichni poslanci obdrželi 100% hlasů. Voleb se zúčastnili všichni občané obce starší 18.let - celkem 164 voličů.

V pondělí 28. listopadu se konala ustavující schůze kde byly rozděleny funkce a určeno složení rady MNV a komisí.

Složení rady MNV:

Rejmont František - předseda MNV
Soukup Bohumil - tajemník
Kučera Josef - člen - účetní MNV
Pleskot Miloslav - člen - předs. komise pro výstavbu
Vávra Ladislav - člen.

Komise kulturní: Valenta Václ. - předseda
Akrman Jos.
Rašíček Jos.

Komise finanční: Doležal Jos. - předseda
Polák Jiří - člen
Virt Jos.
Kučera Jos.

Komise pro výstavbu: Pleskot Mil. - předseda,
členové: Bendák Fr, Bajer Zd, Vlasák Jos., Krejner J.,

Komise pro veř. pořádek: Vávra Lad., předseda,
členové: Šafařík Vl., Hatálková, Rejmont Fr.,
Bajer Fr.

Další budování obce v r. 1971: na zvelebení obce bylo v tomto roce odpracováno 1957 brig. hodin. V jarních měsících byl proveden úklid v celé obci, byly vyčištěny rygoly podél celé délky silnice, byl upraven terén v prostoru pomníku padlých, byl upraven a květinami vysázen park před p. Horákem, opravena stará požární zbrojnice a v ní umístěn veřejný mandl na prádlo - slouží všem občanům obce, provedeny nátěry plotů a vrat u budov č. 42 a 62, prov. gener. oprava čekárny na

autobus, nátěr vrat požární zbrojnice, nátěr plotu u pomníku padlých, opravy přibližovních zdí a položení obrubníku na silnici Bajer-Konečný, která je připravena k asfaltování povrchu.
Ve výhledovém volebním plánu je provedení asf. povrchu na silnici v Malém Hrádku a v úseku Bajer-Konečný, sociální zařízení v budově č. 62, dobudování veř. osvětlení směrem k Pohránovu, a přístavba sálu k hostinci Jednoty, která se má uskutečnit již v roce 1972.

Kulturní akce v obci řídila kulturní komise MNV za předsednictví s. V. Valenty. Zapojeny byly složky: Dohlížecí výbor Jednoty, Svaz socialistické mládeže, Český červ. kříž, Svaz zahrádkářů, Požární jednota. Pořádali oslavy Mez. dne žen, Mezinár. dne dětí, o pouti fotbal. turnaj - Memoriál Fr. Veverky, přednášku prac. lid. soudu o trestnosti mládeže, přednášku Jana Maršíčka o společ. chování, přednášku o pěstování květin, každou středu v zimním období byl mládežníky promítán celoreč. film.
Místní dohlížecí výbor Jednoty byl v okresní soutěži vyhodnocen na 1. místě. Získal finanč. odměnu, z té byli všichni přítomní občané na výroční schůzi dobře pohoštěni, platil poplatky za půjč. filmů, zakoupil a vede v režii mandl na prádlo, platí referenty přednášek

Počasí: V lednu bylo sněhu do 5 cm, mrazy do 10°. Od února do 20. V. bylo střídavě poměrně pěkné počasí, převážně sucho. 20. V. začalo pršet a deště byly do začátku července. Pak do konce srpna téměř nepršelo, zač. září pršelo málo, houby nerostly, až do konce roku bylo poměrně suché počasí. Zač. října byly první mrazy -5°. Málo sněhu napadlo až zač. prosince, vánoce byly bez sněhu (oblevy do 5. 1. 72).

Narozené děti:

16.2.1971 Ira Kreinerová

Zemřeli:

29.3.71 Františka Šturmová ve stáří 81 roků.

19.11.71 Růžena Harelková ve stáří 67 roků.

Svatby:

2.8.1971 se provdala Danuše Poláková za Jiřího Kolmana z Brozan

2.8.1971 se ženil Josef Hrubý z č.p. 15, do Borohrádku.

Stěhování:

6.7.71 se přistěhoval do upraveného bytu v č.p. 17 Jos. Konečný s chotí Vilmou ze Starého Hradiště.

Na vojně slouží: Drahouš Hlaváček, Soukup Josef.

Hospodaření zem. družstva: za nezměněného vedení si družstvo vedlo velmi dobře, docílilo prac. jednotku 20- Kčs a zařadilo se tak mezi prosperující družstva v okrese. (V roce 1970 bylo ještě mezi ekonomicky slabými a dostávalo od státu stabilizační příspěvek). Proti minulému roku stouply odměny družstevníkům o 20%.

Nové stroje: valník za 23.205-Kčs, fekál. přívěs 29.274-,
samostěr. vůz 35.815- , sklicec píce 41.475-,
krm. autom. pro telata 26.000-, samostěr. vůz 2: 34.230-,
potahové nářadí 7.100-, secí stroj 6.825-,
traktor UG 51 M 38.375-,

Družstvo obdělávalo 564 ha zem. půdy, z toho 454 ha orné. Mělo v roce 71 125 členů, pracuje však pouze 98 členů - z toho již je 50 členů v důchodu a přitom dále pracují. Výnosy v rostlinné výrobě byly dále zvýšeny přes ztráty způsobené dlouhými dešti v květnu a červnu a krupobitím (ztráty byly ohodnoceny částkou 607.000-Kčs, náhrada od pojišťovny činila 412.000-Kčs.). Přihnojováním strojen. hno-

jiry bylo na 1ha dodáno 215kg čistých živin. Proti plevelům bylo chemicky ošetřeno 239ha ploch, z toho 165ha obilovin. Proti roku 1970 se náklady na hnojení zvýšily o 17%, na chemizaci o 73%. Na 10,32ha byly provedeny meliorace nákladem 95.000÷ (dr. obdrželo st. subrenci 56.000÷). Na ploše 15ha bylo provedeno slinování nákladem 423.000 Kč - stát. subrence činily 180.000÷, dále byla provedena rekultivace luk v Polabinách nákl. 208.000 se st. subrencí 105.000÷ Kč.

Dosíleny byly tyto výnosy: pšenice 27,1 q/1ha, žito 16,2,
směsky 23,1, ječmen 29,6 (výsl. slinování),
cukrovka 284,6, brambory 88,2,
krmná řepa 333, seno z luk 39,7.

V živočišné výrobě bylo vyrobeno o 127q více masa a o 18.316 litrů mléka. Průměrný denní přírustek u telat do 6. měs. byl 0,60kg.

Průměrný " " skotu na výkrm 0,81 kg
Průměrný " " jalovic 0,60 kg
" " " prasat 0,54 kg
" á dojivost na 1. dojnici 2.610 litrů = 7,15 l./den.

Na 1. prasnici odchováno v průměru 19,3 selat

Stavy zvířat: skot celkem 392, z toho dojnic 190
prasat celkem 358, z toho prasnic 30
připuštění krav - 171, přip. jalovic 39,
připuštění prasnic - 79, odchov telat 172.

Tržby ze zeměd. výroby byly za rok 1971 celkem 4,712.000÷ Kč,
Tržby za práce a služby 475.000÷ Kč, materiálové a jiné náklady činily 2,892,000÷ Kč, mzdy a odměny činily 1,647.000÷ Kč.
Skupinářem pro úsek Hrádek-Pohránov byl Frant. Polák, zootechnikem Jos. Topič - oba z Pohránova.

1972

byl druhým rokem pátého pětiletého plánu, který byl vyhlášen v r. 1970 pro další růst životní úrorně v našem státě. V naší obci došlo k další výstavbě. Byla splněna dlouholetá žádost mládeže a ostatních občanů. Sál v hostinci Jednoty svou velikostí nevyhovoval a teprve v tomto roce došlo k jeho rozšíření přístavbou. Stavba se prováděla svépomocí občanů v rámci akce „Ž". Projekt vypracoval stav. technik Jednoty z Pardubic, stavební deník vedl s. J. Doležal, stavbu s ním společně řídil s. Mir. Pleskot, zajišťoval i stav. dozor ve funkci předsedy komise pro výstavbu při míst. n. výboru. 1. str. 251

Dne 5. září 1972 navštívil naší obec bývalý partyzán, občan SSSR s. Ivan Antonovič Zyčkov, který s ostatními byl ke konci války ukrýván občany naší obce. Na veřejné schůzi všech občanů pronesl v sále hostince Jednoty zdravici a pozdravy ze SSSR města Lozovaja, oblast Charkov a byl požádán, aby se zapsal do naší kroniky.

5 сентября 1972 г.
Дорогие товарищи, друзья, братья и сестры!
Через 27 лет я приехал в Чехословакию в гости по приглашению фронтовика Колчуге, а сюда по дороге по приглашению председателя Народного

бобров села Градка, за что сердечно благодарен

Чем дальше отдаляемся мы от событий Великой Отечественной войны тем ярче предстают перед нами героические подвиги советского народа. Героическая победа одержанная над фашизмом.

Раны войны оставили глубокий след в жизни многих людей и никогда не забудутся.

В июле 1945 г. Советские воины увезшие с концлагерей смерти наших в селе Градек друзей которые делились последним куском хлеба, одеждой дали возможность укрепиться в партизанском отряде им. „Яна Гуси".

Многие жители Градка рискуя своей жизнью и жертвуя своей семьей во имя победы над врагом проявили братскую заботу о нас. Большое сердечное спасибо всем жителям Градка и особенно тем кто не раз рисковал жизнью: Франтишку Колоуху, Йозефу Колоуху Павловым, Сакерову, Валентовым и другим жителям Градка а также всему народу УССР дальнейших успехов в строительстве социализма и коммунизма, а также бодрого мирного счастья.

Мы гостили с фр. Колоуху. Людмила Дрезина Ленка — свидетельство варварства фашизма. Пусть оно никогда не повторится!

Во имя чего погибло столько воинов нашей Советской Родины, которой освободили от фашистских захватчиков свою страну и страны Зап. Европы, но эта победа стоила Родине жертв.

Да здравствует Советско-Чехословацкая дружба на вечные времена!

Да здравствует КПСС и КНГ!

Да здравствует Мир во всем мире!

Кемеровская область
г. Юрга 2
Воронежская ул. 4
Иванов

Do práce se zapojilo mnoho občanů a stavba rychle pokračovala. MNV si na stavbu vypůjčil od Stát. spořitelny 80.000- Kčs a po převzetí stavby Jednotou byl dluh vyrovnán. Hodnota díla byla 110.000,-Kčs

Slavnostní otevření a předání do užívání bylo provedeno týden před poutí zač. července. Nový sál byl přeplněn míst. občany a hosty. Za přítomnosti tajemníka ONV s. Bidla předal předseda MNV s. Fr. Rejmont stavbu předsedovi Jednoty s. Kuřkovi. Následovala družná zábava s hudbou dlouho do nočních hodin.

Přes mnoho práce s touto stavbou byly v obci provedeny další přípravy pro asfaltování silnice v Malém Hrádku. Dále byla vypuštěna vodní nádrž a provedeno její vyčištění a vyspárování zdiva a výměna odtokového šoupátka. Byly vyčištěny rygoly - krajnice podél celé silnice v obci a předseda spolku zahrádkářů s. Benedikt použil na mísení plevelů „trarex". Hrádeč z obce provedla před křetnovými oslavami úklid a úpravy v prostoru pomníku padlých. Byl proveden úklid na hřbitově a všichni občané si upravili své zahrádky. Pro stavbu sálu zakoupil MNV míchačku na malty, kterou i s příslušenstvím el. kabelem půjčuje MNV občanům na vlastní stavby za poplatek 5- Kčs za použitý den. Autobusová čekárna u transformátoru byla natřena, dále se zajišťovala dokumentace pro přístavbu sociálního zařízení v ob. domě č. 62.

Činný a bohatý na kulturní akce byl i popis. rok. Ve spolupráci všech složek N.F. byly provedeny oslavy výročí února, MDŽ, křetnové oslavy, oslavy mez. dne dětí, o pouti byl na hřišti uspořádán footbal. turnaj jako memoriál Fr. Vererky za účasti fotbalistů z Hrádku, Čeřovu, St. Hradiště a St. Ředhnic. Zahrádkáři společně

s výborem Jednoty uspořádali přednášku o pěstování růží, 5.9. byla v hostinci prov. beseda s býv. partyzánem s. Žubkovem, 7.11. byl při oslavách VŘSR zahájen měsíc čs. sov. přátelství. Na závěr pořádal dozorčí výbor Jednoty svoji výroční členskou schůzi s hudbou a tancem.

Počasí v r. 1972: vánoce byly bez sněhu, 4. ledna napadl sníh do 10 cm, mírná mrazíky do -10°C. V únoru sněhu do 10cm, mrazy do 8°. Březen, duben - sucho, teplo, sela se obilí. Zač. května přišly náhle mrazy, zmrzly květy stromů. Koncem května a v červnu velké deště, seno se dosoušelo zač. července. V měs. VII, VIII, IX teplé počasí téměř bez dešťů. 9. října přišly náhle menší mrazy. V listopadu a prosinci mírné počasí, málo sněhu a sucho.

Narozené děti: 5.1. Jiří Kalman — 4.6. Martin Vinkler
16.3. Radka Kučerová — 7.9. Darla Kudrnová
29.3. Světlana Várrová — 7.10. Miloš Bradna

Zemřeli: 13.1.1972 Václav Vinkler ve stáří 66 roků
18.7.1972 Václav Prorok ve stáří 72 roků.

Svatby: Žol. Vinkler si vzal za manž. Mir. Kalhousovou z Pardubic, Věra Benediková se provd. za Jos. Noska ze St. Ždánic, Marcela Soukupová se pr. za Jos. Neudrta z Rohovnice, Anna Bajerová se provdala za Jar. Tesaře z Pardubic

Stěhovalní: Václ. Krejcar s choti Bohumilou roz. Šturmovou se odstěhovali do družst. bytu do Pardubic

Voj. výcvik nastoupil Doležal Jos. a Hlaváček Zdenek.

Hospodaření JZD:

Spojené JZD Rozkvět hospodařilo v r. 1972 na stejné výměře jako v min. roce t.j. obdělávalo 564 ha, z toho 454 orné. Počet členů klesl o 3 t.j. na 122 členů. Hospodaření zaznamenalo opět vzestup, družstvo se zařadilo mezi dobře hospodařící JZD v okrese. Celková produkce stoupla o 33%, odměny přepočtené na 1. pracovníka se zvýšily o 17%.

Průměrný příjem 1505,- Kčs měs. v min. roce se zvýšil na 1768,- Kčs v r. 1972. Plánovaná produkce v rostlinné výrobě byla splněna na 106% což bylo dosaženo zvýšením hnojením: 248 kg čistých živin na 1ha, chemizací moderními prostředky, osev byl prováděn pouze výkon. odrudami, zvýšenou péčí o půdní fond: byly provedeny meliorace na dalších 14,7 ha za 92.000,- Kčs, slinování na 18 ha za 361.000,- Kčs a ostatní rekultivace za 230.000,- Kčs. Na tyto výdaje obdrželo družstvo příspěvek ze stát. fondů pro zúrodnění v č. 480.000,- Kčs.

Hektarové výnosy obilovin stouply proti minulému roku o 8%, u brambor bylo dosaženo 248,5 q/1ha., kukuřičná siláž 437,5 q/1ha (celkem bylo sklizeno 18.598 q siláže)

Bylo rozšířeno pěstování dalších výnosných plodin: Kmín 2,4 q/1ha - celkový příjem 747.093,- Kčs., čekanka 83.891,-, salát 10.048,-, okurky 32 756,-, ředkvička 190.056,-, karotka 77.000,-, kedlubny 24.798,-, zelí 7.922,-, červ. jetel 48.359,-.

Výnosy obilí: pšenice 29,4 q/ha, ječmen jarní 33,7 q
, žito 23,7 q , směska jarní 21,9 q

Výnos brambor: 237,9 q, cukrovky 349,9 q/1ha.

V živočišné výrobě: roč. dojivost 2702 l/1 dojnici - od 196 d. Celkem dodáno 527.223 l. Na 100 l. bylo spotřebováno 33,85 kg jadrných krmiv.

Dodávky masa: hovězí 308 q, telecí 218 q
vepřové 453 q, selat 126 q

Odchov selat na 1. prasnici: 19,1 od 32 prasnic.

Celkové příjmy: z živočišné výroby 3,018.160,- Kčs, z rostlinné 2,460.887,- Kčs, z přidružené výroby 966.000,- Kčs - z toho nákl. auto 148.000,- Kčs, buldozery 248.448,- Kčs, nakladač T 172: 183.360,- bagr E 302: 231.768,- Kčs.

Zakoupené nové stroje: 1 traktor U651 za 54.700,- Kčs.

1 traktor Z 5611 za 56.700,- Kčs,
1 bagr E 302 za 55.000,- Kčs,
2 valníky za 51.600,- Kčs,
1 nakladač chlévské mrvy za 20.800,- Kčs.

Stav skotu: hovězí 370, z toho 196 dojnic.
prasat 384, z toho 32 prasnic.
telat odchováno 198 ks.

Celkové výdaje: materiál 3,393.000 Kčs,
mzdy a odměny 1,809.500,- Kčs.

Čistý zisk v r. 1972 činil 2,077.000,- Kčs.

, další z roků úspěšného budování socialismu na vesnici a v celém státě. Na tomto budování se podílí jednotliví občané a složky národní fronty v obci. Ke konci každého roku připraví rada MNV příslušný roční plán, ten navazuje na dlouhodobý výhledový plán obce. Ten byl v předvolebním období schválen na celou pětiletku 1971÷1975. Jednou z největších akcí pětiletky v naší obci byla přístavba sálu hostince Jednoty v r. 1972 a proto v letošním roce došlo v další výstavbě k určité stagnaci. V plánu roku 1973 byla přístavba soc. zařízení k budově č. 62, k obnově opláceni vodní nádrže a k přístavbě skladu u požární zbrojnice. Uvedené akce se nestačily vybudovat, budovala se hlavně silnice v Malém Hrádku v úseku Veverka-Vašíček a Konečný-Jiráško. Asfaltování provedla silniční správa z Pardubic, na přípravě odpracovali naši občané 500 brig. hodin. Dale byly provedeny úpravy plotů, úprava prostranství u pomníku padlých a vyčištění hřbitova.

Po stránce kulturní byl rok 1973 velmi bohatý. V únoru 28.2. proběhla v hostinci Jednota oslava únor. událostí, v březnu oslava MDŽ, 1.V. byla v Pardubicích manifestace s 1.máj. průvodem, zúčastnila se asi 1/3 občanů obce, 5. května byl položen věnec k pomníku padlých a večer probíhala v hostinci oslava osvobození. V červnu v rámci oslav MDD přispěl MNV a dozorčí výbor Jednoty na zájezd dětí do zoolog. zahrady v Dvoře Králové a do hřebčína v Hradci Králové. Koncem června byla uspořádaná přednáška o trestnosti na okrese, promluvil na ní předseda soudu Dr Hora z Přelouče.

Při další veřejné schůzi byla v červnu obnovena ve spolupráci s MNV a výborem MO KSČ činnost odbočky SČSP. Byl na této schůzi navržen výbor SČSP: Kalhous Fr., Staněk Fr., Kosina Fr., Klement Oldř., Hlaváček Jiří, Hašek Kv., Benedák Fr.. Předsedou byl zvolen Kalhous Fr.
V říjnu proběhla veřejná schůze spojená s výroční schůzí dobrov. výboru Jednoty. Všichni občané byli pohoštěni. Byl zahájen měsíc československo-sovětského přátelství. Bylo vzpomenuto 28. X a 7. XI - oslavy VŘSR. V rámci okresu se dobrovolný výbor Jednoty umístil na 2. místě v soutěži aktivity.

Ve složení MNV došlo k úbytku: Jiří Polák se odstěhoval do Pohránova. Ke změnám došlo i ve složení SSM, který pracoval ve složení: předseda Hlaváček Jiří, jednatel Klementová M., místopř. Šafařík Ladislav, kult. ref. Plestil Žd., další členové výboru: Ledvinka V., Hašková M., Akrmanová M., Bajerová Bl., Akrman Jos., Benediková H., Bajerová Jana.

Mimořádnou událostí bylo náhlé úmrtí Fr. Poláka z Pohránova, který v místním JZD vykonával funkci agronoma-skupináře pro úsek Hrádek-Pohránov. a byl u míst. občanů velmi oblíben. Zemřel náhle na srdeční infarkt 9. X. ve věku 50 roků. Shodou okolností přišly 10. X. velké mrazy až 8°C které poleptaly ještě zač. listopadu a opět zesílily v prosinci. Cukrovka se sklízela velmi obtížně a cikorka za hospodou a Kapeličkou úplně zamrzla. Dobývání zbytku bylo provedeno až po vánocích ve dnech 27 + 30. prosince (úsek as 3/4 ha).

V obci dále vzrostla životní úroveň. V prodejně Jednoty v Hrádku bylo prodáno za 852.000 Kč zboží, v hostinci byla hrubá tržba 365.000 Kč. V obci je 62 občanů, kteří pobírají od státu částečný nebo plný důchod. Každý měsíc to činí 69.305 Kč.

V r. 1973 zemřeli: 10.5. Jos. Kalhous ve věku 70 roků.

Narozené děti: Tesařová Zita 22.5.
Ječková Andrea 30.5.

Na vojně jsou: Pleskot Mil., Haták Ven., Doležal Jos, Hlaváček Zd., Vašíček Jiří

Svatby: Bajer Zd.
Vašíček Jos.

Odstěhovali se: 16.2 Marie Kučerová roz. Hlaváková s manželem do Srchu
25.6. Jar. Tesař s choť Annou roz. Bajerovou do Pardubic
4.9. Polák Jiří s manželkou do Pohránova.

Počasí v r. 1973: leden, únor – poprašek sněhu do 5cm, noční mrazy -2 až -6°, ve dne kolem 0°, pěkně, noční mlhy, málo vody. Koncem února napadl sníh do 15cm, udržel se do zač. března.
březen, duben: poměrně sucho a chladno.
1.5. velmi pěkně a teplo. Přešlo až 7÷9/5. a od těchto dnů bylo opět teplo a sucho. V červenci jako první v okrese splnilo naše JZD dodávky obilí státu. Vydatnější deště přišly až koncem července. Od té doby bylo v 8. 9. a 10. měs. teplo a sucho. Náhlý mráz přišel 10.10. -8°C. Střídavé mrazy střídaly podzimní práce až do konce roku.

Hospodaření JZD – plán roku 1973 byl splněn a překročen: mléko na 105,03%, jatečný skot na 105,36%, jatečná telata na 114,9%, jatečné vepři na 100,83%. Na 1 dojnici bylo dodáno 2920 l. mléka. Celkem dodalo na stát. nákup 588. tis l. mléka. Obilovin bylo dodáno 2033q, celkem bylo vyrobeno 8004 q. obilí. Dodávky cukrovky byly splněny na 124,7%, na 38 ha bylo vyrobeno 14.850q. Z čistého zisku 1,622. tis.- bylo 1,xxx.xxx připsáno na fond výstavby v rámci kooperačního sdružení. (vytváření dalších větších celků – spojování družstev.).

1974.

Rok 1974 byl čtvrtým rokem 5. pětiletého plánu. Přinesl další zvýšení životní úrovně v celém státě i v naší obci. Byl to rok příprav na oslavy třicátého výročí osvobození. Byla proto činnost složek národní fronty vedena k uzavření závazků na odpracování brigádnických hodin na zvelebení obce. Dvě soboty v měsíci dubnu byly národní frontou vyhlášeny jako národní směny. Na brigádě se sešlo 16. občanů, tentokrát převládalo mládí ze skupiny SSM. Byly čištěny rygoly silnice (krajnice) kolem rybníčka, před parkem po bývalém obecním domě, před usedlostí č. 5, kterou užívá JZD, před neobydlenou usedlostí č. 8, před domem čp. 30, před p. Horákem a před usedlostí Machačových, kterou obývá přestárlá paní Hlásná. Před ostatními popisnými čísly si rygoly čistili sami majitelé domů. MNV obstaral prostředek TRAVEX pro níčení trávy a p. Konečný Jarosl. společně s předsedou MNV, s. Rejmontem provedli postřik krajnic v celé obci. Svaz místních zahrádkářů si dal závazek, že provede výsadbu okrasných stromů v úseku obce od rybníčka ke křižovatce u Prokopových za jeřábiny, které přerostly a ztratily pěkný vzhled. Jeřábiny se vykácely, k nové výsadbě však nedošlo, nepodařilo se však dosud koupit vhodné okrasné stromy.

Společenský a kulturní život probíhal v zaběhlých kolejích. V lednu byl sestaven plán kulturně výchovné činnosti MNV. Byl projednán se všemi národní fronty. V únoru proběhly vzpomínkové oslavy únorových událostí, v březnu oslavy Mezinár. dne žen, 1.5. manifestace v prvomájovém průvodu v Pardubicích, 5. května oslavy 29. výročí osvobození spojené s přednáškou okresního archiváře Dr. Zikmundy a čtením výňatků z obecní kroniky.

Kronikář obce se s obecní kronikou zúčastnil okresní soutěže obecních kronik, kde získal II. cenu v rámci obcí do 500 obyvatel. K této příležitosti vypracoval kronikář přehledný výtah zpracovaný na 18ti stránkách strojopisu a je součástí kroniky. Národní výbor pozval do obce fotografa pana Mládka z Doubravic a on vyfotografoval všechna popisná čísla. Fotografie byly uspořádány do alba, který se stává součástí kroniky.

Po žních, v posledním srpnovém týdnu, jezdí naši občané na Mírovou slavnost na Kunětickou horu, kterou pořádá OV SČSP společně s okresním Svazem družstevních rolníků. Na slavnosti byly stánky s prodejem atraktivního zboží.

V závěru roku byly v hostinci Jednoty oslavy VŘSR s vyhlášením měsíce přátelství, které pořádaly SČSP společně s MNV, KSČ a ostatními složkami N.F.

narozené děti:

Dušan Kolman 4.2.1974.

Ladislav Vávra 20.12.1974.

Zemřeli:

30.7. Božena Šafaříková,
2.7. Drahomír Hlaváček.

Na vojně: Miloslav Pleskot,
Václav Hataák

Přistěhovali se: Josef Vašíček, 15.7. do přestavěného domu čp. 53.

Odstěhovali se: Lukáš Svatobor do Polabin,
Ivana Bartošová roz. Bajerová do Třebechovic,
Zdenka Bollová roz. Zechovinková do Hlásterce n/Vhří,
Marie Kučerová roz. Klasáková do Srchu,
Josef Vašíček do Slatiňan,
Josef Soukup do Polabin,
Zdeněk Hlaváček do Bohdaněc,
Helena Doležalová-Kohoutová do Stéblové,
Drahomír Hlaváček do Svítkova.

Hospodaření JZD:

Naše JZD hospodařilo v tomto roce na 575 ha zemědělské půdy, z toho bylo 466 ha orné. Půda vzrostla o zrušené zahumenky po odsouhlasení bezzahumenkového hospodářství. Družstvo mělo 128 členů, v tom 80 důchodců. Z důchodců plně pracovalo 45, 35 důchodců vůbec nepracovalo. Důležitou událostí byly oslavy 25. výročí založení družstva. Slavnost byla ve vyzdobeném a přeplněném sále hostince Jednoty v Srchu. Účastni byli zástupci ONV, okres. zem. správy, zástupci podnikového závodu VCHŽ, za KSČ v Hradku s. Akrman, za MNV z Hradku s. Bendák. Všichni star-

51 členové družstva obdrželi upomínkové dárky (hodinky na ruku), upomínkové dárky obdrželi i všichni funkcionáři složek NF a patronálního závodu, kteří se na zakládání a podpoře družstva podíleli. Schůzi řídil předseda ing. Jarka, který měl velkou zásluhu na prosperitě družstva, který ke konci roku náhle zemřel (srdeč. infarkt). V odpolední části s bufetem program vystoupili Pražští estrádní umělci.

Ve výrobě došlo k dalšímu růstu, i když se v tomto roce nepěstoval velmi výnosný <u>máz</u>. Úroda byla z plochy 262 ha sklizeno 8.995 q t.j. o 595 q více než ukládal plán.

<u>Průměrné výnosy a celková sklizeň:</u>

Pšenice	34,2 q/1 ha	c. 2733 q
Žito	30,8 q/1 ha	c. 2340 q
Ovos	31,7 q/1 ha	c. 1014 q
Ječmen	34,6 q/1 ha	c. 2908 q
Cukrovka	441,7 q/1 ha	c. 16.993 q
Brambory	234,7 q/1 ha	c. 3.867 q
Všeobecné píce	117,8 q/1 ha	c. 13.360 q
Louky (seno)	39,5 q/1 ha	c. 1024 q
Kukuřice na zeleno	346,2 q/1 ha	celkem 5.540 q
Kukuřice na silaž	332,4 q/1 ha	" 19.180 q.
Louky na zeleno		" 1.320 q

Místní národní výbor Srch okres Pardubice

1975

byl rokem oslav 30. výročí osvobození a mimořádné událostí, dalšího slučování JZD, pátý rok páté pětiletky, rok dalšího zvyšování životní úrovně ve státě i v naší obci. Osobní auta vlastnili R. Kopaček, Vě. Haták, Fr. Bendák, J. Kučera, V. Prorok, J. Hrubý, Ve. Petříček, V. Benedik, J. Doležal, Ing. J. Vašíček, Dr. Hlaváček, V. Valenta, Ve. Hruška, B. Koníř, J. Konečný, mil. Stehno, Žd. Konečná, V. Kudrna, mil. Aleskol, J. Klasák, Fr. Kalhous, Jiří Hlaváček, Fr. Bajer, Nový Jar., Ježek Jar., Jiří Kreiner, Bradna Fr, Vašíček Jiří. Invalidní šuškolku s motocyklovým motorem vlastní Alois. Klement, kterému v r. 1974 amputovali v nemocnici nad kolenem obě nohy. Motocykly a mopedy vlastnili J. Kučera, Fr. Bendák, V. Prorok, Hrubý J., Hlaváček Jiří, Hatak B., Ledvinka Žd., Koníř B., Vávra B., Slavěl Fr.,

Obec měla 208 obyvatel - z toho je 1/3 důchodců.

Počasí: Celý rok byl v průměru suchý a teplý. V lednu od 1. ÷ 7. prší, dále oblačno bez dešť, ke konci ledna, dále v únoru a březnu teploty nad 0° se sněhovými přeháňkami. Časté deště od 9/5 do 15.6. Dále sucho, prší až 19 ÷ 25/7. V srpnu prší 20 ÷ 24/8., v září 7, 8/9., v říjnu 17 ÷ 19. V listopadu pěkně, klejně i v prosinci, mrazy do 5° 15 ÷ 20/12. Vánoce teplé bez sněhu.

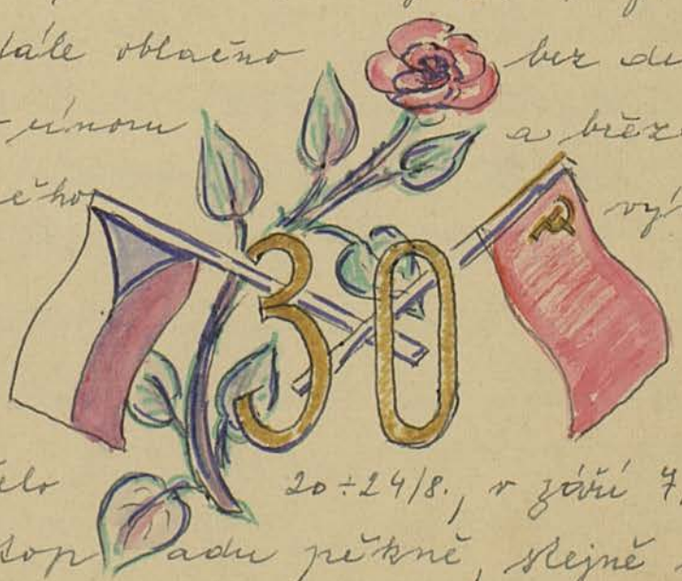

Složky národní fronty projednaly v lednu na svých zasedáních závazky občanů k zvelebení obce. V plánu byla dostavba skladu CO u požární zbrojnice, úpravy terénu nad vrchní nádrží, čištění svodů kolem silnice, úpravy prostranství kolem pomníku padlých a na místním hřbitově.

Kulturní akce začaly 20. února – odbočka SČSP s nadsm MNV a ost. složkami N.F. pořádali vzpomínkový večer na počest 28. výročí Únorového února. Oslavy 140Ž proběhly 8.3. Dobrovolný výbor Jednoty zajistil pro ženy občerstvení a květiny, členky družstva dostaly od JZD k svátku soupravy mýdel.

Místní skupina ČČK konala 29. II. 75 hromadící členskou schůzi. Besedoval na ní Dr. Čmiel, který přišel do Brhlavce z Karlových Varů na místo zemřelého Dr. Vlasáka. Všichni přítomní obdrželi občerstvení.

Květnové oslavy 30. výročí osvobození proběhly v sále jednoty 7.5. Po skončení schůze čte v lokále kronikář ze zápisu kroniky z let 1945 téměř do půl noci. V rámci oslav mezinár. dne dětí byl pro děti uspořádán zájezd do Zoolog. zahrady ve Dvoře Králové, k prohlídce hřebčína v Hradci Králové a na umělátní letiště v Přibyslavicích. V rámci se konal na hřišti za kampeličkou tradiční fotbalový turnaj, memoriál Fr. Řeřichy za účasti fotbalistů ze Srchu, K. Zdánic, Opatovic a Rosic.

V srpnu navštívil naši obec bývalý partyzán s. Filator se svoji dcerou ze SSSR. Beseda v sále Jednoty byla velmi navštívena. Mírové slavnosti na Kunětické hoře, kterou tradičně pořádala OV SČSP se z naší obce zúčastnilo 26 občanů a dětí. V říjnu uspořádal OV Jednoty spol. se svazem zahrádkářů autobusový zájezd na výstavu ovoce v Litoměřicích.

Oslavy VŘSR proběhly 14. 11. v sále Jednoty. Promluvil zde Dr. Žikmunda z okr. archivu o přínosu VŘSR na dějiny Pardubicka.

5. 12 pořádal MNV společně s O.V. Jednoty pro děti z Hrádku a Prachárova mikulášskou nadílku.

V závěru roku proběhla v úřadovně MNV výroční členská schůze KSČ. Novým předsedou byl zvolen s. Fr. Benďák, místopředsedou ss. Halák a Akrmon, jednatel tř. Šafařík, prok. J. Scheytal, další čl. výboru ss. Staněk a Vávra. Předs. rev. komise s. V. Vlasák.

Velmi důležitou událostí roku byly přípravy na další sloučení JZD do větších celků. V jednotlivých obcích - okrscích proběhly přípravné schůze, které volily přípravné výbory. Z Hrádku byl delegován B. Konář. Slavnostní sloučovací schůze se konala v kult. domě ROH v Pardubicích na Dukle dne 19. 12. 1975 v 9 hod. Zúčastnilo se jí přes 300 členů. Sloučily se 3 okrsky: Pod Kunětickou horou se sídlem v Rátech, Rozkvět se sídlem v Srchu, Vítězný únor se sídlem ve Starém Hradišti. Sloučené JZD má výměru 2 150 ha a název JZD pod

Kunětickou horou. Bude hospodařit společně od 1. 1. 1976. Předsedou je s. Hrotař z Raků.

Na vojně: Zedrinka V.
Halák V.
Akrman J.
Šafařík Vl.

Zemřeli: Josef Vašíček 6.7. ve stáří 68 let
Kat. Svatoňová 6.8 " 89 let
Fran. Hrubý (o.z.) 18.8 " 62 let
M. Mužíková 30.9. " 70 let

Narozené děti: Bradnová Martina
Kučerová Lucie
Vašíčková Marta
Vinklerová Martina

Svatby: Akrmanová Marie se př. za V. Petrovického
Zedrinková Zdenka se př. z. Ž. Pohla

Odstěhovali se:

Zedrinková Žof. s manželem do Kláštereca n/Ohří
J. Kos s rodinou do Pardubic
B. Soukup s rodinou do Srchu.

Hospodaření JZD:

Bylo naposled samostatné jako JZD Rozkvět před sloučením. Hospodařilo na výměře 575 ha mělo 129 členů, z toho 67 důchodců – z nich 35 bylo práce neschopných, zbývající 31 plně pracovalo. Ve špičkových pracích družstvu vypomáhalo více nečlenů. Vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám pokleslo proti minulému roku celková produkce o 1%.

Průměrné výnosy a celková sklizeň:

Pšenice	28,9 q / 1 ha	celkem	2475 q
Žito	30,6 q / 1 ha	"	1753 q
Oves	27,4 q / 1 ha	"	807 q
Ječmen	29,0 q / 1 ha	"	3001 q
Cukrovka	395,8 q / 1 ha	"	16623 q
Brambory	206,3 q / 1 ha	"	1444 q

Jiné sp. a zelin. plodiny:

Jetel na semeno	30 q	za	100.992:- Kčs
Máček	7,69 q	za	117.372:- Kčs
Heřmánek	1 q	za	5.993:- Kčs
Ředkvička	208.390 svazků	za	185.790:- Kčs (účel za sklizeň: 0,20 Kčs za svazek)
Karotka RA	138.425 "	za	173.732:- Kčs
Karotka pozd.	758 q	za	75.388:- Kčs
Okurky	1399 q	za	192.454:- Kčs
Kvetlák PO	49.781 ks	za	93.447:- Kčs
Kvetlák Letní	35506 ks	za	49.546:- Kčs

Dojivost a mléko celkem:

Kravín Srch	denní ∅ 8,78 l	- celkem od 1. dojn.	3205:- l
Kravín Pohránov	" - ∅ 7,87 l	" - " -	2875:- l
Červená Srch (prvotelky)	" - 9,17 l	" - " -	3.350:- l
Hrubá Hrádek (" -)	" 8,05 l	" - " -	2940:- l

Průměrná odměna 1 pracovníka: 10,45 Kčs / 1 hod; 2043:- Kčs / 1 měs, 24.777:- Kčs / 1 rok.

Celkové příjmy celého družstva: 9,192.000:- Kčs. za rok 1975.

Jako příloha k tomuto zápisu sečtovalo družstvo na pravidelné prohotný rozbor hospodaření. Bude přiložen k této stránce (266).

Místní národní výbor Srch
okres Pardubice

mimořádný rok 1976:

na zelených lánech, ve znam. 15. sjezdu KSČ, s.p.o.j. nár. výboru, volby do zast. orgánů 3. družstevnice v Moskvě!

Začalo se budováním. Měsíc leden byl nad normál teplý, jen malé noční mrazíky umožnily silniční správě v první polovině ledna provést trubý potah silnice přes Hrádek - z Doubravice až ke křižovatce u Dolan. Ing. Jos. Vašíček připravil projekt na budování chodníčku a autobusové zastávky před čp. 46. Práce řídil s. J. Doležal, člen komise pro výstavbu a s. F. Rejmont - předseda MNV. V sobotu 17.1. provedlo naše JZD traktorovým bagrem výkop pro štětový podklad. Dokončení provedla vyhlášená brigáda - mládežníci ss. Pleskot Zd., Hlaváček Jiří, Hlaváček Lad.,

Haták B., Haták Al., dále občané ss. Havel Fr., Benedik Jan, Vávra B., Akman J., Bendak Fr. Hrubý štět navezla silniční správa a po urovnání dovezla i povrchový makadam. Zarovnání povrchu provedla vyhlášená brigáda 10. 4. Té se zúčastnilo 16. občanů. Byl upraven i šeřín před hostincem Jednoty. Dne 19. 4. řídil brigádu ing. Vašíček a zúčastnilo se jí 6. občanů. Na křižovatce byla umístěna obecní míchačka na beton a usazovaly se obrubníky od zastávky ke křižovatce. Hladký koberec asfaltu pokládala na silnici okres. sil. správa 26 ÷ 30 dubna. Při tom panta silničářů položila na průmluvu s. Rejmonta i koberec před prodejnu Jednoty, před hostinec a na vjezd ke hřbitovu. Na úpravu autobusové zastávky a na bud. chodníků uvolnil ONV částku 110.000 Kčs. V pracích se do konce roku nepokračovalo, byl postupně dovážen materiál, obrubníky a chod. desky z Řečan u Přelouče. Dovoz prováděło se volných dnech naše JZD, které na dopravu poskytlo 50% slevu.

Aktivně pracovala v tomto roce místní skupina SSM. Předsedou byl Láďa Hlaváček, ve výboru byli Pleskot Ed., Haták Al., Klementová M., Hlaváček Jiří, Špringr B. z Pohránova. SSM tvoří mládež z Hrádku a Pohránova. Zapojili se do brigádnické činnosti při plnění volebního programu. Koncem června byl vypůjčen ze Srchu pojízdný požární žebřík a mládežníci začli[illegible] s natěrky stožárů veřejného osvětlení, pomohli dále při úpravě volební místnosti, při do-

vozu a stavbě agitační skříňky, při dokončení výstavby skladu CO u požární jednoty, zorganizovat cvičení škol. dětí v šetřovičně a to každý čtvrtek od 17ti do 18ti hodin, v zimním období promítání filmů a to každou středu od 17ti hod. pro děti a večer od 19ti hod. pro dospělé. Při tom museli také provést vytopení sálu v hostinci Jednoty. Uhlí zakoupil dohlíž. výbor Jednoty když MNV uhlí nezajistil a hostinská na vytápění sálu nedostala přidělen uhlí.

Tragická událost: práce SSM byla narušena tragickou smrtí předsedy SSM Ládi Hlaváčka. Navečer v 19. hod. jel na motocyklu Jawa 175 do Srchu. Za pp Pohránovem přehlédl červené světlo u nechráněného železn. přejezdu a narazil do jedoucího vlaku. Byl to velmi hodný a pracovitý chlapec. Bylo mu 18. let. Ještě v neděli ráno - den před tragickou událostí byl v agitační trojici, se s. Bendákem a Šafaříkem obcházel obce a pomáhal přesvědčovat občany do Junkeí v MNV.

Mimořádné události: z nadměrného sucha byly zejména stromy švestek obaleny velikým množstvím mšic. Způsobilo to padání plodů švestek i ost. ovoce. Včelaři to však chválili - byla mimořádně veliká sběr ka medu.

7.7 asi v 11,35 došlo v Semtíně k výbuchu na odolečení. Byli 2 zabití, 2 těžce ranění. Otřes způsobil trhliny ve zdivu v budovách naší obce.

27.12 asi v 10 hod. byl v Semtíně další výbuch - 1 mrtvý a 2 těžce zranění. Opět další trhliny ve zdivu, rozbitých oken málo.

3. občanky z naší obce: Mil. Akrmanová, R. Vašíčková a Žd. Vrtová navštívily se zájezdem JZD Moskvu. Byly tam 6. dnů, letěli letadlem

Počasí: velmi nepříznivý rok pro zemědělství s tropickými vedry přes 30°C v červnu a červenci, které ovlivnily úrodu v celém státě.

Leden byl bez sněhu s teplotami kolem 0° až do 21.1. kdy začly mrazy -10 až -15° až do 3.2. kdy se oteplilo. Nad normál teplo bylo do 9.2, při tom klidno a jasno. Od 10.2 se počasí zhoršuje, v sobotu 14.2 sněhová vánice s bouřlivým větrem. Po 15.3. začly opět mrazy v noci kolem -10°, ve dne kolem 0°. Zemědělci nemohli do polí. Na Josefa 19.3 padal sníh -5cm. mrazy menší -7° v noci, ve dne -2° až do 26.3 kdy přišlo oteplení s deštěm. až do 6.4. kdy se opět ochladilo, 21 až 28/4 byly noční mrazy -2 až -6°, ve dne +5 až +10°. 1.5. pěkně, v noci 0° ve dne +12° - sucho až do konce měsíce. 30/5 až 5.6. déšť, který částečně zachránil úrodu. Od 6/6 až 7/7 sucho s tropickými vedry. 7.7. ochlazení, 8.7 ráno od 6ti hodin do 7. hod. vydatně pršelo, potom se opět oteplilo, 11÷13/7. vedra přes 30°. Dne 14.7 pršelo celý den, potom opět sucho do 21.7. Dne 22÷25/7 déšť, od 26.7 do 20.8 opět vedra. V noci 20.8. pršelo do konce srpna opět sucho. 31.8÷4.9. týden pršelo, dále opět sucho do 15.9. To pršelo celý den a do 24.9. oblačné počasí až do 29.X. 30. a 31.X. déšť, 1.÷12.XI oblačno. 13.a 14.XI déšť, dále pěkně až do 5.12. 6.XII napadl sníh, vydržel 3 dny. V prosinci dále oblačno, na Štědrý den kdovíkda, na Boží hod mrazy -5÷-8°C, jasno, mírné mra-

zy až do konce roku.

Kulturní a společenská činnost:

Požárníci společně s org. ČSČK pořádali v pátek dne 31. 1. společenský ples. Hrála hudba TZD, sál jednoty byl přeplněn. Hudba hrála do 3. h. ráno.

13. 2. byla poslední výroční členská schůze TZD. Srch v sále hostince v Srchu. Družstvo si přes málo příznivé podmínky vedlo dobře, členové dobírali ke své roční mzdě 5,3% „dobírku".

25. 2 proběhlo veřejné zasedání MNV, výroční schůze SČSP a vzpomínkový večer na 25. II. z roku 1948, projev měl s. ing. Haták.

9. 3. proběhla výroční schůze ČSČK. Za předsedkyni byla zvolena s. Jana Vašíčková z čp. 52 za odstupující marii Novou. Na schůzi promluvil Dr. Čmiel z Bohdanče. Bylo přítomno 52 občanů, všichni obdrželi občerstvení: 2 oblož. chlebíčky, 1 dort a kávu zdarma.

V sobotu 13. 3. proběhla v přeplněném sále hostince Jednoty oslava MDŽ. za účasti všech složek v obci. Byla spojena s výroční schůzí D. V. Jednoty. Odpoledne proběhl kurs stravené kuchyně a výrobky byly večer použity pro občerstvení všech přítomných. Všechny ženy obdržely květiny, po schůzi se tančilo. V neděli odpoledne dne uspořádala kulturní komise pod ved. s. V. Valenty společ se sborem pro občanské záležitosti ved. s. Fr. Rejmontem vítání do života nových občánků. Byly zde maminky s dětmi. Maminky obdržely květiny. Svědkové a maminky se zapsa-

li do pamětní knihy. Uvítány byly děti: Vašíčková Marta, Kučerová Lucie, Váňa Ladislav, Kolman Dušan, Sieglová Denisa, Vinklerová Markéta, Brandová Martina.

Sloučování národních výborů:

Na návrh ONV došlo v dubnu ve stranických schůzích, na zasedáních MNV a NF k jednání o dalším sloučování národních výborů. Složky v obci návrh schválily a tak od 1. V. 1976 působil zdejší MNV jako občanský výbor v rámci obce Srch. K slavnostní sloučovací schůzi MNV Srch, Hrádek a Stéblová došlo 19. V. v přeplněném sále hostince Jednoty v Srchu. Z místních občanů se této schůze zúčastnili obč. Rejmont, Bendák, Valenta, Váňa, Kučera, Akrman, Šafařík, Haták a Soukup. Do rady MNV v Srchu dochází s. Rejmont, Soukup. Do komise pro výstavbu, s. Pleskot, do finanční komise s. Kučera, do kulturní Valenta a Bendák.

Kulturní komise o Srchu vydává 1 x měsíčně časopis „Srchováček". Do redakční rady byli z Hrádku navrženi ss. Valenta, Pták, Šafaříková a Haták. Kronikář obce předkládá redakční radě každý měsíc 1. stránku strojopisu výtahu z obecní kroniky o kterou je veliký zájem občanů všech obcí.

Oslava 31. výročí osvobození proběhla v pátek dne 7.5. v 19,30 v sále Jednoty v Hrádku. V programu schůze byl projev k 31. výročí osvobození, zpráva MNV o sloučování obcí a čtení úryvků z obecní kroniky.

8.6. proběhla v obci přednáška o kriminalitě mládeže, které za účasti 26 občanů provedla okres-

ní prokurátorka Dr. Dalecká.

Volby do národních výborů:

Dne 21.6. byla na ONV instruktáž předsedů KSČ a MNV. Dne 1.7. proběhlo v Srchu společné zasedání, kde byla ustavena místní a okrsková volební komise. Pro MNV Srch bylo navrženo 23. poslanců, z toho 5. pro Hrádek. Dne 7.7. proběhlo v hostinci Jednoty v Hrádku společné zasedání výborů NF a výboru KSČ k volbám, dne 9.7 další schůze NF a volební komise. Na této schůzi byl podán návrh na 3 agitační ~~dvojice~~ trojice a návrh kandidátů ze složek NF. Agitační trojice obešly všechny navržené občany do funkcí poslanců a členů komisí zda funkce přijmou. agitační trojice tvořili: s. Šafařík Jos., Benda'k F., Hlaváček Lad., Doležal J., Reymont F., Hatáček Vít., Benedik Jan, Vašíček Jan a Schejbal J..

Agitační trojice pozvaly všechny občany na veřejné předvolební schůze, kde byli kandidáti občanům představeni. Dne 14.9. proběhla v hostinci další veřejná schůze, kde zástupce okr. Volební komise s. Šaravec seznámil občany s návrhem pro sestavení kandidátky při MNV v Srchu. V daném návrhu byl v radě MNV z Hrádku pouze 1. zástupce a přítomní občané podali proti návrhu ostrý protest. V dalším návrhovém řízení bylo naší obci vyhověno, aby v radě MNV byli z Hrádku 2. zástupci (s. Stehno a Valenta)

Veřejné schůze, na kterých byli představeni

všichni kandidáte proběhly postupně ve všech obcích: v Srchu, Hrádku a Stéblové.

V Srchu to bylo 24.9. v dobře vyzdobeném a přeplněném sále hostince jednoty. Schůzi řídil s. Zd. Uncaitik, hlavní referát měl poslanec z ONV s. Franc. Bačina.

V Hrádku proběhla veřejná schůze s představením kandidátů 1. října. Byli zde představeni všichni kandidáte ze všech čtí sloučených obcí, občané byli dále seznámeni se složením volebních komisí a čím, že volby proběhnou 22. a 23. října. Schůze měla slavnostní ráz. Do obce přijel i dětský pěvecký kroužek „Srchovráčk" pod vedením s. Sojkové. Vystoupil před schůzí v kulturní vložce v hodnotném kulturním programu společně se žáky dětmi z Hrádku: mil. Stehno, Vlasák R., Valenta M., Petříčková L., Vlasáková H. Hruška, Hrušková.

Volební místnost v tělocvičně býv. školy byla slavnostně vyzdobena. Volební akt řídila okrsková volební komise ve složení: s. ing Haták - předseda, Jan Vašíček - místopředseda, J. Valeřál - tajemník, členové: Šafařík J., Schejbal J., Benedikt Jan, Rejmont Fr. ml.

Pro prvního voliče a pro všechny voliče starší 80 let zajistil MNV květiny. K nemocným a přestárlým občanům jela volební komise s 2 ma mládežníky s přenosnou volební urnou do bytu. Téměř všichni občané odvolili již v první volební den, za paní Hlásnou zajela volební komise do nemocnice

v Rybetví.

Všichni voliči zapsaní do volebních seznamů odvolili, všichni kandidáti do orgánů státní moci všech stupňů byli zvoleni (plných 100%.)

Složení zvoleného národního výboru v Srchu:

Žd. Uncajtik, předs. MNV
Jiř. Žďárnigová, taj. MNV
Otto Plánský, čl. rady, předs. k. v. poř.
Jos. Hošek, " –, př. fin. kom.
Jinoch. Schejbal, př. OV. Stéblová
Mil. Stehno, př. OV. Hrádek
Vlad. Hlaváček, př. OV. Potštejn
V. Valenta, taj. ok. kult. komise
Žd. Skalický, př. k. pro výst.
Dibelková Hana, př. sb. pro o. ž.
Flégr Jiří, př. ok. kult. komise
Hošek Žd., člen fin. komise
Horyna J., čl ko. V. P.
Konečná Vilma, taj. fin. kom.
Kubín Milan, čl. k. pro výst.
Novotný Vlad., čl. k. V. P.

} rada MNV.

Další čl. pléna: Panchártek Št., Vojková Jana, Světlíková M., Špinar Mil., Štursová M., Šínová Vě., Vlasák J.

Z volených 23 poslanců je: 13 dělníků, 2 technici, 4. úředníci, 4. ost. povol.

7. žen, 4 čl. JZD, 7. posl. mladších než 35 let.

Z Hrádku je 5. poslanců. Ti tvoří základ občanského výboru v Hrádku:

Stehno Milan - předseda,

Vlasák Josef - místopředseda,
Konečná Vilma - tajemník a pokladník,
Valenta Václav - člen a předs. komise pro šk. a kulturu,
Kubín Milan - člen a předs. kom. pro výstavbu.

Zvolené orgány a komise:

Šafaříková Hana - ref. soc. věcí a péče o mládež,
členové: Vaňčková Jana, Kovář Jarmila, Konečná Vilma.

Rejmont Fr., předs. sboru pro obč. záležitosti
členové: Hrušková M., Holaňková M.

Doležal J., - ref. pro sportovní a tělových. činnost.,
členové: Holáň B., Konář Miloš, Hruška Ladislav,
Rejmont Fr., mlí

Kubín Milan - př.; ref. pro výstavbu obce,
Ing J. Vaňček, tajemník,
členové: Pleskot Mil., Kreiner Jiří, Jedvinka Ed.,
Váňa Lad.,

Vlasák Josef - ref. pro veřejný pořádek,
členové: Bajer Fr., Nový Jar., Schejbal J., Winkler Ed.,

Valenta Václav - ref. pro škol. a kulturu,
členové: Bendák Fr. (kronikář), Valentová Jana, Vlasáková H.,

Nanzená osvětová beseda: Valenta V., předseda,
členové: Branda J., Kalhous Milan, Šelnová B.,
Winkler Ed.,

Konář Bohumil, předs. kl. pro zemědělské otázky.
čl.: Kubín Milan.

Holáň V., pomocník pokl. obč. výboru.

Další akce pro vdaných:

Dne 29. 10. proběhlo v Srchu první společné veřejné zasedání starých a nově zvolených poslanců.

Schůzi zahajoval s. Uncaitik, předseda MNV v Srchu. Poděkoval starým odstupujícím poslancům za jejich obětavou práci, představil nové poslance. Všichni odstupující poslanci obdrželi na této schůzi od MNV upomínkové dary. Soudruh Rejmont z Hrádku a s. Koška ze Srchu obdrželi s poděkováním hodinky v hodnotě 500·- Kš, ostatní obdrželi s poděkováním aktovku a psací soupravu v hodnotě 300·- Kš.

Dne 17. 11. proběhly v sále hostince v Hrádku oslavy VŘSR. Projev měl s. Bendák. Dále promluvila Dr. Jiroutova z pard. gymnázia promítla diapositivy se záběry z cesty po SSSR. Jmenovanou dovezl z Poroubic s. F. Kalhous, odvezl ji s. Bendák zdarma.

Dne 18. 11. proběhlo první plenární zasedání nového nár. výboru v Srchu. První část řídil s. Jindř. Schejbal, bývalý předseda MNV ze Stéblové. Do jeho rukou složili poslanci ústavou předepsaný slib. Dále schůzi řídil nově zvolený předseda MNV s. Uncaitik. Podal zprávu k realizaci závěrů XV. sjezdu KSČ a schválení volebního programu N.F.

29. 11. proběhla v úřadovně MNV v Srchu zasedání kulturní komise. Pracovala již v novém složení. Předsedou je s. Flégr ze Srchu, tajemníkem s. Valenta z Hrádku, členem této komise je i s. Bendák jako kronikář obce. V komisi jsou zastoupeny všechny sloučené obce. Součástí komise je i Sbor pro občanské záležitosti, ten vede s. Dibelková ze Srchu. Všem přestárlým občanům ze všech sloučených obcí zasílá sbor písemné blahopřání

k Novému roku

Dne 3.12. pořádala místní odbočka ČsČK členskou schůzi v sále Jednoty. Promluvila zde Dr. Sedláková na téma: dětské nemoci.

Dne 5.12. v neděli odpoledne ve 14. hodin pořádal O.V. Jednoty společně s kulturní komisí MNV v sále hostince pro všechny děti z Hrádku i Pohránova dětskou besídku spojenou s mikulášskou nadílkou. V programu vystoupila členka V.O. z Pardubic s. Kaplanová se čtený dramat. souboru s pestrým pásmem soutěží a pohádek pro děti. Pásmo doplnil p. F. Kalhous, který přítomným zahrál na harmoniku. 52 dětí dostalo drobné dárky.

Dne 20.12 uspořádal O.V. Jednoty společně s ČČK zájezd na divadelní operetu do Pardubic. Zúčastnilo se 40. občanů. Dne 23.12 ve čtvrtek večer se konala v úřadovně MNV beseda s rodiči dětí z Hrádku o možnosti, aby děti z Hrádku v 1. až 4. roč. ZDŠ chodily od 1.9.1977 do školy v Srchu místo do Ohrazenic. Za Srch byl na schůzi přítomen řed. školy v Srchu s. Myška a předseda MNV s. Uncaitik. Všichni rodiče se postavili k této akci zápomně. Dne 27.12. zasedala školská a kulturní komise v Srchu. Z Hrádku byl přítomen s. Valenta a Zendák.

Na závěr měsíce čs. sovětského přátelství zapůjčila odbočka SSM režii 2 promítaných filmů pro děti naráz, pro dospělé večer a to zdarma.

Na vojně: Haták V., Koníř Jiří, Lechvinka V.

Zemřeli: 2.3.1976 pí Anna Vaňčková ve stáří 90 let.
2.6. pan Václav Sakař " - " - 86 let
12.7. Vladimír Hlaváček " - 18. let
21.11. pan Václav Racek " - 57 let.

Narozené děti: Kubínová Petra,
Doležal Tomáš

Odstěhoval se: Roman Kopáček s rodinou do Pardubic - Polabin, do družstevního bytu. Objekt v Hrádku využívá k rekreaci.

Přistěhoval se: Milan Kubín do čp. 8, kterou koupil za 30.000-Kčs, postupně přestavěl a upravil k bydlení.

Hospodaření J.Z.D.: - první rok na zcelených láncích o výměře 2150 ha pod názvem „JZD pod Kunětickou horou byl přes krajně nepříznivé počasí úspěšný. Ve vedení zceleného JZD je v představenstvu se sídlem ve Starém Hradišti zastoupen s. Bohr. Koníř z Hrádku čp. 1., který na úseku Srch-Pohránov-Hrádek vykonává funkci vedoucího rostlinné výroby.

Živočišné výrobě ve sl. JZD pracují z naší obce: s. Konečná, Vašíčková, Šturmová, Akrmanová, Konířová, Benáková, Vlasáková a Virtová. Podtržené jsou důchodkyně.

V rostlinné výrobě: Doudová m., Soukupová O., Vašíčková m., Hrubá č. 15., Hrubá č. 1., Kosinová, Sakařová, Šmovrnová, Svatoňová, Bažantová, Bydžovská, Halkousová, skladník V. Horák, noční hlídač V. Havelka a vedl. rostl. výroby B. Koníř. Jako brigádnice ve špičk. pracích vypomáhají: Hrubá 30, Benediková a Veverková.

Na výzvu vlády a ÚV KSČ se v mimoř. suchu při sekání sena na mimořádné brigádě na

úseku Hrádek zúčastnili: s. Vlasák, Vodička, Svatoň, akrman, Bendák, Dolečal, Vávra.

Výtah z přehledu sklizně a výnosů v rostl. výrobě - 1976:

Plodina:	na výnos plán:	na výnos skutečnost:	celková sklizeň plán:	celková sklizeň skutečnost:
Pšenice zimní	47 - q	40,4 q	19 410 q	16.690 q
Pšenice jarní	46	47,7	1240 q	1287 q
Žito	34 -	32,4	7400 q	6.473 q
Ječmen	43 -	36,3	15.050 q	12.519 q
Oves	37 -	24,3	3.700 q	2547 q
Obiloviny celkem	∅ 43 -	36,3	46.800 q	39.526 q
Brambory ranné	140 -	122,6	2.800 q	2453 q
Bramb. ostatní	180 -	201,8	4.140 q	5247 q
Krmná řepa	600 -	527,8	3.000 q	2639 q
Cukrovka	380 -	362,2	85 500 q	81495 q
Čekanka	250 -	207,6	2500 q	2076 q
Jetel. semeno	2 -	3,1	120 q	231 q

Zelenina:	plán:	výroba:
Mrkev - sv.	240.000 ks	129.260 sv.
mrkev q	1200 q	399 q
Řeřicha - sv.	300.000 sv	328.966 sv.
Okurky nakl. q	450 q	303 q
Okurky salát q	1000 q	600 q
Květák ks	120.000 ks	85976 ks

Mléko:	dojnice:	výroba:	∅ dojivost:
	838 ks	2,173.147 l.	7,09 [plán 2,400.000 nebyl splněn]

Pr. živočišné výroby:

Skot - žír	354 ks	∅ přírustek:	0,605 kg/den	plán: 0,840
Telata do 6 měs.:	414 ks		0,645	0,645
Jalovice	327 ks		0,585	0,602
Prasata	258 ks		0,578	0,600
Selata	4025 ks	od 242 prasnic ∅ odchov	15,18	

Místní národní výbor Srch okres Pardubice

Rok 1977

začal v závodech slavnostně. Zaměstnance větších závodů vítala před směnou závodní hudba a rozhlasem k nim hovořili ředitelé závodů. U nás na vesnici již před čtvrtou hodinou odjížděly ženy do kravína v Potránově a Srchu. Jely na kolách a kresličky

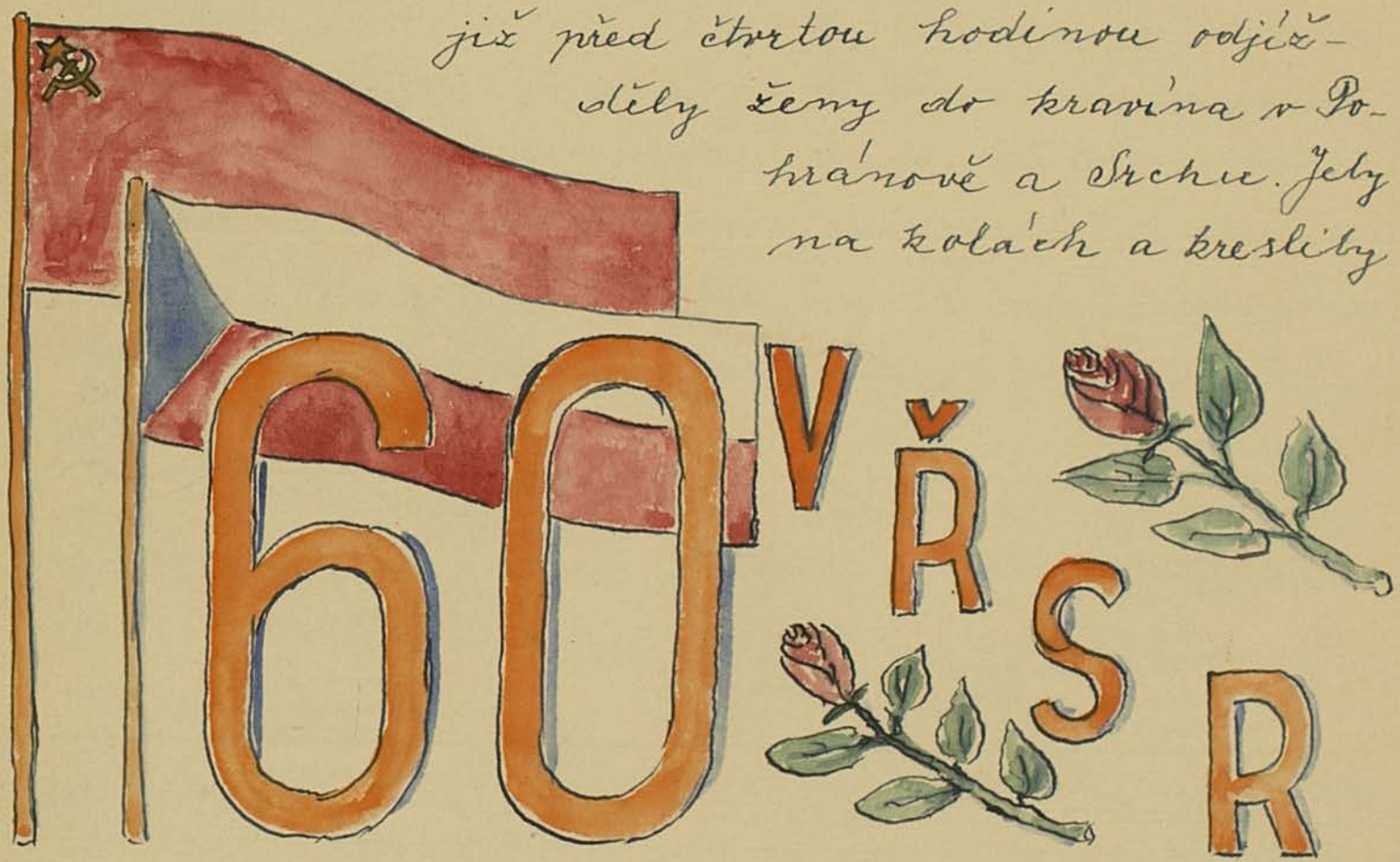

po silnici první stopu v poprašku sněhu.

Pod dojmem novoročního projevu presidenta Dr. G. Husáka jsme vykročili do druhého roku 6. pětiletky, do roku, který byl 60. tým výročím VŘSR a k tomuto výročí si všechny složky NF vypracovaly programové plány a závazky k odpracování brigádnických hodin na

úpravách obce a pomoci JZD ve špičkových pracích. Bohatý byl program pro stránce kulturní v rámci oslav VŘSR.

Kulturní komise při MNV v Srchu se pravidelně scházela vždy v pondělí koncem každého měsíce. Vypracovala „Jednotný kulturní plán" ve kterém soustředila oslavy, přednášky, taneční zábavy, zájezdy pro všechny obce s.j. Srch, Hrádek, Stéblovou a Potránov. Vyhlásila také soutěž ve výzdobě, agitaci, čistotě a úpravách veřejných prostranství ve všech obcích. Hodnocení soutěže proběhlo v sobotu 7.5. Komise ve složení s. Sojkova ze Srchu, Šínová ze Stéblové, Hlaváček O. z Potránova a Bendák z Hrádku objela všechny obce. Celkovém hodnocení byl nejlepší Srch, ve výzdobě Hrádek. Podzimní hodnocení proběhlo 23. 10. Hodnotila se výzdoba k 60. výr. VŘSR. Komise stejného složení určila pořadí: 1. Hrádek, 2.: Srch, 3: Stéblová, 4: Potránov. Za umístění obdržel Hrádek „Čestné uznání", které bylo předsedovi OV předáno při oslavě VŘSR.

Celkově byl rok 1977 velmi nepříznivý, zejména pro hospodaření JZD. Oproti byl rok 1976 suší, o to více byl r. 1977 nadměrně mokrý zejména při sklizni sena, při žních, až na prvním dešti ustaly a JZD mohlo při sklizni cukrovky využít i nového 6-ti řádkového kombajnu. Trvalé déšť v létě ovlivnily i

brigádnické práce v obci.

Průběh počasí: 1. ledna v noci mráz -6°, ve dne kolem 0°; až do 15.1. mírné oteplení, střídavě oblačno, zataženo, padal sníh s deštěm. 15.1. se ochladilo, napadlo 10 cm sněhu - v noci -5°, ve dne kolem 0°. Mrazy se postupně zvětšily v noci na -10°, ve dne -3°, po 23.1. nastalo zmírnění, ve dne kolem 0°; 24-29/1 oblevy, sníh mizí. V neděli 30.1. padá nový sníh. - 10 cm, ochlazuje se až na -15° v noci. Od 5.2. do konce února oblevy. První 4. dny v březnu ochlazení do -6°. Pak celý březen jarní teplé pěkné počasí +5, +15°, obdělávalo se obilí. 30. a 31.3 prudké ochlazení -7° v noci, ve dne kolem 0°. 1.4. sníh, přeháňky, oteplení v noci +2°, ve dne +7° až do Velikonoc. V neděli napadlo 8 cm sněhu - chladno poškodilo květy meruněk. Po velikonocích se opět oteplilo, až do 6.5. bylo pěkné počasí. 7.5 silný déšť, 8-19.5 opět pěkně.

20.5 = přičky mračen, bouře, v Brchu hořelo, v kravíně přeskočil el. proud. Od 15 h do 19 h hodin spadlo 65 l. vody, která zamokřila 20 ha řepy. Oblačné počasí s přeháňkami bylo do konce května. 1÷15.6. Teplé a pěkné počasí s teplotami do 30°C. 16.6. se zamračilo, ochladilo a deštivé počasí trvalo až do 14.7. To přišla prudká bouře a celý další měsíc pršelo. Teprve 16.8 přišlo několik pěkných dnů až do 24.8 kdy v noci opět přišlo. Bylo mokro, kombajny

nemohly do polí. 26÷27.8 pěkně, 27.8. byla brigáda MNV na pokládání dlažek (chodníky). V neděli 28.8. opět déšť až do konce měsíce. 1÷3/9. polojasno. 3/9. brigáda na svoz slámy: Stehno hil. st., Stehno ml., Vodička, Konečný Jos., Virt. Jos., Semenec a z Pohránova s. Urban. Za 10 h. naložili a složili 10 jur slámy. 4.9. opět pršelo, do konce měsíce oblačno, v sobotu 1.10. opět déšť. Celý říjen poměrně pěkně až do 14.11. 15.11 ochlazení, silný vítr, v noci kolem 0°, ve dne +8÷+10°. Od 20.11. mrazy v noci až −10°, ve dne 0÷−5°; oteplení až na Mikuláše – v noci kolem 0°, ve dne +5° – až do vánoc. Na Boží hod silný vítr, déšť, oblato. Od Štěpána do konce roku pěkně: +5°÷+10.

Průběh roku: 3.1. ohlásil okny a domy i v naší obci výbuch v Semtíně v 10,10 hod. (1 mrtvý, 2 těžce zranění). V Hrádku bylo poškozeno pouze 30. oken. 8.1. došla ze SSSR zpráva, že zemřel s. Petr Filatov. 10.1. veřejná schůze občanů v hostinci odsouhlasila zvolený OV a komise v Hrádku. Byla zde i pietní vzpomínka na P. Filatova. .. :: Odpoledne 10.1. ve 14 hod. proběhlo školení CO. 15.1. – svatba M. Polákové z Pohránova. Mládežníci jí postavili březovou bránu a zatahovali provazem.

17.1. první zasedání OV řídil předseda s. Stehno.

24.1. další školení CO pro členy JZD a starší občany.

Kůra na mimořádné schůzi OV byl přečten a schválen koncept zápisu obec. kroniky za rok 1976.

28.1. schválila koncept záp. ob. kroniky rada MNV v Hrádku.

10.2. v Srchu veřejné zasedání MNV.
26.2. v sobotu večer v sále jednoty probíhal společenský ples. Hl. pořadatel Čížek a požární jednota. Plný sál, ze Stéblové 17. lidí. Hudba p. Kmoníčka z Bukovky: 4 muzikanti za 700 Kčs. Na vstupném a tombole vybráno 1980 Kčs
25.2. v kult. domě v Ohrazenicích proběhla výroční schůze JZD. Dodávky 14,5% k obch. odměňám. Obsluha mizerná, nedostali se ani chlebíčky.
21.2. výroční schůze SČSP s oslavou 29. výročí Února. Zvolen byl omlazený výbor s předsedou Lad. Hruškou a jednatelem Mil. Kalhousem.
2.3. v Pardubickém krematoriu kremace p. M. Šafaříkové z čp. 44. Přeplněný autobus dovezl spoluobčany z Hrádku.
10.3. v sále jednoty výroční schůze O.V. jednoty spojená s oslavou MDŽ. Přítomno 70 žen, 18 mužů. Každá žena obdržela 1 kytku, 2 zákusky, kávu a 2,5 dl vína.
13.3. v sobotu byla zahájena výstavba chodníčků od transformátoru kolem hlavní silnice k Dolanům. Organizačně zajišťovali práce s. J. Doležal a br. J. Vašíček za účelovou prémii, pracovali však i manuálně. První brigády se zúčastnili ss. Vodička, Winkler Zd., Hlaváček Jiř., Doležal J., Vašíček J., Bendák.
19. a 26.3. se pokládaly obrubníky u Hrubého č. 15.
2. a 3/4. v ulici k Dolanům se brigády zúčastnilo 15. lidí. Majitelé domů přispěli proti naskladnění 1. lahvičkou koňaku.

2.4. zajel s. Bendák, Haták a Hatáková do Chrudimě vybrat ozdobné keře.
7.4. dovezli dalších 50 ks keřů, které zakoupili v prodejně zahradnictví u krematoria v Pardubicích. V Hromky zasázeli čl. SSM a ženy z ČSČK.
1.5. vyhrával od 6ti hodin místní rozhlas k nástupu na oslavy 1.5. v Pardubicích jelo se převážně vlastními auty.
6.5. večer v hostinci Jednoty probíhala oslava 32. výročí osvobození. Čteno se i z obecní kroniky.
2.6. se pokládaly obrubníky u transformátoru. Brigádníkům vařila grog M. Kučerová z čp. 46.
18.6. se konal autobusový zájezd dětí a rodičů do zoolog. zahrady ve Dvoře Králové. V úterý neděli uspořádal SČSP ze Srchu zájezd k nástěvě sovětské posádky v Milovicích, kde pionýři skládali svůj pionýrský slib.
7. a 8.7. byla v Hrádku pouť bez taneční zábavy, na hřišti probíhal fotbalový turnaj - memoriál Františka Veverky.
16.8. zapadly do bahna na žitném poli 2 kombajny, sečení na lánu proti Valentovým muselo být přerušeno.
18.8 ve středu nakládal kronikář Fr. Bendák se synem přídavky 17 x IV ze Srchu s. Uncaitikem 16 fur slámy ze 14ti ha lánu ječmena za Černenými v Srchu. V 17. hod. byla práce přerušena, traktorista Vrbička ze Srchu neměl již chuť do práce.
17.8. se pokládala pro novou autobusovou zastávku

před čp. 46.: Doležal, Vašíček J., Vávra L., Kučera J., Kučerová M. a Bendák F.,

28.8. v neděli sklizelo polehlé obilí kolem Hrádku současně 5. kombajnů. Na Kunčické Hoře se konala mírová celokresní slavnost. Odbočka SČSP prodávala v obci vstupenky a losy.

3.9. v sobotu byla vyhlášena brigáda na nakládání slámy: Střelno st., ml., Vodička, Konečný J., Vít J., Semenec V., Urban z Potránova.

10. a 11.9. velká brigáda na chvobnéky v ulici k Dolanům: Hruby J. č. 15 s koňmi, Střelno ml. st., Střelno M. ml., Veasák V., Sakař Sv., Semenec, Bendák, Doležal, ing Vašíček, Kučera, Rejmont, Kvalna V. ml., Vít J., Akrman J., Veasák J. (dovážel i jivo až z Pardubic - hosp. v Hrádku měl zavřeno.)

16.9. na výzvu rozhlasem jíšli nakládat slámu: Vít, Vodička, Hruška, Pleskot, Šafařík L., Hlaváček Jiří, Halák B.. Nakládalo se za chvobnéko deště.

17.9 v neděli byla na slámě brigáda myslivců.

23.9 - schůze OV a rýb. NF řešila problémy v SSM.

25.9. na brigádě 12 čl. SSM včetně hudby.

O posvícení 2.10. byl hostinec uzavřen.

Sbor pro občanské záležitosti provedl v Srchu slavnostní vítání občánků do života ze všech integrovaných obcí. Akci řídila s. Bibelková ze Srchu, za Hrádek s. Rejmont. Celkem bylo vítáno 18 dětí z toho ze Srchu 12, ze Stéblové 3, z Hrádku 3. (Kubín Petr nar. 8.10.1976, Rejmont Luboš nar. 1.8.1977, Petrovická Lucie nar. 18.4.1977). Vzdobný zápis do kroniky nar. dětí

proved ing. J. Vašíček. Rodiče podepsali „slib" tohoto znění: Podepsaní rodiče slibují, že vychovají ze svého dítěte zdravého, čestného a spravedlivého občana československé socialistické republiky a svůj slib stvrzují podpisy.

Na památku uvítaných dětí z Hrádku vyrobil s. Rejmont v zahrádce býv. školy 3. kříž níže.

23. 10 - hodnocení výzdoby k 60. výročí VŘSR - na 1. místě Hrádek.

27. 10. veřejné zasedání MNV v Srchu řídil s. Vincalík schválilo vybudování úseku kanalizace před Rejmontovými.

30. X. uctění památky zesnulých - mnoho lidí na hřbitově (28. X. se neslaví).

4. 11. večer v hostinci Jednoty proběhla oslava VŘSR. Diapositivy z cest po SSSR promítala a popisovala Dr. Jiroutová z Pardubic. Přivezl a odvezl ji s. Benoldák. Účet 350- Kčs za přednášku zaplatil D.V. Jednoty. S. Polák informoval občany o předvánočním zásobení obce s výhledem na rok 1978.

4. 12 v neděli od 14ti hodin v sále hostince Jednoty. pořádal D.V. Jednoty pro děti z Hrádku a Pofrahova dětskou mikulášskou nadílku. Prozpěvy dětí a recitacemi vystoupil skavný kruzelník z PKO v Hradci Králové (500- Kčs!). Všechny přítomné děti obdržely dárkový balíček v hodnotě 10- Kčs.

15. 12 členská schůze KSČ v úřadovně OV.

19. 12. zasedání složek NF. Nedostavil se zástupce SSM.

20. 12. mimoř. zasedání výboru KSČ a SSM - řešení práce SSM.

22. 12 ve čtvrtek, zasedání MNV v Srchu. řídil předseda MNV s. Uncaitik. Za ONV byl přítomen poslanec s. Bačina.

28. 12. zasedala školská a kulturní komise při MNV v Srchu. Hodnotila rok 1977 a schválila „Jednotný kulturní plán" na rok 1978. Schůzi řídil s. Flégr ze Srchu. Z Hrádku dojíždějí do této komise ss. Valenta a Bendák.

31. 1. - na Silvestra hostinec v obci uzavřen, konec roku oslavili občané v rodinách při poslechu veselých pořadů z televize.

Na kulturní činnosti a výstavbě obce se podílely složky N.F. KSČ - předsedou Fr. Bendák, jednatelem s. L. Šafařík. S. Bendák je současně předsedou NF, tajemníkem je s. ing. Haták. Předs. obč. výboru Milan Stehno, ČSČK - předs. Jana Vašíčková, požární jednota - př. s. J. Virt, D.V. Jednoty - předs. Jiří Polák, SČSP - předs. s. Hruška, Sokol předs. s. J. Doležal, SSM předs. s. B. Špaine odstupuje, novým předsedou je Boh. Haták. Svaz zahrádkářů byl v r. 1977 zrušen pro nezájem členů, zejm. převzetí funkcí ve výboru.

Jiné zajímavosti r. 1977:

1x měsíčně dojíždí do obce - ve středu odpoledne obvodní lékař Dr. Čmiel z Bohdalovic, měří tlak a předepisuje léky přestárlým občanům. Vždy předem OV pro tuto návštěvu uklidí a zatápí s. Rejmont Fr. st.

Na Štědrý den 23. 12 bylo ráno náledí. V zatáčce

u Prokopových se potkaly 2 nákladní auta. Jedno dostalo smyk, prorazilo zděný plot a za ním skácelo dřevěný záchod a zastavilo se nad záchodovou žumpou. Na „hajzlu" v té době nikdo nebyl.

Lidé v obci žijí při dobré životní úrovni a v úpravě obydlí to chtějí mít nejlepší. Tak vznikla při stavbě chodníků v ulici k Dolanům debata, kdo má hezčí plot, zda zděný ze spec. tvárnic u Vašíčků nebo kovový - speciálně tvarovaný a svářený u Vinklérů.

Myslivci provádějí na konci roku odchyt živých zajíců do spec. dlouhých sítí. Posílají je do Prahy a po „zdravotní prohlídce" jdou na export (Francie a Italie).

Do obce každou sobotu asi v 8. hodin dojíždí projízdná prodejna „Masny". Lidé čekají na příjezd prodejny již od 6ti hodin, aby měli výběr. Každou středu od 18ti do 19ti hod. půjčuje nový knihovník p. Fr. Rejmont knihy z obecní knihovny, která je umístěna v úřadovně občanského výboru.

Do zaměstnání v Semtíně a v Pardubicích dojíždějí občané autobusy ČSAD. Jízdné je velmi levné: jízdenka týdenní do Semtína 3- Kčs, do Pardubic 4 ÷ 5- Kčs. Děti jezdí do školy v Ohrazenici, měsíční žákovská jízdenka stojí 11- Kčs.

Cukrová nadílka: družstevnice za okopávku cukrovky dostávají mimo jiné. odměnu též prémiový cukr. Rodina V. Kuobny to měla 200-kg.

Na vojně: Pleskot Ed., Konůr Jiří, Akman J., Šafařík Lad.

Narozené děti: Rejmont Luboš, Petrovická Lucie.

Zemřelí: Marie Šafaříková z čp. 44, Emilie Doudová z čp. 34.

Odstěhovali se: rodina Petříčkova do družstevního bytu v Polabinách.

Obrat prodejny Jednoty:

Obrat hostince Jednoty:

Hospodaření „JZD Pod Kunětickou horou":

V roce 1977 bylo družstvo rozšířeno o Stéblovou (bývalé Státní statek) a dnes hospodaří na výměře 2300 ha zemědělské půdy. Hospodaří na katastru 11. obcí a má 460 členů. Pěstuje všechny plodiny z toho na 50 ti ha zeleninu, která je velmi náročná na organizaci a pracovní síly.

Hospodaření značně ovlivnilo deštivé počasí hlavně při sklizni sena a o žních. Žně místo plánovaných 15 suchých dnů se protáhly do září. Obilí bylo polehlé, prorostlé travou, při sklizni došlo k velkým ztrátám. Průměrná sklizeň obilí byla 36,2 q/1ha. Lepší to bylo u brambor - na plán 3.000 q bylo sklizeno 3.153 q, u cukrovky na plán 85.100 q bylo sklizeno 90.792 q. Film byl i přetrvořen závazek družstva k 60. výročí VŘSR.

V živočišné výrobě - v mase na plán 4.444 q bylo dodáno 4.642 q (103,3 %), v selatech od 262 prasnic bylo získáno 4118 selat. Dodávka 3.000 ks

byla splněna na 100%. V mléce bylo vyrobeno 2,394.411 litrů, plán dodávky byl překročen o 60.000 l při dojivosti 2804 l/1 dojnice, telat bylo odchováno 884 ks, telata do 6ti měs.: u 355 ks byl přírustek 0,622 kg, u 369 jalovic přírustek 0,632, u žír. skotu - 369 ks mělo přírustek 0,778 kg, u 286 prasat byl přírustek 0,604 kg/1 ks/1 den.

Na mzdách proti roku 1976 bylo vyplaceno o 10% více k.j. celkem 8,291.000 Kčs.

V investiční výstavbě byla dokončena stáj pro 400 býků, provedena modernizace stáje pro 120 dojnic, dokončena 5ti bytovka a upraven sklad na obilí. Je zahájena výstavba granulační linky a údržbářsko-opravárenského střediska. V kooperaci se družstvo podílí na výstavbě velkokapacitního seletníku v Soprči.

Od 1.8.1.1978 bude JZD provozovatelem mateřské školky v Rábech

Bohatě se družstvo podílí na kulturní činnosti. V zimních měsících každou sobotu zajíždí autobus s dětmi do Orlických hor. 5x do roka pořádá zájezdy do divadel v Pardubicích a v Praze. Platí členům lázeňskou léčbu v Bohdanči a 1/2 poukázkou přispívá i na jiné lázně. Platí 2/3 nákladů na rekreaci ROH u nás i v zahraničí. Při každé výplatě (11.x) dostává každý člen plán akcí na nejbližší měsíc, stejně tak i zprávu o plnění výrobního plánu za minulý měsíc.

Podle schváleného, neúplného zápisu zapsal Zemánek

Touto stránkou se uzavírá 1. kniha obecní kroniky. Obsahuje zápisy ze života obce za roky 1927 ÷ 1977 a zápisy ze vzpomínek pamětníků mnohem starší.

K této kronice přísluší kniha fotogr. dokumentace a pořadač, kde jsou založeny další doklady a koncepty zápisů.

Druhá kniha kroniky obce Hrádku bude začínat vzpomínkami z r. 1978.

SK
234

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV
PARDUBICE

Fond:

~~MNV~~ obč
Hrádek

1

č. př. 117/94 neusp.

SK
234